નવું સાલ મુબારક.

A Happy New Year.

THE

ZOROASTRIAN CALENDAR

FOR THE YEAR OF YEZDIJIRD 1241.

(22nd September 1871 *to* 20*th September* 1872.*)*

ઝોરાસટરીઅન કાલેનડર

યાને

જરતોસતી પંચાંગ

યઝદેજરદી ૧૨૪૧ ના વરસનું.

(તારીખ ૨૨ મી સપટેંમબર ૧૮૭૧ થી તે તારીખ
૨૦ મી સપટેંમબર ૧૮૭૨ સુધીનું.)

Second Annual Publication.

બીજી વરસની પ્રસીધી.

આલુ રેહેચ બરસેપર વરસે સદા—ભલા તેજ જે કરે નેક કામો અદા.

પરવરતાવનાર, બરજોરજી નશરવાંનજી કુતાર.

મુંબઈ મધે
ધોબીતલાવપર નંબર ૯૦૬ વાળાં ઘેરમાં,
મુંબઈ આશુક પ્રેસમાં રતનજી શોરાબજી પ્રીનટરે છાપ્યુંછે.

ઈસવી સને ૧૮૭૧.

આશુક પ્રેસમાંથી મળશે.
કિંમત રૂ૦||

વરતમાંન પતરોનાં મત·

—o—

ઝોરાસટરીઅન કાલેનડર નામનું એક નવું, નાહાનાં કદનું પણ અતી સુંદર અને શેણકદાર પંચાંગ બાહેર પડયુંછે. એની કીમત ૨૦॥ છે, અને તેટલી કીમત એ કાલેનડર પાછલ થયલી મેહેનત તરફ જોતાં કશી વધારે લાગતી નથી. એમાં બનતાં લગી પારસીઓને ઉપયોગી અને જાંણવાજોગ બીનાઓનો આછી રીતે સમાવેશ કરેલો છે. એ કાલેનડર પારસીઓને બધીવાતે ઉપયોગી થાઈ પડે તેવી કોશેશ કરવામાં તેના બનાવનારે કશુર રાખેલી દીસતી નથી; અને તેથી તેવું સસતું અને સગવડ ભરેલું કાલેનડર દરેક જરતોશતીઓ ખરીદીને પોતા પાશે રાખે એવું અમો ઇછીએછે.

મુંબઈ ચાબુક, તા૦ ૭ મી સપટેમબર ૧૮૭૦.

થોડી કીમતનાં એક નાહનાં કાલેનડરની આજશુધી જે ખુટ હતી તે આથી પુરાએલી અમો સમજીએચ, અને આશાછે કે જરતોસતી આલમ તરફથી તેને ઘટતો આસરો મલવાનો......જરતોશતીઓને તે ઘણું ઉપયોગી થાઈ પડવાનું, એમાં કશો શક નથી. અમો આ કાલેનડર ખરીદવાની અમારા દરેક જરતોશતી ભાઈઓને ભલાંમણ કરીએચ, કેમકે તે દરેક જરતોશતીની ટેબલપર બીરાજવા લાયકનું, શોહામણું, તેમજ જરતોશતીઓને લાયકની ખબર આપનારૂં ગણાયછે.

યજદાંપરસત, તા૦ ૮ મી સપટેમબર ૧૮૭૦

ઝોરાસટરીઅન કાલેનડર નામનું એક ગુજરાતી પંચાંગ સારાં સફાઈદાર કાગજ અને શોભાઈતી છપાઈ શાથનું અમોને એનાયત થયુંછે. આ કાલેનડરની કીમત તેની છપાઈ તથા કદ તરફ જોતાં ઘણી નથી. જરતોશતીઓમાં એક સારાં ગુજરાતી કાલેનડરની ખુટ હતી તે આ કાલેનડરે પુરીછે, અને તેને જરતોશતી આલમ તરફથી આસરો મલવો જોઈએછે. એક શુધ ગુજરાતી કાલેનડરની ઘણી જરૂર હતી તે આ કાલેનડરથી પુરાયલી જોઈ અમો ખુશી છીએ.

અખબારે શોદાગર, તા૦ ૮ મી સપટેમબર ૧૮૭૦.

"ઝોરાસટરીઅન કાલેનડર યાને જરતોશતી પંચાંગ" અમોને તેના પરવરતાવનાર મી૦ બરજોરજી નશરવાંનજી કુતાર તરફથી મલેલુંછે, તેની પોંહોંચ માંન સાથ અતરે કબુલ રાખીએચ. એમાં પારશીઓના તેહેવાર, ધરમખાતાંઓ અને બીજી કેટલીક જાંણવા જોગ બાબદો સમાવીછે.

જામે જમશેદ, તા૦ ૮ મી સપટેમબર ૧૮૭૦.

આ કાલેનડરના બનાવનારે ઘણી મેહેનત લીધેલી માલમ પડેછે, અને તેથી પારશીઓએ તેને જોઈતો આસરો આપી ઉપયોગમાં લેવું ઘટેછે. આ નાહાનાં કાલેનડરે જે દેખાવ આ વરશે દીધોછે તે ઘણો મનપસંદ લાગેછે.

સનડે રીવીઊ, તા૦ ૧૧ મી સપટેમબર ૧૮૭૦.

સરેસતાનાં પંચાંગોને લગતી વીગત ઘણીક અગતજોગ બાબદ સાથ એ પંચાંગમાં સમાવીછે. આ પંચાંગ બીજાં પંચાંગો કરતાં છપાઈમાં અને શફાઈમાં વધારે સારૂંછે.

રાશત ગોફતાર, તા૦ ૬ ઠી નવેમબર ૧૮૭૦.

પરવરતાવનાર તરફનો ખોલાશો.

હકતાલાની યારીથી આ "ઝોરાસટરીઅન કાલેનડર" નું કાંમ દંનપરદંન શુધરતું અને હાર પડતું જાયછે, એમ જણાવતાં કમતરીનને થોડી ખુશી ઊપજતી નથી. શુધરેલા પાયા ઊપર જરતોશતી ઉપયોગી ગુજરાતી પંચાંગ કાહાડવાની પેહેલ કરતાં ગએ સાલ આ પંચાંગનું કદ ઘણું નાહાનું રાખવામાં આવયું હતું, પણ તે કાંમમાં હમારા હમજાતીઓ તરફથી ધારેલી મદદ મલીઆથી આ સાલનાં કાલેનડરનાં કદમાં (જોકે પુરેપુરો નહી તો એ) કેટલોક વધારો કરવાની હમોએ હીમત ધરીછે, અને આશાછે કે તેની કદર સહમજુ અને શીઆંણા વાંચનારા ખુજી, કદ પ્રમાણે કીંમતમાં જે વધારો કરયોછે તેની દરગુજર કરશે.

પંચાંગ પરવરતાવવાના અગણીત ફાયદા છે, જેમાંથી ચાલતા તેમજ આગલા વખતની નોંધ મલી શકએ. પંચાંગો ગોયા આવતા વખતને માટે તઇઆર કરેલાં શાંધણો છે, અને તેમાં ચાલુ નોંધ જલવાઇ રેહેવાથી તે ખરેખરાં ઊપયોગી થાઇ પડેછે. પંચાંગોથી બીજો ફાયદો એ થાયછે કે તે દરેક વરશે, આખાં વરશ તુલીક, હરેક બનાવો, તેહેવારો, તારીખ, વાર વીગરેની બાબદો જોવાને તુરત વેલાએ કાંમ લાગેછે, અને તેનાંથી ઘણી વાતમાં મદદ મલેછે. આ નેમ સાચવવાની મકશદે ગએ શાલ આ કાલેનડર પરવરતાવયા પછી હમોને હમારા જાતભાઇઓ તરફથી કેટલીક રીતની સલાહ અને શુચના તરીકે જે મદદ મલીછે તે માટે તેમનો આ ઠેકાંણે ઊપકારમાંનીએછે. વલી તે દરમેઆંન એક સખી શેઠીઆએ આ કાલેનડરની ૨૫) નકલ પોતાની ગીરેથી ખરીદી, અતરેની તથા દેશાવર ખાતેની લાઇબરેરી અથવા જાહેર પુશતકખાંનાંઓમાં "ચાબુક પ્રેસ"ના પ્રીનટર મી૰ રતનજી શોરાબજીની મારફતે ભેટ મોકલાવી હતી તેથી જેમ તે પુશતકખાંનાઓને ઊપયોગી થાઇ પડીતી તેમ તે શેઠીઆને ઘણું માંન અને સાબાશી લાયક તે કાંમ હડયુંતું, માટે તેમનો પણ અતરે મોટો ઊપકાર માંનીએછે. આ સાલનાં કાલેનડર તરફ જોતાં તેમાં સમાવેલી વીગતો માટે કેટલાક જરતોશતીઓ તરફથી પુરાંણાં લખાંણો અને પુશતકો અમોને આપવામાં આવેઆંછે, તેમજ કેટલાક સાહેબોએ જોઇતી અસલી વીગતો પુરી પાડીછે, તથા શુરતવાશી ચંચલ જવાંન મી૰ પાલનજી બેજનજી કોટવાલનાં (જેવોને ખગોલવીદયા સંબંધી કેટલુંક સારૂં ગ્નાનછે તેવો)એ આ કાલેનડરમાં સમાવેલી ખગોલ સાસ્ત્રની તમાંમ જાંણવાજોગ બીના લખીમોકલીછે તેમનો, અને છેલે આ કાલેનડરનાં મદદગાર ઘરાકો, તથા જાહેર ખબર આપનારાવો શાથે એને આગલ વધેલું જોવાની ખાએશ રાખનારાવોનો મોટો આભાર માનીએછે.

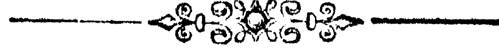
આ કાલેનડરમાં સમાવેલી તમાંમ બાબદો સંબંધી એક અગતનો ખુલાશો એ કરવો છે કે તેમાં જે નાંમો એકપછી એક લીધાંછે તે બારાખડીનાં અક્ષરોની હારબંદી (Alphabetical order) માં લીધાંછે, માટે જે જરતોશતી દસતુરો, આતશબેરાંમો વગેરેનાં નાંમો આપેઆંછે તે પેહેલ બીજ છેજ નહી, પણ માત્ર બારાખડી પ્રમાંણે ગોઠવેલાં સમજવાં.

સેવટે આ કાલેનડરમાં કાંઇબી રહેલી ખુટ અને ભુલચુકને સારૂં વીવેકવંતો શેઠ દરગુજર ચાહાતાં જણાવીએછે કે એ કાલેનડરને લગતી કોઇબી નવી શુચના અથવા સહલા તેના પરવરતાવનારનાં નાંમ ઊપર લખી "મુબઇ ચાબુક પરેસ" માં મોકલવાની જે સાહેબ અથવા સાહેબો તસદી લેશે તેમનો ઊપકાર માંની ઘેઆંન આપીશું.

બ. ન.

સાંકલીઉં.

જરતોશતી પંચાંગ.

જરતોશતીઓને લગતી ગયાં ૧૨૪૦ નાં શાલની

જાણવાજોગ નોંધ.

આ કાલેનડરમાં આખર થયલાં દર એકેકાં વરસમાં જરતોશતીઓને લગતા તથા જાં ણવાજોગ શું બનાવો બનયા, તેની એકંદર નોંધ સમાવાની કોશેશ કરવામાં આવેછે, જેથી જરતોશતીઓની ગોયા એક આખાં વરસની તવારીખ સાચવવા સરીખુ થાયછે. એ તરીકા મુજબ યજદજરદી શને ૧૨૪૦ નાં વરસમાં બનેલા બનાવોની યાદી અતરે ટાંકીએછેઃ—

શખાવત—જરતોશતીઓ સખાવતના બાબમાં આજ નવે ખંડમા એકકા ગણાય છે. તેઓના સરીખો દુલ્લો દીલગુરદો અને મોટું મંન બાજી થોડીજ કોંમ હાલના સમેમાં ધરાવતી હશે. દર વરશે તેવો જે હજારો રૂપીઆની સખાવતો કરેછે તેમાં ગએ વરસની સખાવત બચાત વધારેછે. એ વરશે થયલી સખાવત જુમલે રૂ૧,૦૪,૬૫૮, ની થાઇછે, અને તે ફકત જાહેરમાં આવેલીછે, બાકી બીજા શ્રીમંતો તથા વચલે વાધેનાઓથી નાહાની મોટી રકમોની સખાવતો થાઇછે તેતો જુદીજ. ફકત ઇરાંનનાજ દુકાલનાં બે ફંડો મલી એ વરસમાં કુલે રૂ૪૭,૪૬૯ ની સખાવત થાઇછે, કે જે માટે જરતોશતીઓને સારૂં માંન મલીયુંછે. એ વરસમાં છપાઇ જાહેર થયલી સખાવતોની ટીપ નીચે આપીછેઃ—

	રૂપીઆ.
પરશીઆ અને ફરેંચના જખમી થયલા શોલજરોમાં વેંહેંચવાને માટે શેઠ કાવશજી જેહાંગીર રેડીમણી સી. એશ. આઇ. એ મોકલેઆ	૧૦૦૦૦
શેઠ દારાશા ખરશેદજી ચીનીકાંમવાલાએ પોતાની પુંજીમાંથી જુદાં જુદાં ફંડમાં	૧૦૦૦૦
શેઠ અરદેશર હોરમજી વાડીઆજીએ ઇરાંનમાં ચાલેલા દુકાલને શમે ઇરાંન મોકલેઆ	૫૦૦૦
શેઠ બમનજી જીજીભાઇની છોકરી બાઇ આવાંબાઇનાં પુંન માટે શેઠ બમનજી તથા એ મરનારનાં માતાજી બેહશતનશીન રતનબાઇની પુંજીમાંથી જુદાં જુદાં ધરમખાતાંમાં આપેઆ	૩૦૦૦
મરનાર શેઠ જમશેદજી બરજોરજી માશતરીનાં ઊઠમણાંમાં તેમનાં પોતાનાં ફંડમાંથી તથા તેમના બેશીઓએ ભરયા	૨૭૬

શેઠ નવરોજી મેતાનાં સગાંઓએ મરનાર નવરોજી પેશતનજીનાં પુંન અરથે જુદાં જુદાં ફંડોમાં આપીઆ	૨૪૮૦
શેઠ પાલણજી ખરશેદજી શેઠનાની ધણીઆંણી જીવણબાઇનાં પુંન અરથે તેમનાં એશીઓએ	૨૩૫૨
શેઠ પેશતનજી હોરાબજી મળીવાલાએ મળીની ડીશપેનશરીની બાંધણીમાં રહેલી ખુટ પુરી કરવા આપીઆ	૨૦૦૦
શેઠ નાનાભાઇ માણેકજી ગજદરે ગનદેવીમાંની ઇંગરેજી ગુજરાતી નીશાલ તથા ધરમનાં દવાખાંનામાં	૨૦૦૦
શેઠ નશરવાંનજી નવરોજી શેઠનાંની બેટી મીઠીબાઇનાં ઊઠમણાંમાં તેમનાં પોતાનાં ફંડમાંથી બે ફંડોમાં	૨૦૦૦
શેઠ હીરજીભાઇ રતનજી માશતરીએ પોતાની ખુશીથી કુલે જરતોશતી રયતોને અવલમંજલ પોહોંચાડવાનાં ફંડમાં આપવા ૪ ટકાની નોટ લઇ પચાતના ફંડના તરશટીઓને શવાધીન કીધી................................	૧૫૦૦
ગનદેવી ખાતેના મરનાર શેઠ નવરોજી નશરવાનજી ગજદરનાં ઊઠમણાંમાં તેવણની પોતાની પુંજીમાંથી તથા તેમના દોશતોએ જુદાં જુદાં ફંડમાં ભરીઆ ...	૧૩૭૨
શેઠ કાવશજી જેહાંગીર રેડીમણીએ ઇંગલંડ ખાતેનાં જુદાં જુદાં ધરમખાતામાં	૧૨૦૫
શેઠ કાવશજી જેહાંગીર રેડીમણીએ સતાર આફ ઇનડીઆનો ખેતાબ મલેઆની ખુશાલીમાં ગનદેવીની નીશાલ તથા દવાખાંનાંનાં ફંડમાં	૧૦૦૦
શેઠ અરદેશર હોરમજી વાડીઆએ પોતાના મરનાર ભાઇ અરદેશરના પુણ અરથે કુરલામાં એક ફુવારો બાંધવા	૧૦૦૦
શેઠ અરદેશર હોરમજી વાડીઆજીએ ઓરફનશ મેરીશ સકુલના પરીનશીપાલ ઊપર એક હજાર રૂપીઆની કીમતનાં કપડાં મોકલેઆં...	૧૦૦૦
શેઠ બેરાંમજી નશવાંનજી શીરવાઇએ કાંદાવાલા મોહલા રીડીંગરૂમમાં(બેવખત મલી)	૬૧૦
શેઠ કાવશજી જેહાંગીર સી. એસ. આઇ. એ કાંદાવાલા મોલા રીડીંગ રૂમમાં.	૫૦૦
શેઠ હીરજીભાઇ હોરમજી શેઠનાએ પોતાની છોકરીના છોકરા હોરમજીને શદરો પેહેરાવીઓ તેની ખુશાલીમાં બે જુદાં જુદાં ધરમખાતાંમાં	૩૦૦
મરનાર મેરબાઇ તે શેઠ બમનજી નવરોજી શેઠનાની ધણીઆણીનાં પુંનને કાજે તેમના છોકરાએ જુદાં જુદાં ફંડમાં	૩૦૦
અમદનગરના જરતોશતીઓએ મરનાર ખાંનબાહાદુર બરજોરજી ભીખાજીનાં પુન કાજે કરેલાં ઊઠમણાંમાં ધરમખાતે આપીઆ	૩૦૦
આ૦ હોરમજી તથા ખરશેદજી શોરાબજી ચાંનદારૂના મમાઇ નવાજબાઇના પુંનને માટે તેવંણના પોતાનાં ફંડમાંથી તથા એશીઓએ જુદાં જુદાં ફંડમાં...	૨૯૬
શેઠ દાદાભાઈ જેહાંગીર દાદીશેઠનાએ પોતાની વહુ હમાબાઇનાં પુંન કાજે જુદાં જુદાં ફંડમાં	૨૦૧
બરજોરજી ખોદાદાદ છરાંનીએ પોતાના બાવાનાં પુંન શારૂ ઇરાંનના ફંડમાં શીંગાપોર ખાતેથી મોકલેઆ	૨૦૦
કસરતશાલાનાં ફંડમાં જુદા જુદા જરતોશતીઓએ મલી ભરયા......	૧૬૧
ગનદેવીમાંની ઇંગરેજી, ગુજરાતી નીશાલ તથા ધરમના દવાખાંનાંનાં ફંડમાં મરનાર શેઠ નવરોજી નશરવાનજી ગજદરનાં ઊઠમણાંમા તેમના એશીઓએ	૧૫૦

શેઠ બેજનજી જમશેદજી કોયમેનની છોકરીનાં પુંન અરથે તેમના બેશીઓએ જુદાં જુદાં ફંડમાં	૧૩૫
એક જરતોશતીએ પોલીશના પુઅર બાકશમાં	૧૦
બાહેરકોટ ઇમપરૂવમેંટ લાઇબ્રેરીનાં ફંડમાં આગલા ભરાયલા રૂ૫૨૨) ઊપરાંત ૧૮૭૦ ની આખેરી શુધીમાં બીજા જરતોશતીઓએ ભરયા........	૨૪૫
એજ ફંડમાં, બાહેરકોટ બચાવ ફંડના વીઆજને પેટે તરશતીઓ તરફથી ..	૧૨૫
,, શેઠ શોરાબજી શાપુરજી બંગાલી	૫૦
,, શેઠ ધનજીભાઈ ફરાંમજી પટેલ..............................	૨૦
,, મરહુમ આ૦ કા૦ બામબોતના છોકરાવોએ પોતાના બાપના પુન કાજે	૨૦
,, શેઠ જી૦ પે૦ અપુ તથા તેવણુના ધણીઆણીએ પોતાના છોકરા રતનજીની શીહાદીની ખુશાલીમાં........................	૧૫
,, શેઠ એ૦ આ૦ હોમજીએ પોતાના બંનેવી માણેકજીના પુન કાજ તથા બેન બરશેદબાઇએ પોતાના ધણી માણેકજીના પુન કાજ	૧૫
,, શેઠ દાદાભાઇ પાલનજી ચઊનાએ પોતાના શાલા રતનજી માણેકજી જીનાજી હક થાયા તેમના પુન કાજ	૫
,, બાઈ હમાબાઇ તે શેઠ દા૦ પા૦ ચઊનાની ધણીઆણીએ પોતાના ભાઈ રતનજી હક થાયા તેમના પુન કાજ	૫
,, શેઠ ફરામજી રતનજી કોયમેને પોતાના બપાઇ જીવણાઈ હક થયાં તેમના પુન કાજ	૫
ઇરાંન દેશના અતરે આવેલા ગરીબ જરતોશતીઓની હાલત શુધારવાના ફંડમાં શેઠ હોરમજી મનચેરજી કાંમાંનાં છોકરાવોએ	૫૦૦
એજ ફંડમાં શેઠ બરજોરજી રતનજી કોપરના છોકરાવોએ	૪૦૦
,, શેઠ બેરામજી નશરવાનજી શીરવાઈ	૩૦૦
,, આનરએબલ શેઠ બેરાંમજી જીજીભાઇએ	૧૦૦
,, શેઠ રતનજી એદલજી બાટલીવાલાએ........................	૧૦૦
,, શેઠ ભીમજી જમશેદજી બાટલીબોઈ	૭૧
,, શેઠ ફરાંમજી બમનજી શેઠનાએ	૫૦
,, શેઠ શોરાબજી માણેકજી શેઠનાએ........................	૫૦
,, શેઠ માંણેકજી જામાજી કાકાએ........................	૫૦
,, શેઠ નવરોજી રતનજી કોપર	૨૫
,, શેઠ ફરદુનજી ફરાંમજી શેઠનાએ	૨૫
,, શેઠ મનચેરજી ફરાંમજી શેઠનાએ	૨૫
,, શેઠ જાંગીરજી રૂશતમજી મોદીએ........................	૨૫
,, શેઠ જમશેદજી ધનજીભાઈ વાડીઆએ	૨૫
,, શેઠ હોરમજી માણેકજી શીંગારાએ........................	૧૫
,, શેઠ બમનજી માંણેકજી ચોકશીએ	૧૫
,, એક બંદે ખોદાએ	૨૫
,, શેઠ બમનજી ફરાંમજી પટેલે........................	૧૭
,, વાડીઆજી શેઠ અરદેશર હોરમજીએ (વરશાંન તરીકે)........	૧૨૫

,,	શેઠ એદલજી બમનજી મારીશે (વરશાંન તરીકે)	૫૦
,,	શેઠ શોરાબજી શાપુરજી બંગાલીએ (વરશાંન તરીકે)	૧૦૦
,,	શેઠ પેશતનજી હોરમજજી શનતોક (વરશાંન તરીકે)	૫૦
,,	શેઠ બમનજી જીજીભાઈએ પોતાના મેહેરબાન દીકરીની નામ અતે ઊઠમણામાં રૂ૫૦૦ ની ટકા ૪ વાલી નોટ (વરશાંન તરીકે)...	૫૦૦
,,	શેઠ શોરાબજી ફરામજી પટેલ	૧૦૦
,,	શેઠ શોરાબજી શાપુરજી બંગાલીએ......	૨૫૦
,,	શેઠ નવરોજી હોરમજી ભરૂચાએ	૫૧
,,	શેઠ નશરવાનજી રૂશતમજી દલાલ ભરૂચાએ	૫૦
,,	શેઠ શોરાબજી રૂસતમજી પરશીઅન ક્રીકેટ ક્લબના શેક્રેટરીએ	૨૫
,,	શેઠ ડોશાભાઈ એદલજી ભરૂચાએ......	૨૫
,,	શેઠ ખરશેદજી ફરદુનજી પાંડે..........................	૫૦
,,	શેઠ હોરમજી કાવશજી ગાંધીએ.......	૨૫
,,	શેઠ હોરમજી એદલજી ભરૂચાએ	૨૦
,,	શેઠ દારાશા દોરાબજી રીપોરટર—ટાઈમશ આફ ઈંડીઆના અશતકથી	૧૦
,,	સેઠ જીવણજી એદલજી અપુના છોકરાવોએ	૫
,,	શેઠ આદરજી મનચેરજી દલાલ ભરૂચાએ	૫
"શ્રી ઈરાંનમાં ગરીબ જરતોશતીઓને હાલના દુકાલને લીધે મદદ કરવા થકી મી૦ ગોદરેજ મેહેરવાંન ઈરાંનીએ ઊભાં કીધેલાં ફંડમાં મુંબઈના તથા બીજા દેશાવરોના જરતોશતીઓએ ભરેલા (તા૦ ૧૧ મી સપટેમબર શુધીમાં વસુલ થયા)		૧૧૮૦૯
સને ૧૮૭૦ નાં શાલમાં ઈરાંન દેશના રેહેનારા જરતોશતીઓ ઊપર પડેલા દુકાલનું નીવારણ કરવા શારૂ (અનજુમન અકલક) ઊભાં થયલાં ફંડમાં મુંબઈ તથા દેશાવરોના જરતોશતીઓએ ભરેલા (આગશટ માશની આખેરી સુધીમા)...		૩૫૬૬૦
મરનાર શેઠ ડોશાભાઈ શોરાબજી મુનશીની યાદગારી કાયમ રાખવા માટેની ટીપમાં જુદા જુદા જરતોશતીઓથી ભરાયા...... (આગલા રૂ૧૦૦૦ ઊપરાંત)......		૧૬૩૭
મીશીઅરશ દારાબજી જમશેદજી શખલાતવાલાના છોકરાઓની કંપનીએ ઈરાંનમાંની બોરડીંગ સકુલના જરતોશતી બાલકોના એક સરખા પોશાક માટે (૫૦) વાર સખલાતનું કપડું મોકલીયુ		
શેઠ હોરમજી વાડીઆની બાંનુએ પુણા આરફનેજ સકુલનાં બાલકોને "ટી. પારટી" આપી..		

ધરમનાં નવાં મકાનો જે એ વરસમાં જરતોશતીઓની સખાવતથી મુંબઈ, તેમજ બીજી તરફ બંધાઈ તઈઆર થયાંછે તે માતર ગણતરીનાં એટલે (૬) માલમ પડયાં છે; તેમાં ૩ કેલવણીને લગતાં, એક દવાખાંનુ, એક ધરમશાલા, તથા એક દખમુ છે. જેની વીગત નીચે પરમાણેછેઃ—

પારશી વીરબાઈજી સકુલ—આ નામની એક સકુલ કરાંચી મધે, છોડીઓને કેલવણી આપવા માટે કરાંચીવાલા શેઠ શાપુરજી હોરમજી શોપારીવાલાએ બંધાવી તે ઊઘાડવાની ક્રી... ૨ સર વીલીયમ મેરીવેધર રોજ ૩ જો માહા ૧ લો શેનશાહીને દીને કરી હતી.

નામદાર શર જમશેદજી જીજીભાઈ પારશી બેનીવોલેંટ ઇનશટીટીઊશન—આ નામનું એક મોટી રકમનું ધરમખાતું જે પારશી પંચાતને હસતકછે, તેમાંથી એ ઇનશટીટીઊશન માટે એક મોટું મકાંન બંધાવાનો પાયો નાખવાનુ મુરત રોજ ૩ જો માહા ૬ ઠાને દીને મુંબઈનાં નેક નાંમદાર ગવરનર સર સીમોર ફીટસજીરાલડે કરયુંછે.

કાવશજી જેહાંગીર એલફીનસટન કાલેજ—આ કાલેજને માટેની એક બીલડીંગ જે મુંબઈમાં ભાયખલા ખાતે વીકટોરીયા ગારડનની સાંમે શેઠ કાવશજી જેહાંગીર રેડીમણી સી. એસ. આઈ. ના ખરચે બંધાતી હતી તે તઈયાર થાઈ રોજ ૩૦ મો માહા ૫ માને દીને થી વપડાસમાં આવીછે.

એલાવ ખાતેનું દવાખાંનું—શેઠ અરદેશર હોરમજી વાડીઆજીનાં ખરચથી એલાવ મધે ચાલતાં દવાખાંનાં માટે બાંધેલું નવું મકાન ઊઘાડવાની કીરીઆ રોજ ૧૦ મો માહા ૨ જાએ થઈ, અને રોજ ૧૧ મો માહા ૨ જાથી એ મકાંન વપડાસમાં આવેઊછે.

જાલનાંમાં દખમું—જરતોશતી અનજુમનના ખરચથી જાલનામાં એક દખમું બંધાયું, જે ઇજવાની કીરીઆ રોજ ૪ થો માહા ૮ માને દંને થઇ, અને તે દંનથીજ તે વપડાસમાં આવીઊછે.

ધરમશરાહ—શુરત જીલ્લાના આમોદ તાલુકામાં મુશાફરોને માટે એક ધરમસરાહ શેઠ કાવશજી માંણેકજી મોદીએ રૂ૫૦૦૦ ખરચીને બાંધેલી એ વરશે તઇયાર થઇ વપડાસમાં આવીછે.

જરતોશતીઓને મલેલા ખેતાબ, અધીકાર, તથા પદવીના બાબમાં એ વરસ ઠીક ગુજરીયું છે. ૧ સટાર આફ ઇનડીઆના કમપેનીઅન, ૧ ખાંનબાહાદુર, અને ૧ ખાંનસાહેબ વધયાછે. ૩ બારીશટરો વધયાછે, અને બાકીના સરે સતા મુજબ અઢને ઓધે ચઢયાછે—જેની વીગત નીચે પરમાણે:—

સટાર આફ ઇનડીયાના કમપેનીયન—આપણી આજમ મેહરબાંન માહારાંણી વીકટોરીઆએ પોતાની વરસગાંઠની મુબારકબાદીમાં નેકનામ સર જમશેદજી જીજીભાઈ (બીજા) બારોનેટને "હીંદુસતાંનના શેતારા"નો ખેતાબ બખશીઓછે.

ખાંન બાહાદુર—સુરતવાલા જાંણીતા શેઠ બરજોરજી મેરવાંનજી ફરેજરને તેમની જાહેર હીમત તથા શુરત શેહેરમાં બજાવેલાં પરજાઊપીઓગી કાંમની ઉદારતાને માટે નામદાર ગવરનર ઇન કાંઉનશીલે "ખાંનબાહાદુર"નો ખેતાબ આપેઓછે.

ખાંન સાહેબ—મી૦ ખરશેદજી પાલનજી ગુજરાતનાં પોસટખાતાંનાં ઇનસપેકટરને નાંમદાર શરકારે "ખાનસાહેબ"નો ખેતાબ આપેઓછે.

ડેલીગેટ—શેઠ મનચેરજી નવરોજી બનાજી તથા શેઠ એદલજી બમનજી મારીસ, એવા મુંબઈની પારશી ચીફ મેટરીમાનીઅલ કોરટનાં ડેલીગેટો (શેઠ ડોશાભાઈ ફરાંમજી કરાકા અને શેઠ નવરોજી ફરદુનજીએ પોતાનાં હોધા છોડેઆ તેમની જગોએ) નેમાયાછે.

બારીસટરો—એ શાલમાં મી૦ હોરમજી અરદેશર વાહાડીઆ, મી૦ હોરમજી પેશતનજી બેનેટ—તથા મી૦ દાદાભાઈ ડોશાભાઈ કાંમા—બારીશટરો બની મુંબઇની હાઈ કોરટમાં સપત લેઇ ચુકાછે. ત્રણ પારશી બારીશટરો એકજ વરસમાં સાથેલાગા થવાનુ માંન એ વરશે મેલવેઉ છે.

દખણ હેદરાબાદની શરકારે મી૦ બરજોરજી માંણેકજીને રાયચુર દોઆબ જીલાનાં ફસટ કલાશ તાલુકદાર ઠેડવેઆછે. તેમજ મી૦ બરજોરજી માંણેકજીને કનસરવેટર આફ ફારેસટની જગો આપીછે.

મી૦ભીમજીભાઈ નશરવાંનજી ભીલાડીવાલા, લાહોરની કોરટમાં એકસટરા આશીશટંટ કમીશનર થયાછે.

મી૦ મેહેરજીભાઇ કુવરજી તારાપોરવાલા પુણામાં શબારડીનેટ મેજીશતરેટની પરીક્ષામાં ફતેમંદ ઉતરેઆછે.

મી૦ બમનજી એદલજી મોદી ઉતરભાગના શબ આશીશટેનટ શેટલમેંટ આશીશર નેમાયા.

મી૦ માંણેકશા જેહાંગીરશા થાંણાં જીલાની અદાલતોનાં વકીલની સનદ મેલવી ચુકાછે.

મી૦ માંણેકજી નશરવાંનજી નાંણાંવટી, એલ. એલ. બી. હાઇ કોરટની આપેલેટ શા ખડનાં વકીલની પરીક્ષામાં પશાર થાએઆછે.

બોરશદના માંમલતદાર મી૦ એદલજી ડોશાભાઇ ડેપીઉટી કલેકટર ઠરેઆછે.

મી૦ ભીમજી નવરોજી બનાજી બારીસટરને મુંબઈની હાઈ કોરટના ડેપીઉટી કલારક આફ ધી કરાંઉન તથા ચીફ જશટીશ મી૦ બેલીનાં હેડ કલારક ઠેરવીઆછે.

આ૦ કાવશજી જમશેદજી શુરતવાલાને કરાંચી ખાતેના વડા દશતુર તરીકે કરાંચીની પારશી અનજુમને મુકરર કરીઆછે.

મી૦ ફરાંમજી નશરવાનજીને ખાંનદેસનાં ડેપીઉટી કલેકટર ઠેરવીઆછે.

મી૦ બમનજી એદલજી મોદી ખેડાનાં ડેપીઉટી કલેકટર ઠરેઆછે.

મી૦ પેસતનજી બરજોરજી ચીકલીનાં પેહલા કારકુન શુરત તાલુકામાં નેમાયાછે.

ભાષાંણોના સંબંધમાં એ વરસ બરેજ શુશત ગુજરયુંછે. ઘણાં જુજ ભાષાંણો એ વરસમાં થયાં હતાં—જેમાં અતીશે ફાયદો કરનારાં ભાષાંણો પરોફેશર દાદાભાઇ નવરોજીનાં, તથા શેઠ અરદેશર ફરાંમજી મુસનાં હતાં; જેની કેફીઅત નીચે મુજબઃ—

મી૦ દાદાભાઈ નવરોજીએ લનડનમાં, દેશીઓ અને હીંદુશથાંન સંબંધી ઈસિટ ઈનડીઆ આશોશીએશન શભામાં કેટલાંક કીંમતી ભાષાંણો કીધાં હતાં. મી૦ દાદાભાઈની એ કાંમ શંબંધી ઉલટ ઘણી વખાંણ લાયકછે. ઈસિટ ઈનડીઆ આશોશીએશન શભાને લગતી વાતચીત કરવા અને મદદ મેલવવાને શેઠ દાદાભાઈ એ શાલમાં ગુજરત અને કાઠીઆવાડનાં દેશી રાજવંશીઓમાં ફરી વલેઆ હતા, અને તે વખતે તેવોએ ઘણું સારૂં પરીણાંમ નીપજાવવું તે એ કે કછના રાવ સાહેબ પગામલજી શેઠેથી એ ઈશટ ઇનડીયા સભાનાં ફંડને સારૂ રૂપીઆ અધ લાખની એક મોટી રકમ ભેટ મેલવી. તેમજ બીજાં પણ દેશી રાજો શેઠેથી કેટલીક મદદ મેલવી હતી.

મી૦ અરદેશર ફરાંમજી મુશે "ધી ઈનડકસન કાયલ" યાને વીજલીની નવી શોધ વીશે, અખતરા શાથે ભાષાંણ કીધાં.

શેઠ ખરશેદજી રૂશતમજી કાંમાંજીએ "આદરનાં જશન" ઉપર તથા ગાથા ઘંબાર ઉપર ભાષાંણ કહી શમજાવેઆં હતાં.

દશતુરજી શાહેબ જામાશપજી મીનોચેરજી જામાશપઆશાનાએ ઇરાંનના દુકાલમાં પીડાતા જરથોશતીઓને શહાય કરવાની અગત વીશે એક વાઆજ એ કારણશર ભેગી મલેલી અનજુમન સનમુખ ઘટટે પરસંગે કરી શંભલાવી હતી.

એજ મુજબ એ શભામાં કદમી દશતુરજી શાહેબ શોરાબજી રૂશતમજી મુલલાં ફીરોજ નાંએ પણ એક ટુક વાઆજ કરી હતી.

"જરથોસતી ગનાન વરધક" નાંમની સભામાં કેટલાક પરચુટણ રેશાલાઓ વંચાયા હતા.

નવા ગરંથો અથવા ચોપડી ચોપાંનીયાં જે એ વરસે નીકલયાંછે, તેમાં આગલાં વરસો કરતાં કોઈબી રીતનો જાંણવાજોગ વધારો તેમજ ઘટાડો થયો નથી. એ સઘલાંની સંખીઆ જુમલે ૫૭ ની થાયછે, અને તેમાં "જીંદગી જોગવવાની જુગતી",

"દક્ષીણ હીંદુસથાંનમાં મુસાફરી", "ફરાંનસ અને જરમની વચેની લડાઇની તવારીખ," તમાંમ અવશતાની કેતાબ," તથા "બનશા કાલેનડર," નાં પુશતકો ઘણાં ઉપીઓગી જણાયાં છે. એ વરશે નીકલેલાં પુસતકોની જે ટીપ અમોને મલી આવીચ તેની વીગતઃ—

ચોપડી, ચોપાંનીયાંનાં નાંમ.	બનાવનારાઓનાં નાંમ.	છાપાખાંનાં.	કીંમત.
અહેવાલે ફેરદોસી	બમનજી બેરાંમજી પટેલ ...	ફોરટ પરી०	રु०॥
ઈસટ ઈનડીઆ આશોશીએશનનુ પુશતક	જેહાંગીર બેરાંમજી મરજબાંન	દફતર .	રु३॥
ઈસાબેલાના લગંનમાં વગન (નાટક).....	મંચેરજી નશરવાંનજી રु० ફ०	ચાબુક	રु०॥।
કદમી બોરદે અવસતા	છ० બેરાંમજી ફરદુનજીની કુા०	દફતર	રु१॥
એઆલબાજી	શોરાબ બીન અદલ	ચાબુક	રु०॥
બોદાબખસ.... (નાટક)	એદલજી જમશેદજી બોરી.	જામે જમશેદ	રु१
બોલાસે ધંબાર વ ફરમાંને દીને જરતોશત	એક અથોરનાંન.... ..	દફતર	મફત
ગનદેવીમાં નવાં બાંધેલાં દખમાંનો હીશાબ.	છપા० ગનદેવીની અનજુમન	જામે	મફત
ગાયન મીતર	એક જરતોશતી	આલફરેડ	०। =
ગાયને મનપસંદ	છપાવનાર, માંણેકજી દાદાભાઇ		રु०॥
ચતરીકા..	રુશતમ ઇરાંની	ઇમપીરીયલ	રु१
જમશેદ (નાટક).	કેખુશરો નવરોજી કાબરાજી.	દફતર	રु१
જરથોશતી મોબેદોમાં ધરમનો તાતપરીય સમજવાની ખાંમી	બમનજી બેરાંમજી પટેલ ...	દફતર	મફત
જરતોશતીઓને ભલું મન રાખવાની જરુર	પેશુતન બેરાંમજી દશતુર ...	દફતર	મફત
જરથોસતી છોકરીઓની નીશાલનો હેવાલ.	છપાવનાર, કારોબાર મંડલી.		મફત
જરતોશતીઓને માટે શુચના પતર.... ..	રતનજી રુસતમજી કાંગા ...	ચાબુક	મફત
જીંદગી ભોગવવાની જુગતી..	ડોશાભાઇ ફરાંમજી રાંદેરીઆ.	ફોરટ પરી०	રु२॥
જેહાંનબખજ અને ગુલરુખશાર	ખરશેદજી બમનજી ફરાંમરોજ.	આલફરેડ.	રु१
ઝોરાસટરીઅન કાલેનડર—જરતોશતી પંચાંગ	બરજોરજી નશરવાંનજી કુતાર.	ચાબુક.	રु०॥
તમાંમ અવસતાની કેતાબ	છપાવનાર દાદાભાઈ કાવશજી	અખબારે	રु६
તીજકીરએ ડોસાભાઇ શોરાબજી મુનશી..	શોરાબજી જ० જીજીભાઇ..		
દક્ષીણ હીંદુસથાંનમાં મુસાફરી	દીનસા અરદેશર તાલેયારખાં	યુનીયન	રु५
ધનજીભાઇ ફરાંમજી રીડીંગ રુમનો હેવાલ.	છપાવનાર, કારોબાર મંડલી.	ઇમપીરીયલ	મફત
ધરમ, નીતી, સંસાર ઉપર કીધેલી વાઆજ.	જેહાંગીર મેહરવાંનજી પલીડર	દફતર	
નેજાએ શેકંન	રતનજી બમનજી છીનવાલા.	પરીનટરશ	મફત
નોસરવાંનજી મં-કાંમાનાં ધરમખાતાનોહેવાલ	છપાવનાર, ફનડના તરસટી.		મફત
પારસી ગરબા	બોરશીદ	યુનીયન	०॥।
પારસી પુતરી શાળા	છપાવનાર, રતનજી નશવાંનજી	આલફરેડ	०। =
પેહેલવી ભાષાનું વીઆકરણ...	પેશુતનજી બેરાંમજી દસતુર.	દફતર	રु१०
પુનરલગન ગાયન સંગરહ	છપાવનાર, શા० ફ० દલાલ	રીપોરટરશ	રु०।
ફરવરદેગાંન.	રાનુમાએ માજદીયસના સભા	દફતર	મફત
ફરાંનસ અને જરમનીની લડાઈની તવારીખ	એદલજી જમશેદજી બોરી.	દફતર	રु१
ફારસી હેકાયાતે લતીફ..	ધનજીભાઈ કુવરજી તાશકર.	રીપોરટરશ	રु०॥
બાહેરકોટ ઈમપરુવમેંટ લાઇબરેરીનો હેવાલ.	છપાવનાર, કારોબાર મંડલી	પારસી પરી०	મફત
બાહેરકોટની દરેમેરોનાં બાજ જશનનાં ફંડનો હીસાબ...	છપાવનાર, ફંડના તરસટીઓ	„	મફત
બેનજીર અને બદરે મુનીર	છપાવનાર, નશરવાંનજી દો०	આલફરેડ	રु१
મનસુખી મનાજાત અને અરજગુજારી ..	મનચેરજી કાવશજી મનસુખ	યુનીયન	રु०।

ચોપડી, ચોપાંનીયાનાં નામ.	બનાવનારોનાં નામ.	છાપખાંનાં	કીંમત.
માણેકજી આંતરીઆ ને ઇરાંનના પારશીઓ	ઇ૦ દે૦ ગ૦ જ૦ હા૦ શુ૦ મંડલી.	દફતર	મફત
મુંબઇની પારશી પંચાતનો હીશાબ... ..	છપાવનાર, ફંડના તરશટીઓ	જામે	મફત
મુલાશીરોજ મદરેસાનો હેવાલ	,, કારોબાર મંડલી.	દફતર	મફત
મેરવાંનજી સેઠના અને દશતુર જામાશપજી વચે આલેલાં કાગજ પતરો	દા૦ જામાસપજી મીનોચેરજી.	ચાબુક	મફત
મજદજરદી તારીખ	ખરશેદજી રુશતમજી કાંમા...	દફતર	રૂ૧
શંહીન નદીનાં ગીતો	મનસુખ મનચેરજી કાવશજી.	ઇ૦ શોશાઇટી	રૂ૦।
રુશતમ અને બરજો (નાટક).	કાવશજી દીનશા... ...	સનડે રીવ્યુ.	રૂ૦।।।
શર જમશેદજી જીજીભાઈ પારશી બાનીવોલંટ ઇનશટીટીઉશનનો હેવાલ	છપાવનાર ફંડના તરશટીઓ	ઇ૦ શોશાઇટી	મફત.
સરોદે રનસુર	દોરાબજી રુસતમજી....	ચાબુક	રૂ૦।
શાહાજાદો શીઆવખસ	ખરશેદજી બમનજી ફરાંમરોજ	આલફરેડ	રૂ૧
શુર્યોદય—પુસતક ૩ જું	એક જરતોશતી	યુનીયન	રૂ૧।।
શેકશપીઅરના નાટકોમાંની વારતા—ભાગ ૨.	જુલીયન પેવરીલ	આલફરેડ	રૂ૧।।
હાદીએ મજદીઅસનાન	પેશતનજી કાવશજી રબાડી...	પરીનટરસ	
હીંદુસતાંનનો ઇતીહાસ	ખરશેદજી નશરવાંનજી.....	એશી આટીક	રૂ૩।।
A Glossary of Words Phrases & Idioms—Part III.	બરજોરજી ખરશેદજી	ફોરટ પરી૦	રૂ૦।।
An Adress in Pahlvi & Zend ...	પેશુતનજી બેરાંમજી દશતુર...	દફતર	મફત
Annual Report of the East India Association (Bombay Branch)	સભા તરફથી..	દફતર	
Bunsha's Calendor & Directory.	શોરાબજી રુશતમજી બનશા	એકસચેંજ	રૂ૨
Persian Amadan Namah	બમનજી બેરાંમજી પટેલ ...	ફોરટ પરી૦	૦) =
Reigns& wards of Kings&Queens	જેહાંગીરશા હોરમજી ગજ્જવર	ઇમપીરીયલ	રૂ૦।।।

પરચુટણ—જાંણવાજોગ બનાવો જે એ શાલમાં બનેઆછે તેમાં ઇરાંનનો દુકાલ એક મુખેઅ બાબદછે. જરતોસતીઓનાં અશલ વતંન ઇરાંનમાં એ શાલે, વરશાદની લાગત કેટલાંક વરશોની તંગીને લીધે જબરો દુકાલ પડેઓ હતો—અને લોકોને ખાધાનું નહી મલઆથી શેંહેંકડો અને હજારો માંણશો અંન, પાંણી વગર તરલીને મરણ પાંમાં હતાં! માંણશોપર ભુખમરો પડવાથી લુટફાંટ કરવા સાથે જીવતાં માણશોને ઇરાંનની મોગલ વસતીએ કાપી ખાધાવેરની હરચી થાઇ હતી—વલી ઘોરમાનાં મુરડાં ખોદી કાહાડીને તે વડેબી પોતાનુ પાપી પેટ ભરેઉ હતું! ઇરાંનની મહમદીઅંન અને બીજી વશતીની શાથ આપણા જરથોસતીઓની જે ઘણી ટુક ને નાહાંની વસતી તાંહાં રહેલી હતી તેઓ ઉપર પણ એ દુકાલનો હેવાજ મારો પડેઆથી મુંબઇના આપણા શખી દેલ અને દયાલુ જરથોસતીઓએ તેમને શારૂ તુરત ઉપાએઓ લઈ અનજુમન ભરી ઉઘરાંણાંનાં ફંડો ઊભાં કરી શખાવતની પાંચ પાંચ ને દસ દસ હજારની મોટી રકમો ભરી હતી, અને એ ફંડમાં એક બીજી નવાઈ એ ઉમેરાઈ કે ગરીબમાં ગરીબ અને શાધારણ જરથોસતીઓએ પણ પોતાની ગુંજાસ માંફકની ગમે હેવી નાહાની રકમ ભરીને એ ફંડને ફુલવેઉં હતુ. નજદીક અરધા લાખની ઉપરનુ એ ફંડ થયુ છે, જેની નોંધ ઉપર શખાવતની ટીપમાંથી વાંચનારાવોએ જોઈ

હશે. એ ફંડને લગતી અતરેના જરતોસતીઓએ પોતાની એક બીજી મોહોટાઇ એ જાણવી હતી કે ગમે એવું થવા છતાં, અને પરકોમના ઘણાક ધરમીઓએ પોતાની પુર મરજી બતાવવા છતાં જરથોસતી શીવાય બીજી કોઇબી કોમની મદદ લીધીતી નહી. ઇરાંનના દુકાલનાં દુઃખે ઘણાક જરતોસતીઓ ઇરાંનથી અતરે નીકલી આવેઆ, અને તેથી આ સાલમાં અતરે ઇરાંની જરથોશતીઓની જેટલી શંખેઆ વધી પડી તેટલી બીજી કોઇવાર વધીતી નહી. એ આવેલા ઇરાંનીઓને અતરેની ઇરાંનીઓની હાલત શુધારવાને ઉભી થાએલી મંડલીને અશતેકથી ચોપાટીવાલી ઇરાંનીઓની ધરમશરાહમાં ઉતારો અને ખાધઓરાકી આપવામાં આવી હતી, પણ એ ફંડનાં ફકત વેઆજનાં ખરચમાંથીજ એ બીચારા ઇરાંનીઓની માવજત કરવામાં આવતી હોવાથી તેવોની બરોબર દાદ લેવાતી નહી હતી—તે ઉપરથી આપણા નાચીઆ શાહેર મી૰ "મનસુખ" તે શેઠ મનચેરજી કાવશજી લંગડાનાએ ઇરાંનીઓની અવસથા વીશે દુખભરી ફરીઆદો વરતમાંનોમાં ઉઠાવવાથી તે ગરીબ ઇરાંનીઓની ઘણી શારી માવજત લેવાઇછે. પેહેલુ તો તેમને ખાતર શખી શેઠો અને દયાલુ ઘરશથોએ નાંણાંની, કપડાંની, અને ખાધખોરાકીની મદદ મોકલી આપી. શેઠ અરદેશર હોરમજી વાડીઆ (જેવો શાહેબે એ શાલમાં ઇરાંનીઓની દાદખાઇને શારૂં ઘણું કરેઉછે તેવો) એ કેટલીક મુદતવેર ઇરાંનીઓને શારો ખોરાક અને કપડાં લતાં પુરાં પાડેઆં હતાં. શેઠ કાવશજી જેહાંગીર રેડીમનીએ એ ઇરાંનીઓની વશતી વધવાથી તેમને માટેની જુની ધરમસરાહ બસાં નહી થાવાથી તુરત એક કુશાદે ચાલી તેની શેઠે બંધાવી આપવા કહેઉછે, જેનું કાંમ એ શાલથી ચાલુ થાયુંચ તે નવાં શાલમાં બધાઇ તઇયાર થાશે. એ ઉપરાંત શેઠો બમનજી જીજીભાઇ, બમનશા કાવશજી વકીલ, અને બીજા દયાલુ મંનના ઘરહશથોએ ઇરાંનીઓની ચેપાટી ખાતેની ધરમશરાહમાં ખુદ જાતે જાઇને તેવોની આવજત માવજત કરી હતી. તેમનાં ખાંનપાંન, રેહઠાંણ, અને દવાદારૂની પુછપરછ એ શેઠો દરરોજ અવારનવાર ફેરો ખાઇને કરતા હતા, તેની શાથ ઇરાંની ઓરતોને શારૂ એજ શેઠ બમનશા વકીલનાં ધણીઆંણી બાઇ મોતીબાઇ, અને આપણા શદગુણી પારશી પરોફેશર શેઠ દાદાભાઇ નવરોજીનાં દયાલુ માતાજી બાઇ માકાંબાઇ, પોતે તે ધરમશાલામાં શીધારેઆં હતાં, અને વારેવાર પોતાની હાજરીથી દુખી અને હાય વેલા કરતી ઇરાંની બેહનીઓને દેલાશો અને આસરો આપીને શારી બરદાશત લીધી હતી.—બસરાની નાલ તરફથી આવેલા કેટલાક ઇરાંની જરથોસતીઓપર વાંહાંણનાં નાખોદાએ અનઘટતી ચાલ ચલાવેઆથી તેને ખાતર મી૰ જેહાંગીર મેરવાનજી વકીલે એક ખરા હમદીન તરીકે વગર નફે તકલીફ લઇને તે નાંખોદાને દંડની શજા કરાવી, એટલુંજ નહી પણ ફરી કોઇ ઇરાંનીઓને અતરે આવતાં કશી તરેહનો એલજાંમ નહી પુગે અને જુલંમ નહી ગુજરે તેનો ઇરાંનની શરકારનાં બશરા તરફનાં શતાવાલાઓ શાથે બંદોબશત કરી રાખેઓ. આ મુજબ જરથોશતીઓએ પોતાના હમદીન ઇરાંનીઓને શારૂ ગએ વરશે ઘણી શારી કાલજી બતલાવી હતી, જે તેમને મોટી શોભા ભરેલી બીના છે.

બીજી મુખીપ બાબદ એ વરશે ફરેંચ અને જરમનો વચે થયલી લડાઇબી છે. ગયાં વરસની આખેરીએ આ ભયંકાર લડાઇની શીરૂઆત થઇ હતી, પણ એ ગુજશતે શાલની અધવચેજ તેનું શેવટ આવેઉ, અને તેનું પરીનાંમ દુનીઆની તવારીખપર નોધવા જોગ અને મોટા ફેરફાર શાયનું નીપજીઉ. ફરેંનચનું રાજ જરમનીનાં હાથપર શીકસત પાંમેઉ, અને ફરાંનશનો શેહેનશાહ તરીકે નેપોલીઅન (જેની બાહાદુરી અને કીરતીની થોડી વાખ વાખી ફેલાએલી નહી હતી) તે જેવો એક શેનશાહ જરમનીનાં પાદશાહને શરણ થાએઓ. જરમન પાદશાહને જરમનીનાં રાજાએ શેહેનશાહ ઠેડવેઓ, અને એ રીતે અજાએબ તરેહના શેંકડો ફેરફારો એ લડાઇથી થાયા, જે શંધા અતરે વીશતારીને જણાંવી શકાતા નથી.

જરથોશતીઓએ પોતાની ચાલાકી બતલાવવા, અને કેલવણીનો વધારો કરવા પાછલ એ વરશ શંતોશ ધરવા જોગ દાખલો કરી બતલાવેલો દીશેછે.

કેલવણી—મુંબઈની યુનીવરશીટીનાં ઈનાંમો આપવાની પરક્ષા જે જાનેવારી માસમાં થઈ તે વેલા શેઠ માંણેકજી લીમજી વાલો શુંનાંનો આંદ "હીનદુશથાંનમાં રેલવેઓ દાખલ કરવાથી થાતા ફાયદા" બાબે શરશ રીશાલો લખી મોકલનાર મી૦ દોશાભાઈ એદલજી બી. એ. ને મલેઓ. શેઠ હોમજી ખરશેદજી વાલું ઈનાંમ વાશકો ડી ગાંમાનાં ચરીતરની શરશ બાબદ લખનાર જેહાંગીરશાહ એરચશાહ કોહીઆરને મલેઊં; તેમજ મી૦ એલીશ વાલું રૂ૬૦) ની કીમતની ચોપડીઓ વાલું ઈનાંમ મી૦ દીનશા પેશતનજી કાંગાને મેટરીકીઉલેશનની પરીક્ષામ શરવેથી શરશ મારક મેલવવાથી મલેઊં હતું. એરવદ શેહેરીઆરજી દાદાભાઈ ભરૂચા તથ એરવદ ટેમુલજી દીનશાજી ભરૂચાને, દદિશતાંને દીની નામની પેહેલવી કેતાબની અશલ એ બારત, તેના ઊચાર, તરજુમો, ફરહંગ ઈતીઆદીનો ડાકટર હાઊગનો રૂ૧૦૦૦ નો ઈનાંમને રેશાલો લખવાથી જરતોશતી દીનની ખોલ કરનારી મંડલીએ તે ઈનામ આપેઊ.

મરહુમ શેઠ ડોશાભાઈ શોરાબજી મુનશીને નામની એક નવી સકાલરશીપ એ વરસ વધીછે, જેના રૂ૧૬૩૬—૧૪ પંચાતના તરશટીઓને હસતેક આપવામાં આવેઆછે, અને તેનાં વેઆજમાંથી એક સકાલરશીપ દર વરશે શર જ૦ જી૦ જરતોશતી મદરેશાના વીદયારથીને મલશે. તેમજ મુલાંફીરોજ મદરેશાના ફંડના તરશતીઓએ રૂ૧૦૦૦ આપાછે, જેનાં વેઆજમાંથી એ મદરેશાના સઊથી ચહડતા વીદ્યારથીને દર વરશે ઈનામ મલશે.

કેટલીક નવી ઈશકુલોનો પણ એ શાલમાં વધારો થયોછે. કોટમાં "ફોરટ ઈશકુલ એંડ જીમનેશીઅમ" નાંમની એક ઈશકુલ, ચનદનવાડી ખાતે "ચનડનવાડી હાઈ સકુલ" અને નવશારીમાં એક નવી મદરેશા, એ તરણો ઈશકુલ શારા પાયાપર અને અગતની ઊઘડીછે. વેલાતવાલા ડાકટર બરજોરજી દોરાબજીએ પારશી સ્રીઓને સારૂ એક એવી શકુલ ઊઘાડીછે કે જેમાં જરથોશતી જવાંન ઓરતોને તેમનાં ધણીઆંણી અને બેટીઓ શુ ધરેલા પાયાપરની સંધી કેલવણી અને શંશારી વીગરે તાલીમ આપશે.

કેલવણીનાં જાહેર સાંધણો વરતમાંન પતરો અને ચોપાંનીયાંઓમાં જાહનો હેરફેર થયો નથી. "નુરે એલમ" નામનુ એક માશીક ચોપાંનીયું ગયા જાનેવારી માશથી બે ચંચલ જવાંન જરથોશતીઓની કલમથી લખાઈ પરગટ થાવા માંડયુંછે. "ટીકાકાર" નાંમનુ એક અપક્ષપાત ગુજરાતી અઠવાડીક વરતમાંન પતર એ વરશમાં એક જરતોશતીની કોશેશથી નીકળયું હતુ, પણ તે તેના કાઢનારને એક અચબુચ આવી પરેલી મોટી અડચણે નીભેઊં નહી.

મંનની કેલવણી શાથ તંનની કેલવણી આપવાનાં કસરતશાલા જેવાં શાધણોએ એ શાલમાં શંતોશકારક દેખાવ કરયોછે. કેટલીક જાહેર કશરતશાલાઓ વધીછે—તેમ ઘણીક સકુલોના શંબંધમાં કશરતશાલાઓ ચાલુ કરવામાં આવીછે. મુમબઈના કોટમાં નવી ઊઘડેલી ફોરટ શકુલ એંડ જીમનાશીઅમમાં એક ઘણી મુશતકીમ પાયાની જાહેર કશરતશાલા ચાલુ થઈછે, તેમજ શર જમશેદજી ઈનશટીટીઊટને લગતી નવી બંધાતી ઈમારતમાં પણ કશરતશાલાની ગોઠવણ થાઈછે. અતરેનાં મેદાંનમાંની જુની કશરતશાલા હશતેકથી આતશબેરાંમની શાબધરેહ અને બીજે ટાંકણે "અખાડા" ના નાંમથી કેટલીક કસરત તથા કુસતી થાઈ હતી.

ચાલાકી—હાંનરેબલ શેઠ બેરાંમજી જીજીભાઈએ કાંઊનશીલની શભામાં મુંબઈની મીઊનીશીપાલીટીમાંથી ધરમખાતાંઓને મદદ આપવાનું બીલ પશાર થાતી વેલાએ માતર કોઈ "ચોકસ ધરમખાતાંઓ"ને બદલે "શંધલી ત્રાતનાં ધરમખાતાંઓ" ને એ મદદ આપવાને જબરી બાઠ ભીડી હતી.—મુંબઈનાં મીઊનીશીપલખાતાંનો કારોબાર લઠડી ગીઆથી

અને ખરચ તથા છાપાવવી જવાથી તેનો અટકાવ કરવા અને નવું મીઊનીશીપલ બંધાંણ કરવાને શુલેહનાં અમલદારોની શભામાં ભલા ભલા અંગરેજો અને બીજાઓ મલતા હી મતવાન અને ચંચલ જરથોસતીઓ, જેવાકે શેઠ શોરાબજી શાપુરજી બંગાલી, શેઠ નવરોજી ફરદુનજી, શેઠ હોરમજી દાદાભાઇ પલીડર, મી૦ બેરાંમજી નવરોજી ડાકટર, અને એ વીગરે બીજા જવાંન જરથોશતીઓએ ઘણી શારી બાહાદુરીથી બાઠ ભીડી, માઆકુલ ભાશંણો કરી અને હીમતના જવાબો આપી એ શાલ પોતાની સારી ચાલાકી બતાવી હતી.—આપણી શરકાર જમન ઊપરનો અને બીજા ન છાજતા કરો નાખવા નીકલેઆથી આપણી ધારા બાંધનારી શભામાં હાંનરેબલ શર જમશેદજી જીજીભાઇ બેરોનેટ શી. એસ. આઇ, અને હાંનરેબલ શેઠ બેરામજી જીજીભાઇએ આપણા નાંમદાર ગવરનરની શાથ ઘણી શારી માઆકુલ તકરાર અને ભાંજઘડ કરી તે જમનનાં કરનું બીલ અટકાવેઊ હતું, તેમજ મુંબઇ આશોશીએશન શભાએ તથા બીજા હીમતવાંન દેશીઓએ તેનું અઘટીતપણું શાબેત કરવા ને ઘણી શારી કોશેશ કરી હતી.

મી૦ મેહરવાંનજી પેશતનજી ચીજગરે ઘણી ચાલાકી વાપડીને, મુંબઇમાં થાયલાં એક ફાતમાં નાંમની મુશલમીન ઓરતનુ ખુન કરનારાઓને શોધી આપેઆથી મુંબઇ પોલીશના કમીશનરે તેવોને રૂ૨૦૦ નુ ઇનાંમ આપેઊ હતું, જે રૂપીઆ મી૦ મેહેરવાંનજીએ પોલીસના પુઅર બાકશોમાં ધરમખાતે આપી દીધા હતા.—મી૦ રૂશતમજી નરીમાંનજી કાપડીઆએ કલમાંડનાં ખુનની તપાશમાં અછી શાક્ષી પુરવાથી તે મુકદમાંના પુરાવાને ઘણી મજબુતી મલી તેને સારૂ શરકારે તેમને રૂ૧૦૦નુ ઇનાંમ આપેઊ હતું.—કરાંચીની કશટમના મરનાર કલારક પીરોજશ હોરમજીનાં કુટંબને રૂ૧૪૦૦ આપણી શરકારે ભેટ મોકલેઆ હતા.—મી૦ માંણેકજી ફરદુનજી પટેલ તે હાંનરેબલ શેઠ બેરાંમજી જીજીભાઇના ગોરગાંમના કારભારીએ બે વાર સરકારી મીઠની ચોરી પકડયાથી તેમને બબેવાર સારાં ઇનાંમ અને માંન મલેઊં હતું. આ ચંચલ પારશીએ પોતાના હુંનરમાં પણ એ શાલ કેટલોક વધારો કરેયોછે તે જાંણી ખુશી ઊપજેછે.

મુમબઇના કોટમાંનો અશલી ગનબાવાનો કુવો સતાવાલાઓ તદન પુરી નાંખવા નીકલે આથી પેલા પરમારથી પારશી મી૦ જમશેદજી શોરાબજી માંડણે કેટલાક જરથોશતીઓ સાથ મલી તેની વીરૂધ થાઇને તે કુવો ખુલ્લો રખાવેઓ હતો.

સેઠ કાવશજી જેહાંગીર રેડીમણી શી. એસ. આઇ. એ બેતવાડી તરફ ૧૧ વરશ સુધી જરથોશતી છોડીઓની નીશાલ ચલાવીને તેનો ખરચ પુરો પાડેઓ તેના બદલામાં બેતવાડીના જરથોશતીઓએ એ શેઠને એક માંનપતર આપેઊં હતું.—એજ શખી શેઠે એલફીનશટન કાલેજની ઇમારત બંધાવી આપી તેના બદલામાં એ કાલેજના શીક્ષકો, અને વીદયારથીઓએ એ શેઠની શબી એ કાલેજમાં મેલવાને એક રકમ ઊભી કરી હતી.—શેઠ મેરવાંનજી ફરાંમજી પાંડેના કોલાબાના 'મેહેરવાંનબાગ' નો લાભ લેનારા વીગરે કેટલાક જરતોશતીઓએ એ શેઠનો ઊપકાર માંનવાને એક રકમ ઊભી કરીને તેમાંથી એ શેઠની એક શબી એ "શેનીટેરીઅમ" માં મુકવાનો ઠેડાવ કરેઓ હતો.—સુરતવાલા શેઠ બરજોજી મેહેરવાંનજી ફરેજરને 'ખાંનબાહાદુર' નો બેતાબ મલેઓ તેની ખુશાલીમાં શુરતના જરતોશતીઓએ એક મુબરકબાદી પતર એ શેઠ ઊપર લખેઓ હતો—તેમ એક બીજો પતર મુમબઇમાંથી પણ કેટલાક જરથોશતીઓએ લખી મોકલેઓ હતો.

મુંબઇની દીવાનાઓની હાશપીટલનુ હાલનુ મકાંન લાયક ન હોવાથી, એક લાયક હાશપીટલ બાંધવા શારૂ શેઠ કાવશજી જેહાંગીર રેડીમની શી એશ. આઇ. એ અરધો લાખ રૂપીઆ સરકારને આપવા જણાવેઆ હતા તે એવી શરતે કે તેટલીજ રકમ શરકાર પોતેબી બીજી આપીને એક કુશાદે મકાંન બાંધે. એજ કારણશર એક બાજા શબીવજુદ જરતોશતી શેઠે શરકારને વગર વેઆજે બધી રકમ ધીરવા કહી હતી. વલી શબાવતે સુર હાંનરેબલ શેઠ બેરાંમજી જીજીભાઇએ પોતાનાં ગોરગાંમ તરફનાં ગાંમમાંની એકશો એકર શુધીની જગો મફત આપી તેપર ઇમારત બાંધવાને જોઇતી અશલી રકમ સરકારને વીઆજે ધારવા કહું હતું. અતરે દીવાનાઓની નવી હાશપીટલ બાંધવાની જરૂર દીશેઆથી શરકાર બરચની તંગીને લીધે તે બાંધી શકી નહી, તેથી આ તરણ શખી દેલ જરતોશતી સાહેબોએ પોતાની શહાયતા એ કાંમમાં આપવા જણાયેઊ હતું, પણ શરકારે એ વીશે સું નકી ઠેડાવ કરયો, તે એ શાલની આખેરી સુધીમાં જણાયુતું નહી.—હેદરાબાદ તરફ આજ કેટલુંક થયુ બંધાયલી દેવાંનાઓની હાશપીટલને "કાવસજી જેહાંગીર અશાયલમ કોર લુનાટીકશ" નાંમ આપેઊછે.

શેઠ દીનશાજી માંણેકજી પીટીએ વલશાડમાં એક ધરમનુ દવાખાંનુ બાંધવાને રૂ૧૦૦૦૦ ની રકમ આપવા જણાવેઊ હતું, જે મકાંન આ વરશે બંધાવામાં આવશે, એવું લાગેછે.

શેઠ હોરમજી અરદેશર શનતોકની આપણી અલીજાંહ નામદાર રાંણી વીકટોરીયા સાથ મુલાકાત, એ નાંમદાર બાંનુએ ભરેલી લેવીમાં હીંદુશથાંનના વાઇસરાએની મારફતે થાઇ હતી.

એ શાલ કેટલીક બાબદમાં શારી શગવડ શઇ હતી. કેટલાક સમજુ જરથોસતી ડાકટરોએ ઘણાં શશતાં દવાખાંનાં ઊભાં કરેઆં હતાં. ડાકટર પેશતનજી નવરોજી, ડાકટર અરદેશર જમશેદજી ભાજીવાલા, ડાકટ કાવશજી પેશતનજી ભરૂચા, એઓએ કોટ, બાહેરકોટ, ખેતવાડી, નલબજાર વીગરેના લતાઓપર સશતાં દવાખાંનાં ઊઘાડેઆથી ઘણાં લોકોએ તેનો લાભ લેવા માંડીઓછે. એ વરશ સરકારી ઇનકમ ટેકસ બે ટકા ઘટાડીને એક ટકાનો કરે આથી લોકોને ઘણો ધરવ આવેઓ હતો. વરતમાંન પતરેનો પોસટેજ અરધો અરધ કરીને બે દોહડીઆંનો રાખેઓછે. શુનાના શીકા પાડીને અને પાંચ રૂપીઆની નોટ બનાવીને વેપાર વેહવારમાં શગવડ કરી આપવાને શરકારે ઠેડાવ કરેલોછે.

"રાઇજીંગ શન" નામની એક નવી જરથોસતીઓનીજ "ફ્રીમેશન લાડજ" એ શાલમાં અતરે ઊભી થઇછે.

પારશીઓની શંશારી હાલતે એ વરશમાં કાંઇ શારો દેખાવ દીધેલો નજર આવતો નથી. પારશી ચીફ મેટરીમોનીઅલ કોરટમાં ઘર શનશારી ઘણાં મુકરદમાં છંડાયા હતા. એક મુકરદમાંમાં મી૦ અરદેશર જાંહાંગીર બનાજીની ધણીઆંણી બાઇ આવાંબાઇ તે મી૦ જમશેદજી દાદાભાઇ વાહાડીઆજીની બેટીને પોતાનાં ધણીને તાંહાં ગ્રહાટવાટ કરવા જવાને એ કોરટનો હોકમ થયા છતાં તે બાઇ પોતાના ખાવીંદને ઘેર નહી ગીઆથી એ બાઇને શરકારી કેદખાંનાંની એક માશની શજા મલી તે મુજબ તે જેલમાં ગેઇ હતી. એ બનાવ મોહેલ વેહેલો પારશીઓનાં દેલ દુખવનારો બનેઓ હતો.—મી૦ મેન વાલો દેશી લગનનો ધારો. જેની રૂહે પરસ્તાતવાલા એકેક શાથ લગન કરી શકે તેને માટે જરથોસતીઓ જે આગલે શાલ શાંપે થાયા હતા તે ધારો અંતે બીજી બધી કોમ ઊપરથી નીકલી જાઇને ફકત બરહમોશમાજ પંથવાલાઓને માટે પાશ થનાર હતો.—જણાવાને ઘણી ખુશા

લી લાગેછે કે આગલે શાલ વેશીઆઓને શારૂ ચેપીરોગનો કાયદો નીકલતી વેલા કોઈ કપાતર પારશી ઓરત તેનો પરવાંનો લેવા નીકલે હેવી ધાશતીથી જરતોશતી અનજુમનને જે બંદોબસત કરવો પડીઓતો, તે પરમાંણેની કોઈબી બદકાર ઓરત એ નાંમવર ટોલામાં નીકલી આવી નથી.

જરથોશતી અથોરનાંનોમાં પડેલા ભણતરના વાંધાનો નીવેડો કેલાબી રૂહે લાવવાને લગ ભગ ૫૦૦ જરતોશતીઓએ અકાબરો જોગ એક અરજી એ શાલમાં કરી હતી.—એવાજ વાંધા ઉપરથી મુંબઈના કોટમાંની માંણેકજી શેઠની દરેમેહેરના માબેદામાં થયલી મારામારીને એક લંબાંણ કજીઓ પુલીશમાં ૧૩ વખત ચાલેઓ હતો, જે દરમેઆંન હીંદુ મેજીશતરેટ એ આદરાંન જોવા વટીક આવેઓ હતો. એ મુકદમાથી જરતોશતીઓનાં દેલ આજુરદે થયાં હતાં, અને તેનુ શેવટ માંણેકજી શેઠની દરેમેહેરના આદરીઆંનવાલા દારાબદારૂ અને બીજાઓને દંડની શજા થએથી આવેલું હતું.

જરતોશતી નાટકકારોનાં સંબંધમાં એ વરશે કેટલાએક જાણવાજોગ બનાવો બનેઆ હતા. એ શાલમાં નાટક મંડલીઓએ ખુબ ખેલો કરયા હતા. પેહેલાં પારશી બારોનેટ નાટક મંડલીએ "બરજો અને મેહેરેશીરીન" નો ખેલ કરઓ હતો. જુની જોરાસટરીઅન કલબે "હનીસુન" અને "ખોદાબખસ" ના બે નવા ખેલ કરયા હતા. નવી નીકલેલી પરીન્સ આલબરટ નાટક મંડલીએ "સતનો સાહેબ ખુદા" નો ખેલ કીધો હતો. ખુદ ઇરાંની ઓથી ઉભી થયલી નવી ઇરાંની નાટક મંડલીએ ફારસી ભાશામાં "રૂશતમ અને બરજોર" નો ખેલ કીધો હતો. વખણાયલી વીકટોરીઆ નાટક મંડલીએ "જમશેદ" અને "હજમ બાદ તથા ઠગણનાજ"નાં નવા ખેલો કરયા હતા. મી૦ નશરવાનજી દોરાબજી આપએખતીઆરની પારશી આપેરા, કાનસરટ, એંડ બરલેશક કંપનીએ "રૂશતમ શોરાબ"નો આપેરા કરીને એ વરશે પારશીઓમાં આપેરા કરવાની સરૂઆત કીધી હતી. આલફરેડ ટોલીએ "રૈમાંગ આવતી સરૂ" તથા "જેહાંનબખસ અને ગુલરેખશાંર"ના ખેલો કરયા હતા. "જમશેદી તલેશમ જાદુ"ને નાંમે એક તલેસમાતી ખેલ થયો હતો. અને વરસની છેલી આખેરીએ "બોંમબે થીએટરીકલ કલબ" નાંમની નવી ટોલીએ ફારસ ગાયનોનો એક ખેલ કીધો હતો. વખત પ્રમાણેના શરશ અને પેહેલે દરજજેના ગણાતા ખેલોમાં, ખોદાબખસ, રૂસતમ બરજોર, રૂશતમ શોરાબનો આપેરા, જેહાંનબખશ અને ગુલરૂખશાર, તથા જમશેદના ખેલો ઘણા સરસ માલમ પડયા હતા, અને તે ખેલોને તમાસગીરોથી સારો આસરો મલેઓ હતો. નાટકના સંબંધમાં એ વરશે વધારે જાંણવાજોગ બીના એ બનીછે કે નાટકસાલામાં કેટલાક આપણા માંનવંતા અકાબરો એ વરશે પારશી નાટક જોવાને આવયા હતા. નેક નામદાર શર જમશેદજી, અને માંનવંતા કાંઊનશીલર શખીવજુદ શેઠ બેહેરાંમજી તથા બીટી ખાંનદાંનના અને એવાજ બીજા નામવર અકાબરો એ વરશે રૂશતમ શોરાબનો આપેરા જોવા આવેઆ હતા, જે ઉપરથી માલમ પડેછે કે જો સારા નાટકો થાય તો આપણા શેઠીઆવો તેવા નાટકકારોને ઉતેજન આપીને પોતે જોવા આવવાને ચુકે નહી. વરસની આખેરીએ નીકલેલી 'બોમબે થીએટરીકલ કમપની' એ બે પારશી અશતરીઓને નાટક તખતા પર લાવી તેવો શેડે તરણ ચાર ગાયનો ગવાડવાનું જાહેર કરયું હતું, પણ તે કાંમ કેટલાક જરતોશતી શેઠોને નાપસંદ લાગાથી તેવોએ તે નાટક ટોલીને એમ કરવાની મના કીધાથી, પારશી સ્ત્રીઓ નાટક તખતાપર આવતી બંધ પડી હતી.

મરણ—એ શાલમાં જે જાણીતા અને પરખેઆત જરતોશતીઓ મરણ પાંમયાછ તેઓનાં નાંમ, રોજ, માહા, ઉમર, તથા ઠેકાંણાંની વીગતઃ—

જમશેદજી દોરાબજી માશતરી..	રોજ ૨૬ મો માહા ૫ મો	૪૯	મુંબઈમાં.
દસતુર કેકોબાદ રૂશતમજી, નવશારીનાં વડા દસતુર	રોજ ૧૯ મો માહા ૪ થો	૫૯	નવશારીમાં.
નવરોજી દોરાબજી શકલાત વાલા	રોજ ૧૫ મો માહા ૯ મો	૬૫	મુંબઈમાં.
પાલણજી હીરજી બાટલીવાલા.........	રોજ ૧૭ મો માહા ૧૦ મો	૭૫	મુંબઈમાં.
બરજોરજી ભીખાજી ખાંન બાહાદુર....	રોજ ૧૮ મો માહા ૯ મો	૭૫	પુણાંમાં.
બરજોરજી માંણેકજી વાછા—બાટલી વાલા	રોજ ૭ મો માહા ૧ લો	૫૮	મુંબઈમાં.
બેરામજી હોરમજી કામા	રોજ ૨ જો માહા ૧૨ મો	૪૪	મુંબઈમાં.
રૂશતમજી હીરજીભાઈ વાહાડીઆ	રોજ ૨૪ મો માહા ૭ મો	૩૪	મુંબઈમા.
શોરાબજી પેશતનજી ભરૂચનાં વડા દસતુર	રોજ ૩૦ મો માહા ૭ મો		ભરૂચમાં

ઈતીઆદી, ઈતીઆદી,

ગુજશતે શાલનો ઈનતેખાબ પુરો થઈ ચુકોછે. એ તમાંમ વીસતારની શાથે એ વરશની ગુજરેલી કારકીરદી જોતાં દલગીરી ઉપજયા વનાં રેહતી નથી કે આજ કેટલાક વરસ થઆં અતરે જે તંગાસ, ધંધારોજગારની ખુટ, અને વેપાર વેહવારની મંદી થાતી જોવામાં આવેછે તેવી હાલતનો કશો શુધારો થાઓ નથી, અને બીચારાં શેકડો કુટંબો અને ઈનશાનો પોતાનાં તંગ વખતને શારૂ નાચાર થાયલા માલમ પડેછે. ખુદરતી તરીકાને માંન આપી જે ગુજરેછે તેને શેહવું પડેછે પણ તે શાહેબ બેનેઆજ ઘણી હેવો રેહમાછે કે એક પલવારમાં શંધો માંમલો ફેરવી નાખેછે. તે મીશાલે આજશુધીની ગઈ ગુજરી ગુજસતે શાલ પોતાની શાથેજ લઈને ખતમ થશે, હેવી હમો પરારથના ગુજારીએછે.

૧૨૪૧ નાં બેસતાં નવાં વરસની મુબારકબાદી·

બેત.

"પેહલો રોજ હોરમજદ ને ફરવરદીન માશ,
ગણાએછે નવાં શાલનો દીવશ તે ખાશ.
રંજથી ફારેગ રેહજો ઈનશાનનાં તંન,
કીનો કપટ તજી રેહજો સઊ મનંન.
બુજરગોના જીવ રેહજો હીમતથી પુર,
જસ, રસ, ને ઈજતથી રેહજો ચકચુર.
નવાં સાલનું જસંન ખુબી ભલાઈદાર,
કદીમ શાહથી આજતક રહીજૈય ઈઆદગાર." (મનશુખ.)

માહા ૪ થે તીર શેહેનશાહી શને ૧૨૪૧ યજદજરદી.

પારશીઓના તીથે રોજ–તેના નામ શાથે.	વાર.	ઈંગરેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ શુધી, માહા ૫ મો અવરદાદ કદમી શને ૧૨૪૧ યજદજરદી. ઈંગરેજી તા૦ ૨૧ મી ડીશેમબર ૧૮૭૧ થી તા૦ ૧૯ મી જાનેવારી ૧૮૭૨ શુધી. હીંદુ સંવત ૧૯૨૮ ના માગશર શુદ ૧૦ થી તે પોશ શુદ ૯ સુધી.
૧–અહુરમજદ	ગુરૂ	૨૧	૧૦	માહા ૫ મો કદમી. રાણી વીકટોરીઆનો પુતર પરીનશ આલફરેડ હીંદુશતાંનની મુશાફરીએ પેહેલવેલો કલકતામાં આવેઓ, ૧૮૬૯.
૨–બેહમન....	શુકર	૨૨	૧૧	યજદેજરદી શને ૮૫ માં જરતોશતીઓ ઈરાંનથી હીનદુશતાંન (શનજાન)માં પેહેલવેલા આવી વશેઆ. [૬ રેશનનોઓરશ.
૩–અરદીબેશત	શની	૨૩	૧૨	હમકારો. અમદાવાદમાં ગંજઆહામદનો તથા વલશાડમાં શઇએ
૪–શેહરેવર....	રવી	૨૪	૧૩	[નીઉટન જનમેઓ
૫–સફંદારમદ..	શોમ	૨૫	૧૪	ખરીશટીઓનો ખરીશટમશ ડે. ૧૬૪૨ માં શર આઇશાક
૬–ખુરદાદ ...	મોમ	૨૬	૧૫	દાહાડો વધવા ને રાત ઘટવા માંડશે. મુંબઈમાં નાંનાં શંકરશેઠ [નાં દેહેડાંની, ચોપાટીનાં રશતાપર ગાંમદેવીની, તથા પરભાદેવીની [જાતરા. શેખ મોમેનનો, મેહેમનો, તથા પીરનાંતલાવનો, ઓરશ.
૭–અવરદાદ ..	બુધ	૨૭	૧	કદમીઓનુ અવરદાદનુ જશન. એલાવમાંના જમશેદજી બર [જોરજી મોશતરીનાં આદરાંનને ૩ જું વરશ.
૮–દેપાદર	ગુરૂ	૨૮	૨	
૯–આદર.....	સુકર	૨૯	૩	હમકારો.
૧૦–આબાં.....	શની	૩૦	૩	શીંધીઆ શાથે કોલકરાર થયા ૧૮૦૩ માં.
૧૧–ખુરશીદ...	રવી	૩૧	૪	શેનશાહીઓનાં "મેદીઓશેમ" ગંબાર. વશાઇમાંશુલેહ ૧૮૦૨ માં
૧૨–મોહર.....	શોમ	૧	૫	ઇંગરેજી નવું વરશ, શને ૧૮૭૨ નુ બેઠું. જાનેવારી માશ..
૧૩–તીર... ...	મોમ	૨	૬	શેનશાહીઓનુ તીર યજદનું જશન- ફરાકાબાદ લીધુ ૧૮૫૮ માં.
૧૪–ગોશ	બુધ	૩	૭	પોરટ રાએલ બાલીનાખેઉં ૧૭૦૩.
૧૫–દેપમેહર....	ગુરૂ	૪	૮	વેશટ ઇનડીશ શોધી કાઢીઉં ૧૪૯૨ માં.
૧૬–મેહેર......	શુકર	૫	૯	હોનાવર લીધું ૧૭૮૩ માં.
૧૭–સરોશ.....	શની	૬	૧૦	હમકારો. બમનજી મેરવાંનજી મેવાદલાલનાં મુંબઇમાં ભીડીબ [જારમાંનાં આદરાનને ૨૧ મું તથા સુરતનાં નાંનપરામાં કાવશ [જી એદલજી ખાશનીના આદરાંનને ૩૪ મું વરશ બેઠું.
૧૮–રશન......	રવી	૭	૧૨	
૧૯–ફરવરદીન.	શોમ	૮	૧૩	
૨૦–બેહરાંમ....	મોમ	૯	૧૪	હમકારો. બેરાંમજી કાવશજી બાટલીવાલાનાં મુંબઇનાં માહાલ [ક્ષમીમાંના આદરાંનને ૭ મુ, તથા ભીડીબજારમાંનાં બ [મનજી મેરવાંનજી મેવાવાલાનાં આદરાંનને ૨૧ મુ વરશ બેઠું.
૨૧–રાંમ......	બુધ	૧૦	૩૦	મુંબઇમાં કાલકાદેવીની જાતરા.
૨૨–ગુવાદ.....	ગુરૂ	૧૧	૧	ચાંદરાત. પોશ માશ બેઠો. તરંકામલાઈ ફતેહ કીધુ ૧૭૦૫.
૨૩–દેપદીન....	શુકર	૧૨	૨	હીનદુઓની મકરશંકરાંતી.
૨૪–દીન.......	શની	૧૩	૩	હીનદુઓનો શંકરાંતનો દાંન પુંન કરવાનો દાહાડો.
૨૫–અરશેસવંગ	રવી	૧૪	૪	
૨૬–આસતાદ..	શોમ	૧૫	૫	પોંનડીચરી લીધું, ૧૭૭૬. બરીટીશ મીઊજીઅમ ઊઘડેઉં ૧૭૫૯.
૨૭–આસમાંન..	મોમ	૧૬	૬	નવરોજી શોરાબજી ઊમરીગરના કલકતામાંનાં દખમાંને(૫૨)મું વરશ.
૨૮–જમીઆદ..	બુધ	૧૭	૭	
૨૯–મારાસફંદ..	ગુરૂ	૧૮	૮	ભરતપોર લીધું ૧૮૨૬ માં.
૩૦–અનેરાં.....	શુકર	૧૯	૯	એડન લીધું ૧૮૩૯ માં.

માહા ૩ જો ખુરદાદ શેહેનશાહી શને ૧૨૪૧ યજદજરદી.

પારશીઓના તીશે રોજ—તેના નાંમ સાથ.	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૪ થો તેશતર તીર કદમી શને ૧૨૪૧ યજદજરદી. ઇ૦ તા૦ ૨૧ મી નવેમબરથી તા૦ ૨૦ મી ડીશેમબર ૧૮૭૧ શુધી હીનદુઓના સંવત ૧૯૨૮ ના કારતક શુદ ૧૦ થી માગશર શુદ ૯ સુધી.
૧—અહુરમજદ	ભોમ	૨૧	૧૦	માહા ૪ થો કદમી. શુરતના કાંકરાખાડી આગલનાં દખમાંને ૧૦૯ સુ વરશ. રાંણીવીકટોરીયાની બેટી પ્રીનશેશ રાયલ જનમી ૧૮૪૦
૨—બેહમન ...	બુધ	૨૨	૧૧	દેવદીવાલી—તુલશીનાં લગન—નાવગાંમમાં વીઠુબાની જાતરા.
૩—અરદીબેશત	ગુરૂ	૨૩	૧૨	હમકારો. શુરતમાંનાં પેશતનજી દાદાભાઇ વકીલના કદમી આતશબેરાંમને ૪૯ મું, તથા પુણાંમાંનાં શર જમશેદજીનાં આદરાંનને ૨૭ મું વરસ બેઠું—ઇશટીમર 'સુરત' મુંબઇ અને કરાંચી વચે ડુબી તેમાં ૧૨૦ માંણશો ડુબી મુઆં.
૪—શેહરેવર ...	શુકર	૨૪	૧૩	૧૮૧૪ માં અમેરીકા સાથ સુલેહ થાઇ.
૫—સફંદારમદ .	શની	૨૫	૧૪	આલબુકરે ગોવા લીધું ૧૫૧૦ માં.
૬—ખુરદાદ ...	રવી	૨૬	૧૫	શે૦ ખુરદાદઅમસાસફંદનુ જશન. મુંબઇમાં ઇશટ ઇનડીઆ કંપનીનું રાજ થયું ૧૭૦૦ માં. મુંબઇમાં વાલકેશવરની ત
૭—અવરદાદ. .	શોમ	૨૭	૧	[થા દખણમાં પંઢરપુરની જાતરા.
૮—દેપાદર ...	ભોમ	૨૮	૧	મુંબઇથી વલસાડ સુધી વડોદરા રેલવે ચાલુ થઇ ૧૮૬૪ માં.
૯—આદર ...	બુધ	૨૯	૨	આદર રોજનો હમકારો.
૧૦—આબાં ...	ગુરૂ	૩૦	૩	કલકતાની આસપાસ મોટાં તોફાંન સાથ રેલ આવીતી ૧૮૩૧ માં.
૧૧—ખુરશીદ...	શુકર	૧	૪	કદમીઓના તીર મહીનાના થંબાર. ડીસેમબર માસ. પ્રીનશ આફ વેલશ જનમેઓ ૧૮૪૪
૧૨—મોહર ...	શની	૨	૫	હીંદુઓનો જેરણછોડનો રથ મુંબઇના કોટમાં ફરવા નીકલશે.
૧૩—તીર	રવી	૩	૬	ક૦ તીરગાંનનુ જશન. નાંલે કોલાબેના મેહેરવાંનબાગને ૭ મુ વરસ
૧૪—ગોસ	સોમ	૪	૭	હીંદુસતાંનમાંથી સતીની ચાલ બરીટીશોએ નાબુદ કીધી ૧૮૨૯ મ
૧૫—દેપમેહર ...	ભોમ	૫	૮	મોજાદ મરી ગયો ૧૭૯૨ માં.
૧૬—મેહર	બુધ	૬	૯	મુશલમાંનોના હજરત અલીને ગુજરવાનો દીવસ. [મું વરશ.
૧૭—શરોશ. ...	ગુરૂ	૭	૧૦	કાવશજી બેરાંમજી બનાજીનાં મુંબઇમાં કદમી આતશબેરાંમને ૨૭
૧૮—રશન	શુકર	૮	૧૧	મુંબઇમાં ભુલેશવરની તથા દખણમાં આનંદીની જાતરા.
૧૯—ફરવરદીન...	શની	૯	૧૨	ભરૂચમાંનાં અનજુમન વાલાં દાખમાંને ૩૯ મુ વરશ બેઠુ.
૨૦—બેહરાંમ ...	રવી	૧૦	૧૩	હીંદુ શીવરાતરી. આશટરેલીઆમાંથી પેલવેલું શુંનુ મલીઊ, ૧૮૫૪
૨૧—રાંમ	શોમ	૧૧	૧૪	
૨૨—ગુવાદ ...	ભોમ	૧૨	૩૦	એ દીને શહવારનાં શુરજ ઘરણુછે. નીઊજીલાંડની શોધ ૧૬૪૨
૨૩—દેપદીન ...	બુધ	૧૩	૧	ચાંદરાત, માગશર માશ. શેઠ માંણેકજી ખરશેજી મુંબઇમાં પેહેલવેલા (દેશી) શેરીફ થયા, ૧૮૫૬ માં.
૨૪—દીન	ગુરૂ	૧૪	૩	
૨૫—અરશેસવંગ	સુકર	૧૫	૪	મરહુંમ શર જમશેદજી જી૦ (પેહેલા) બારોનેટને રાંણી વીકટોરીઆએ હીરામાં જડેલા શુંનાંનો ચાંદ બખશેઓ, ૧૮૪૩.
૨૬—આસતાદ ..	શની	૧૬	૫	
૨૭—આસમાંન..	રવી	૧૭	૬	
૨૮—જમીઆદ..	શોમ	૧૮	૭	બોશટનમાં ચાહેનો મોટો નાશ થયો, ૧૭૭૩ માં. ૧૮૫૪ માં સુડકીની લડાઇ.
૨૯—મારાસફંદ .	ભોમ	૧૯	૮	
૩૦—અનેરાં ...	બુધ	૨૦	૯	

માહા ૨ જો અરદીબેશત શેનશાહી અને ૧૨૪૧ યજદજરદી.

પારશીઓના તીર્થ રોજ—તેના નાંમ સાથે.	વાર.	ઈંગ્રેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરતોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૩ જો ખુરદાદ અને ૧૨૪૧ યજદજરદી. ઈ૦ તા૦ ૨૨ મી અકટોબરથી ૨૦ મી નવેમબર ૧૮૭૧ સુધી. હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૨૭ નાં આસો શુદ ૯ થી, સંવત ૧૯૨૮ નાં કારતક શુદ ૯ સુધી.
૧—અહુરમજદ	રવી	૨૨	૯	માહા ૩ જો ખુરદાદ કદમી.
૨—બેહમન....	શોમ	૨૩	૧૦	વીજીઆ દસમ—દસેરા.
૩—અરદીબેસત	મંગળ	૨૪	૧૧	શેનશાહીઓનું અરદીબેસત અમસાસફંદનું જશન.
૪—શેહરેવર....	બુધ	૨૫	૧૨	
૫—સફંદારમદ..	ગુરૂ	૨૬	૧૩	
૬—ખુરદાદ....	શુકર	૨૭	૧૪	કદમીઓનું ખોરદાદ અમસાસફંદનુ જશન.
૭—અવરદાદ.	શની	૨૮	૧૫	માંણેકથારી પુણેમ—માણેકશરની જાતરા. નાલા કોલાબાનો ઓરસ.
૮—દેપાદર.....	રવી	૨૯	૧	
૯—આદર.....	શોમ	૩૦	૨	હમકારો. રાજા આલફ્રેડ ગુજરયો ઈશવી ૯૦૦) માં.
૧૦—આબાં.....	મંગળ	૩૧	૩	
૧૧—ખુરશીદ...	બુધ	૧	૪	શેનશાહીઓના "મેહીઓજરેમ" ધમબાર. ફરાંમજી નશરવાંન
૧૨—મોહર......	ગુરૂ	૨	૫	જી પટેલનાં મજગાંમનાં આદરાંનને ૨૬ મું વરસ બેઠું.
૧૩—તીર........	શુકર	૩	૬	નવેમબર માસ. ઈસ્ટ ઈનડીઆ કંપની શેઠથી શર
૧૪—ગોસ.......	શની	૪	૭	કારે હીંદુસથાંન પોતાને સવાધીન લીધું ૧૮૫૮ માં.
૧૫—દેપમેહર....	રવી	૫	૮	ઈનકરમાનની લડાઈ ૧૮૫૪ માં થઈ.
૧૬—મેહર......	શોમ	૬	૯	પટના લીધું ૧૭૬૩ માં.
૧૭—સરોસ	મંગળ	૭	૧૦	હમકારો. શેનશાહી જરતોશતીઓનાં ૩ આતશબેહેરાંમો તથા
				આદરાંનોની શાલગરેહ. તેમાં નવસારીનાં આતશબેરાંમને
				૧૦૭ મું, શુરતમાંનાં આતશબેરાંમને ૪૯ મું, મુંબઈમાંનાં આ
				તશબેરાંમને ૪૨ મું બેઠું—મુંબઈમાંનાં બાહેરકોટનાં મંનચેર
				જી બમનજીના આદરાંનને ૫૦ મું, શાપુરજી શોરાબજી કપા
				વાલાનાં આદરાંનને ૧૪ મું, તથા શુરતનાં રશતમપુરામાંનાં મ
				૨ જમશેદજી જીજીભાઈ નાં આદરાંનને ૧૮ મું વરસ બેઠું.
૧૮—રશન.	બુધ	૮	૧૧	પેહેલ વેહેલું નીયુશપેપર નીકલેલું ૧૬૬૫ માં.
૧૯—ફરવરદીન...	ગુરૂ	૯	૧૨	વાઘબારસ. પ્રીનશ આફ વેલશ જનમેઓ, ૧૮૪૧ માં.
૨૦—બેહરાંમ....	શુકર	૧૦	૧૩	ધનતેરસ. હો૦ બ૦ વાહાડીઆજીનાં ચરણીવાડીમાંના આદરાં
૨૧—રાંમ	શની	૧૧	૧૪	કાલી ચઊદશ—શીવરાતરી. [નને ૬૬ મુ વરસ.
૨૨—ગુવાદ......	રવી	૧૨	૩૦	દીવાલી—વહી પુંજા કરવાનો દીવસ.
૨૩—દેપદીન.....	શોમ	૧૩	૧	હીદુ અને વેપારી નવું વરસ, સંવત ૧૯૨૮. કારતક માસ.
૨૪—દીન	મંગળ	૧૪	૨	આંકોલામાંની ખાંનબાહાદુર દસતુર ન૦જાં૦ દરેમેરને રૂજુ—ચાંદરાત.
૨૫—અરશેસવંગ	બુધ	૧૫	૩	રાસ્ત ગોફતાર પતર ૧૮૫૧ માં નીકલેલું. રમજાન મહીનો બેઠો.
૨૬—આસતાદ...	ગુરૂ	૧૬	૪	ખરશેદજી માંણેકજી શરાફનાં મુંબઈનાં કોટમાંના આદરાંનને
૨૭—આસ્માન.	શુકર	૧૭	૫	બાબી ફાતમાને ગુજરવાનો દીવસ. [૫૬ મું વરસ.
૨૮—જમીઆદ..	શની	૧૮	૬	૧૭૭૨ માં ભરૂચમાં તોફાંન થયું.
૨૯—મારાસફંદ..	રવી	૧૯	૭	વીકટોરીયા મીયુજીઅમનો પાયો નખાયો ૧૮૬૨ માં.
૩૦—અનેરાં....	શોમ	૨૦	૯	માંનશટુઅરટ એલફીનશટન ગુજરયો, ૧૮૫૯ માં.

માહા ૧ લો ફરવરદીન શેહેનશાહી સને ૧૨૪૧ યજદજરદી.

પારશીઓના તીશ રોજ—તેના નાંમ સાથે.	વાર.	ઈંગરેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોસતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી—માહા ૨ જો અરદીબેશત શને ૧૨૪૧ યજદજરદી. ઈ૦ તારીખ ૨૨ મી સપટેમબરથી ૨૧ મી અકટોબર ૧૮૭૧ સુધી હીંદુઓના સંવત ૧૯૨૭ ના બીજા ભાદરવા સુદ ૮ થી આશો શુદ ૮ સુધી.
૧—અહુરમજદ	શુકર	૨૨	૮	શ૦ "નોરોજ" (પતેતી)—માહા ૨ જો કદમી. ગવરી નાખશે.
૨—બેહમન....	શની	૨૩	૯	ચીતરસ્તાન દરપણના અધીપતી બિ૦ બ૦ એ પેગમબર મહમદની [છબી છાપી ૧૮૫૧. [અમસાસફંદનુ જશન. }
૩—અરદીબેશત	રવી	૨૪	૧૧	શ૦ રપીથવંન ઈજીવાનો દીવસ— કદમીઓનું અરદીબેસત }
૪—શેહેરેવર ...	શોમ	૨૫	૧૨	
૫—સફંદારમદ .	ભોમ	૨૬	૧૩	[જરથુશતનો જનમ દીવસ. }
૬—ખુરદાદ....	બુધ	૨૭	૧૪	શેનશાહીઓનો ખોરદાદશાલ (ખાશલોકોનો નોરોજ)—પયંમબર }
૭—અવરદાદ...	ગુરૂ	૨૮	૧૫	શેનશાહી અવરદાદશાલ (વરાવો).
૮—દેપાદર.....	શુકર	૨૯	૧	૧૮૨૬ માં રશીઆએ તરકી સાંમે લડાઈ ચલાવી.
૯—આદર......	શની	૩૦	૨	આદરરોજનો હમકારો. મુંબઈનું શેંટ ટામસનુ દેવલબંધાયું ૧૬૮૭
૧૦—આબાં.....	રવી	૧	૩	અકટોબર માસ. ૧૮૬૫ નો ૨૮ મો કાયદો ૧૮૬૭ માં બંધ થયો.
૧૧—ખુરશીદ...	શોમ	૨	૪	કદમીઓનાં "મેદીઓજરેમ" ધંમબાર.
૧૨—મોહર ...	ભોમ	૩	૫	
૧૩—તીર........	બુધ	૪	૬	
૧૪—ગોસ	ગુરૂ	૫	૭	ઈંગરેજી બાઈબલ પેહેલવેહેલી છપાઈ ઈસવી ૧૫૩૬ માં.
૧૫—દેપમેહર ...	શુકર	૬	૭	૧૭૭૩ માં લુઈસ ફીલીપ જનમેઓ.
૧૬—મેહેર	શની	૭	૮	૧૮૬૫ માં મુંબઈમાં ગાસ લાઈટ થઈ. ૧૭૩૭ માં ગેનજીશ } [નદીપર થયલા મોટા ધરતીકપ ને તોફાંનથી ૩ લાખ માંણસમુવાં. }
૧૭—સરોશ......	રવી	૮	૯	હમકારો. ફીરોજપોરના નવાબને ફાંસી દીધો ૧૮૩૫.
૧૮—રશન......	શોમ	૯	૧૦	
૧૯—ફરવરદીન.	ભોમ	૧૦	૧૧	શ૦ ફરવરદીઆંનનુ જશન—મુંબઈમાંનાં મોદીજીવાલાં દખમાંને { ૧૬૫ મું માંણેકજી નવરોજી વાલાંને ૧૧૪ મું, પંચાતવાલાંને ૮૧ મુ—જમશેદજી સપલાવાલાંને ૫૫) મું, તથા ગનદેવીમાંના જુનાં દખમાંને ૧૪૭ મું—વીકાજી મેરજીવાલાં શોલાપુર, બાંલાપુર, અને ઓરંગાબાદમાંનાં દખમાંઓને ૨૮ માં, તથા એ જ શેઠનાં હેદરાબાદમાનાં દખમાંને ૨૬ મું વરસ. પુણા મધે ની હોરમજી શે૦ તાડીવાલાની ધરમશરાહ વપડાઈ ૧૨૩૯ }
૨૦—બેહરાંમ....	બુધ	૧૧	૧૨	
૨૧—રાંમ	ગુરૂ	૧૨	૧૩	
૨૨—ગુવાદ....	શુકર	૧૩	૧૪	બરાંનપોર લીધું ૧૮૦૩ માં.
૨૩—દેપદીન.....	શની	૧૪	૩૦	
૨૪—દીન.... ..	રવી	૧૫	૧	હીંદુઓનો આસો માસ—નોરતાં બેઠાં.
૨૫—અરશીસવંગ	શોમ	૧૬	૨	ઈશવી ૧૮૩૪ માં પારલામેંટનું ઘર બલીયું.
૨૬—આસ્તાદ...	ભોમ	૧૭	૩	ઈશવી ૧૮૧૩ માં આગરા કબજ કીધું.
૨૭—આસ્માંન...	બુધ	૧૮	૫	લારડ પામરશટન મુઓ, ૧૮૬૫ માં—ગવરનર જનરલ પીંડા }
૨૮—જમીઆદ..	ગુરૂ	૧૯	૬	[રાઓ સાંમે લડાઈ થઈ ગયો ૧૮૧૭ }
૨૯—મારાસફંદ..	શુકર	૨૦	૭	
૩૦—અનેરાં.....	શની	૨૧	૮	૧૮૦૫ માં ટરાફલગરની લડાઈ થઈ.

માહા ૫ મો અવરદાદ શેહેનશાહી શને ૧૨૪૧ યજદજરદી.

પારશીઓના તીશે રોજ—તેના નામ સાથ.	વાર.	[illegible]	[illegible]	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૬ ઠો શેહેરેવર કદમી શને ૧૨૪૧ યજદજરદી. ઇ° તા° ૨૦ મી જાનેવારીથી તા° ૧૮ મી ફેબરવારી ૧૮૭૨ શુધી હીનદુઓના સંવત ૧૯૨૮ ના પોશ શુદ ૧૦ થી માહા શુદ ૧૦ સુધી.
૧—અહુરમજદ	શની	૨૦	૧૦	માહા ૬ ઠો શેહેરેવર કદમી.
૨—બેહમન ...	રવી	૨૧	૧૧	શુરતમાંનાં અનજુમનનાં દોખમાંને ૪૭ મું વરશ.
૩—અરદીબેશત	શોમ	૨૨	૧૨	મુંબઇના કોટમાંનાં ગોદાવરા મોબેદોનાં આદરાંનને ૪૬ મુ વરશ.
૪—શેહેરેવર ...	ભોમ	૨૩	૧૩	કદમીઓનુ શેહેરેવર અમસાસફંદનુ જશન. પીર હીમાશાનો ઓરશ.
૫—સફંદારમદ .	બુધ	૨૪	૧૪	૧૨૩૯ યજદજરદીમાં ડાવેજર લેડી આવાંબાઇ મરણ પાંમાં.
૬—ખુરદાદ ...	ગુરૂ	૨૫	૧૫	શાહા આલમે પટણાંમાં હાર ખાધી ૧૭૬૧ માં.
૭—અમરદાદ. .	શુકર	૨૬	૧	શેનશાહીઓનુ અમરદાદ અમશાશફંદનુ જશન.
૮—દેપાદર ...	શની	૨૭	૨	બેગમ શામરૂ મુઇગી, ૧૮૩૬ માં.
૯—આદર ...	રવી	૨૮	૩	હમકારો. આલીવાલની લડાઇ થઇ, ૧૮૪૬ માં.
૧૦—આબાં ...	શોમ	૨૯	૪	કલકતામાં પેહેલ વેહેલું ઇંગરેજી વરતમાંન પતર નીકલયું, ૧૭૮૦
૧૧—ખુરશીદ...	ભોમ	૩૦	૫	પેહેલા ચારલશને ગરદન મારયો, ૧૬૪૯ માં.
૧૨—મોહર ...	બુધ	૩૧	૬	વેલોર ખાતે બલવો થયો, ૧૮૦૭ માં.
૧૩—તીર	ગુરૂ	૧	૭	ફેબરવારી માસ. [રમશરાને ૫ મું વરશ.
૧૪—ગોશ	શુકર	૨	૮	કાવશજી શોરાબજી બેદવારની નવશારીમાંની "શોરાબબાગ" ધ
૧૫—દેપમેહેર ...	શની	૩	૯	મુંબઇના મજગાંમમાંની બેરાંમજી નશરવાંનજી શીરવાઇની દરે મેહરને ૩ જું વરશ—તથા સુનબ્રડ વેઆરા ગાંમમાંનાં અનજુમનનાં દખમાંને ૧૦ મું વરશ બેઠું.
૧૬—મેહેર	રવી	૪	૧૦	નાગપોરનો કીલો તાબે કીધો, ૧૮૫૧ માં.
૧૭—શરોશ. ...	શોમ	૫	૧૧	હમકારો. હોરમજી ધનજીભાઇ પટેલનાં મુંબઇના ડનકનરોડપરનાં આદરાંનને ૩૯ મું તથા ચોપાટી મધેનાં શોરાબજી રાછા ગાંધીનાં કદમી આદરાંનને ૧૫ મું વરસ. ઊદવારા માંની રૂશતમજી જમશેદજીની ધરમસરાને ૩ જું વરસ.
૧૮—રશન	ભોમ	૬	૧૨	શીંગાપોરમાં બનદોબસત થયો, ૧૮૧૯ માં.
૧૯—ફરવરદીન...	બુધ	૭	૧૩	હીંદુઓની શીવરાતરી. બરીટીશ રાજમાં આઊદ જોડયું, [૧૮૫૭ માં.
૨૦—બેહરાંમ ...	ગુરૂ	૮	૧૪	હમકારો. કુશાબની લડાઇ થઇ ૧૮૫૭.
૨૧—રાંમ	સુકર	૯	૩૦	કલકતામાં કોલકરારો થયા ૧૭૫૭.
૨૨—ગુવાદ ...	શની	૧૦	૨	ચાંદરાત. રાંણી વીકટોરીયા પરણી, ૧૮૪૦. માહા માસ બેઠો.
૨૩—દેપદીન ...	રવી	૧૧	૩	શેતારા લીધું ૧૮૧૮ માં.
૨૪—દીન	શોમ	૧૨	૪	શેઠ ફરાંમજી કાવશજી બનાજી ગુજરયા, ૧૮૫૧ ઇસવીમાં.
૨૫—અરશેસવંગ	ભોમ	૧૩	૫	ઇંગલંડનાં રાજમાં બખેડો થયો ૧૬૮૮ માં.
૨૬—આસતાદ ..	બુધ	૧૪	૬	કદમીઓના શેહેરેવર મહીનાના ધમબાર. દીવ મધેનાં શેઠ જેહાંગીર નશરવાંનજી વાહાડયાના આદરાંનને ૪૩ મું વરસ.
૨૭—આસમાંન..	ગુરૂ	૧૫	૭	અમદાવાદ લીધુ, ૧૭૮૦
૨૮—જમીઆદ..	શુકર	૧૬	૮	એમબોઇના લીધું ૧૭૯૬ માં.
૨૯—મારાસફંદ .	શની	૧૭	૯	ઇંગલંડમાં પેહેલ વેહેલી હુંડી ચલાવાની શરૂઆત થઇ ૧૩૮૧
૩૦—અનેરાં ...	રવી	૧૮	૧૦	તરીનીદાદ કબજ કીધું, ૧૭૯૭ માં.

માહા ૬ થો શેહરેવર શેહેનશાહી શને ૧૨૪૧ યજદજરદી.

પારશીઓના તીથે રોજ—તેના નાંમ શાથે.	વાર.	ઇંગરેજી તારીખ	હીંદુ તીથી	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ શુધી, માહા ૭ મો મેહેર કદમી શને ૧૨૪૧ યજદજરદી. અંગરેજી તા૦ ૧૯ મી ફેબરવારીથી તે તા૦ ૧૯ મી મારચ ૧૮૭૨ શુધી. હીંદુ સંવત ૧૯૨૮ના માહા શુદ ૧૦ થી તે ફાગણ શુદ ૧૦ સુધી
૧—અહુરમજદ	શોમ	૧૯	૧૦	માહા ૭ મો કદમી. કેનેદી લીધું ૧૮૧૫ માં.
૨—બેહમન....	ભોમ	૨૦	૧૧	મુંબઇમાંની શર જમશેદજીની એલાહીબાગ વપડાઇ ઈશ્વી } [૧૮૩૯. બકરી ઈદ. શીંધ હેદરાબાદ તાબે થયું ૧૮૪૩. }
૩—અરદીબેશત	બુધ	૨૧	૧૨	હમકારો. તર્ગીનાદાદ શેહેર વીશે કોલકરાર થયા, ૧૭૯૭.
૪—શેહરેવર....	ગુરૂ	૨૨	૧૩	શેનશાહીઓનું શેહરેવર અમશાશફંદનુ જશન. શુરતનાં ૨ }
૫—સફંદારમદ..	સુકર	૨૩	૧૪	[શતમપરામાંનાં દખમાંને ૪૫ મુ વરશ }
૬—ખુરદાદ ...	શની	૨૪	૧૫	મશલમાંનોનો શેખ મખરૂમનો ઓરશ.
૭—અમરદાદ.	રવી	૨૫	૧	બેગપોરટ હાથ કીધું, ૧૮૪૧ માં.
૮—દેપાદર	શોમ	૨૬	૨	હીંદુસથાંનના બલવાની શરૂઆત બેરાંમપોરમાં થઇ, ૧૮૫૭
૯—આદર....	ભોમ	૨૭	૩	હમકારો. મુંબઇમાં મોટી આગ લાગીતી, ૧૮૦૩.
૧૦—આબાં....	બુધ	૨૮	૪	મેમનમોલામાં બરામીઆશાહેબનો, તથા તુરંગ આગલ આશક }
૧૧—ખુરશીદ...	ગુરૂ	૨૯	૫	{શાનો ઓરશ. વાદરામધેની માણેકજી જીણા }
૧૨—મોહર.....	શુકર	૧	૬	મારચ માસ. {જીની ધરમશરા તથા દરેમેહેરને ૨૭ મુ વરશ. }
૧૩—તીર... ...	શની	૨	૭	શીલાંન લીધું, ૧૮૧૫ [લિઓ ૧૮૪૨ }
૧૪—ગોસ	રવી	૩	૮	પેહેલા શર જમશેદજી જીજીભાઇને "નાઇટ"નો બેતાબ મ
૧૫—દેપમેહર....	શોમ	૪	૯	[ની મુંબઇના કરેલવાડીમાંની ધરમશરાહને ૭ મું વરશ. }
૧૬—મેહેર......	ભોમ	૫	૧૧	કદમનુ મેહેર ઇજદનું જશન. મેરવાંનજી ફરાંમજી પાંડે }
૧૭—સરોસ.....	બુધ	૬	૧૨	મુંબઇમાંનાં અરદેશર દાદીભાઇનાં આદરાંનને ૬૯મુ, જીજીભાઇ દાદાભાઇનાં કોલાબેનાંને ૩૭ મુ, દાદાભાઇ કાવજી શાઓરના દોહો૦ માલક્ષ્મામાંનાંને ૨૭ મું, તથા ભાઠાં ગાંમમાંનાં શોરાબજી અને નવરોજી ફરાંમજી માશતરીનાં આદરાંનને ૧૧ મું વરશ બેઠું. }
૧૮—રશન......	ગુરૂ	૭	૧૩	ઘારાપુરી, અનેરીફનેરીની જાતરા. અમદાવાદમાંના અનજુ }
૧૯—ફરવરદીન..	શુકર	૮	૧૪	[મનનાં દખમાંને ૭ મુ વરશ બેઠું. }
૨૦—બેહરાંમ....	શની	૯	૩૦	હમકારો. નશવાંનજી હીરજી કરાંનીનાં મુંબઇના કાંદાવારા મો હોલામાંનાં આદરાંનને ૨૫ મું, તથા શર જમશેદજી નાં નવશારીમાંનાં આદરાંનને ૨૦ મું વરસ બેઠું. }
૨૧—રાંમ......	રવી.	૧૦	૧	ચાંદરાત. ફાગણ માસ બેઠો. પ્રીનસ આફ વેલસ પરણ્યો ૧૮૬૩
૨૨—ગુવાદ.....	શોમ	૧૧	૨	મુશલમાંનોનું નવું વરશ. તાબુત કરવાનો દાહાડો.
૨૩—દેપદીન....	ભોમ	૧૨	૩	વસંતરૂતુ બેઠી.
૨૪—દીન......	બુધ	૧૩	૪	
૨૫—અરશેસવંગ	ગુરૂ	૧૪	૫	[ના મેહેર મહીનાના અઇઆથરેમ ધંબાર. }
૨૬—આસતાદ..	શુકર	૧૫	૬	શેનશાહીઓના શેહરેવર મહીનાના "પેતેશહમ", તથા કદમીઓ }
૨૭—આસમાંન..	શની	૧૬	૭	તારાપોરમાંનાં અનજુમનનાં દખમાંને ૭ મું વરશ.
૨૮—જમીઆદ.	રવી	૧૭	૮	
૨૯—મારાસફંદ..	શોમ	૧૮	૯	રાંદેર ગાંમમાંનાં અનજુમનનાં દખમાંને ૨૦ મું વરશ.
૦—અનેરાં....	ભોમ	૧૯	૧૦	મુશલમાંનોની કતલની રાત.

માહા ૭ મો મેહેર શેહેનશાહી સને ૧૨૪૧ યજદજરદી.

પારશીઓના તીશે રોજ—તેના નાંમ સાથે.	વાર.	ઈંગરેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોસતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ શુધી—માહા ૮ મો આબાં શને ૧૨૪૧ યજદજરદી. ઈં૦ તારીખ ૨૦ મી મારચથી ૧૮ મી એપરીલ ૧૮૭૨ સુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૨૮ ના ફાગણ સુદ ૧૧ થી ચયતર શુદ ૧૦ શુધી.
૧—અહુરમજદ	બુધ	૨૦	૧૧	હોલીનો રંગ લેશે તથા તાબુત ઠંડાં કરશે. માહા ૮ મો કદમી.
૨—બેહમન....	ગુરૂ	૨૧	૧૨	જમશેદી નોરોજ. એ દીનથી દાહાડો વધશે ને રાત ઘટશે.
૩—અરદીબેશત	શુકર	૨૨	૧૩	નવશારીમાંનાં હોરમજી મ૦ કેરાંવાલાનાં દખમાંને ૫૨ મુ વરસ.
૪—શેહરેવર ...	શની	૨૩	૧૩	ભુજ લીધું, ૧૮૧૯ માં.
૫—સફંદારમદ.	રવી	૨૪	૧૪	હોલી રમવાનો દીવશ.
૬—ખુરદાદ....	શોમ	૨૫	૧૫	હીંદુઓનો ધુલ પડવો.
૭—અમરદાદ...	ભોમ	૨૬	૧	મહમેરા લીધું ૧૮૫૭ માં. [આપેઓ, ૧૬૬૮ માં.
૮—દેપાદર.....	બુધ	૨૭	૩	ઈંગલંડની શરકારે મુંબઈનો ટાપુ ઈશટ ઈનડીયા કંપનીને
૯—આદર......	ગુરૂ	૨૮	૪	થાણાંમાંનાં રૂસતમજી કાવશજી પટેલનાં આદરાંનને ૪૪ મુ વરસ
૧૦—આબાં....	શુકર	૨૯	૫	કદમીઓનું આવાં અરદુઈશુરનું જશન. ગુડ ફરાઈડે. ઈસટ
૧૧—ખુરશીદ...	શની	૩૦	૬	રના તેહવારનો દાહાડો. યજદજરદી ૧૨૩૮ માં હાનરેબલશેઠ
૧૨—મોહર ...	રવી	૩૧	૭	બેરાંમજી જીજીભાઈનાં ધણીઆંણી માંણેકબાઈ ગુજરયાં.
૧૩—તીર.......	શોમ	૧	૮	એપ્રીલ માસ ઈંગરેજી ૧૮૭૨. "એપ્રીલ ફુલ" નો દીવસ.
૧૪—ગોસ	ભોમ	૨	૯	[રાંનને ૨૫ મુ વરશ.
૧૫—દેપમેહર ...	બુધ	૩	૧૦	મુંબઈનાં ગોલવાડમાંનાં ખરશેદજી મનચેરજી લંગડાનાં આદ
૧૬—મેહેર	ગુરૂ	૪	૧૧	શેનશાહીઓનું મેહેર ઈજદનું જશન.
૧૭—સરોશ.....	શુકર	૫	૧૨	હમકારો. [નાજી જનમેઆ, ૧૭૭૧ માં.
૧૮—રશન......	શની	૬	૧૩	હીંદુઓની શીવરાતરી. મરહુંમ શેઠ ફરાંમજી કાવશજી બ
૧૯—ફરવરદીન.	રવી	૭	૧૪	થાણાં મધેનાં રૂશતમજી કાવશજી પટેલનાં દખમાંને ૨૯મુ વરશ
				[દુનીયામાં પેહેલવેલો શીકો ઈશવી ૮૬૯ ની અગાઊ વપડાયો.
૨૦—બેહરાંમ....	શોમ	૮	૧	વાંદરાનો પુલ શર જમશેદજીએ ડાવેજર લેડી આવાંબાઈના નાં
				મે બંધાવી ખુલ્લો મેલેઓ, ૧૮૪૫ ઈસવી. ગનદેવીમાંનાં
				અનજુમનનાં દખમાંને તથા હોરમજી બરજોરજી કપતાંને બાં
				ધેલી નવી સગડીને ૩ જું વરસ બેઠું. ચઈતર માસ બેઠો.
				હીંદુ જોશીઓનુ નવું વરશ. શાકે ૧૭૯૪. ચઈતરી નોરતાં.
૨૧—રાંમ	ભોમ	૯	૨	ચાંદરાત. [યજદજરદીમાં.
૨૨—ગુવાદ....	બુધ	૧૦	૩	શર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહેલા) બારોનેટ હક થયા, ૧૨૨૮
૨૩—દેપદીન.....	ગુરૂ	૧૧	૩	પંજાબમાં પાંણીની નેહેર ઊઘડી, ૧૮૫૯
૨૪—દીન......	શુકર	૧૨	૪	મુંબઈના ધોબીતલાવપરનાં અરદેસર ખરશેદજી વાહાડીઆની
૨૫—અરશેસવંગ	શની	૧૩	૫	[ધણીઆંણીનાં આદરાંનને ૧૦ મું વરશ બેઠું.
૨૬—આસતાદ...	રવી	૧૪	૬	શેનશાહીઓના મેહેર મહીનાના "અઈઆથરેમ" ગંબાર.
૨૭—આસમાંન...	શોમ	૧૫	૭	નોર ખાતે બલવો થયો, ૧૭૯૭
૨૮—જમીઆદ..	ભોમ	૧૬	૮	ગરેટ ઈનડીઅન પેનીનશુલા રેલવે મુંબઈમાં ચાલુ થઈ ૧૮૫૩
૨૯—મારાસફંદ	બુધ	૧૭	૯	તવરી ગાંમમાંનાં અનજુમનનાં દખમાંને ૮ મું વરશ. રાંમનવમી.
૩૦—અનેરાં...	ગુરૂ	૧૮	૧૦	પુણામાંનાં પેશતનજી શોરાબજીની નઈ અતે બંધાવેલાં દખમાંને
				૩૪ મું વરસ.

માહા ૮ મો આબાં શેનશાહી સને ૧૨૪૧ યજદજરદી.

પારશીઓના તીશ રોજ—તેના નામ સાથે.	વાર.	ઈંગરેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરતોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૯ મો આદર સને ૧૨૪૧ યજદજરદી. ઈંગરેજી તા૦ ૧૯ મી એપરીલથી ૧૮ મી મેએ ૧૮૭૨ સુધી. હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૨૮ નાં ચઈતર શુદ ૧૧ થી, વઈશાખ શુદ ૧૦ સુધી.
૧—અહુરમજદ	શુકર	૧૯	૧૧	માહા ૯ મો આદર કદમી. શુમારી ગામમાંનાં કુવરજી માણેક
૨—બેહમન.....	શની	૨૦	૧૨	[જી મુકાદમવાળાં આદરાંનને પર મું વરસ.
૩—અરદીબેસત	રવી	૨૧	૧૩	હમકારો. મુંબઈના ગરાંટરોડપરનાં એરવદ શોરાબજી હોરમજી
				રાંનજીનાં આદરાંનને પાંચમું વરસ.] [રીનો ઓરસ.
૪—શેહરેવર....	શોમ	૨૨	૧૪	જાલણા મધે અનજુમનના દખમાંને બીજું વરસ. શેખમીસ
૫—સફંદારમદ..	ભોમ	૨૩	૧૫	મુંબઈમાનાં ફરામજી કાવજીનાં દખમાંને ૪૦ મુ વરસ. માલક્ષ્મી
				[તથા ઊનાઈની જાતરા. શેકસપીઅર જનમેઓ ૧૫૬૪
૬—ખુરદાદ....	બુધ	૨૪	૧	શુરતમાં મોટી આગ, ૧૮૩૭ માં. શેકસપીઅર ગુજરયો, ૧૬૧૬
૭—અવરદાદ ..	ગુરૂ	૨૫	૨	સુએજની નેહેર બાંધવાની શરૂઆત થઈ, ૧૮૫૯
				{તનજી પાલાનટીનાં આદરાંનને ૨૫, તથા મુંબઈનાં ખેતવાડી
૮—દેપાદર.....	શુકર	૨૬	૩	{માંનાં કાવશજી માં૦ હાસબરનનાં આદરાંનને ૪૦મુ વરસ
૯—આદર.....	શની	૨૭	૪	કદમી આદરઈજદનુ જશન. અમ.નગરમાંનાં જમશેદજી પેશ
૧૦—આબાં.....	રવી	૨૮	૫	શેનશાહીઓનું આવાં અરદુઈશુરનું જશન.
૧૧—ખુરશીદ...	શોમ	૨૯	૬	રૂશીઆ સાથ શુલેહ થઈ, ૧૮૫૬
૧૨—મોહર......	ભોમ	૩૦	૮	મુંબઈમાંનાં કાવશજી એદલજી બીસનીનાં દખમાંને ૨૯ મું વરસ.
૧૩—તીર........	બુધ	૧	૯	મે માસ ઈંગરેજી. મુંબઈમાંની જમશેદજી જીજીભાઈ હાસપી
				ટલ વપડાઈ, ૧૮૪૫. પેરીશ ફેકજીબાશન ૧૮૬૭ માં ઊઘડે ઊં
૧૪—ગોસ.......	ગુરૂ	૨	૧૦	મુંબઈના મજગાંમમાંનાં નાનાભાઈ જમશેજી શપલાનાં આદરાં
૧૫—દેપમેહર....	શુકર	૩	૧૧	નને ૬ ઠું વરસ. ઈશટ ઈ૦ કમપનીનાં લશકરમાંનારાજી
૧૬—મેહર......	શની	૪	૧૨	પાણું ફેલાવાથી ૧૦૦૦૦ માણશોને બરતરફ કીધા, ૧૮૫૭
૧૭—સરોસ	રવી	૫	૧૩	હમકારો. શીવરાતરી. શેંટહેલીનાખાતે નેપોલીયન ગુજરયો ૧૮૨૧
૧૮—રશન.	શોમ	૬	૧૪	વાગેશવરીની જાતરા. યજદજરદી ૧૨૧૮ માં પારશીઓના મા
				નવંતા અકાબર શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈ ગુજરયા.
૧૯—ફ્રવરદીન...	ભોમ	૭	૩૦	કદમી "અશોફરોહર"નું જશન. દખમાં નજદીક જાઈ બંદ
				[ગી કરવાનો દીવસ. વજરાબાઈની જાતરા.
૨૦—બેહરાંમ....	બુધ	૮	૧	હમકારો. વઈશાખ માસ બેઠો.
૨૧—રાંમ	ગુરૂ	૯	૨	ચાંદરાત.
૨૨—ગુવાદ......	શુકર	૧૦	૩	મીરતમાં ઘોડેસવાર રીજમાટે બલવો ઊઠાડેઓ, ૧૮૫૭.
૨૩—દેપદીન.....	શની	૧૧	૪	દીલીમાં બલવાની કટલ ચાલી, ૧૮૫૭. કેરો લીધું, ૧૮૦૧.
૨૪—દીન	રવી	૧૨	૫	ગરીસમ રૂતું બેઠી. આપા સાહેબ નાહાઠા, ૧૮૧૮ માં.
૨૫—અરશિસવંગ	શોમ	૧૩	૬	શુરત ઈંગરેજોને હસતક થયું, ૧૮૦૦ માં.
૨૬—આસતાદ...	ભોમ	૧૪	૭	સરંગાપટમની પેહેલી લડાઈ, ૧૭૯૧ માં.
૨૭—આસમાન. .	બુધ	૧૫	૮	{ગલ વધીઆ યાને આવાંની જગોએ આદર મહીનો પઢમા.
૨૮—જમીઆદ..	ગુરૂ	૧૬	૮	{મુંબઈ અને કલકતા વચે તાર ચાલુ થઓ, ૧૮૫૪માં
૨૯—મારાસફંદ..	શુકર	૧૭	૯	યજદજરદી શને ૧૧૧૪ માં કદમી લોકો એક મહીનો આ
૩૦—અનેરાં....	શની	૧૮	૧૦	બોનાપારટને ફરેંચનો શેનશાહા ઠેડવેઓ, ૧૮૦૪ માં.

માહા ૯ મો આદર શેહેનશાહી શને ૧૨૪૧ યજદજરદી.

પારશીઓના તીથ રોજ—તેના નાંમ સાથ.	વાર.	[illegible]	[illegible]	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ સુધી, માહા ૧૦ મો દેએ કદમી શને ૧૨૪૧ યજદજરદી. ઇંગરેજી તા૦ ૧૯ મી મેએથી તા૦ ૧૭ મી જુન ૧૮૭૨ શુધી. હીનદુઓના સંવત ૧૯૨૮ ના વઇશાખ શુદ ૧૧ થી જેઠ શુદ ૧૧ સુધી.
૧—અહુરમજદ	રવી	૧૯	૧૧	માહા ૧૦ મો કદમી—કદમી દાદાર અહુરમજદનું પેહેલું જશન.
૨—બેહમન ...	શોમ	૨૦	૧૨	હીંદુસથાંનની ધારા બાંધનારી સભાની પેહેલી બેઠક થઈ, ૧૮૫૪
૩—અરદીબેશત	મોમ	૨૧	૧૩	મુંબઈના મોથમાંનાં ન૦ કા૦ નાલીએરવાલાનાં આદરાંનને વરશ ૫૧
૪—શેહેરેવર ...	બુધ	૨૨	૧૪	એ દીને ચંદર ઘરણછે. ધાકજીનાં દેહેડાંની જાતરા.
૫—સફંદારમદ .	ગુરૂ	૨૩	૧	મુંબઈના ગરીન ચોકમાં રૂના જથામાં મોટી આગ લાગીતી, ૧૮૨૯
૬—ખુરદાદ ...	શુકર	૨૪	૨	રાંણી વીકટોરીયા જનમી, ૧૮૧૯ [૧૨ મું વરસ.
૭—અવરદાદ. .	શની	૨૫	૩	મુંબઈના વાલકેશવરમાંનાં શોરાબજી ખ૦ ઠુંઠીનાં આદરાંનને
૮—દેપાદર ...	રવી	૨૬	૪	કદમીઓનું દાદાર અહુરમજદનું બીજું જશન.
૯—આદર ...	સોમ	૨૭	૫	શે૦ આદરઇજદનુ જશન. યજદેજરદી શને ૯૦ માં શંજાંણ મધે
				દસતુર નેરીઓશંગ ધવલે તખતનશીન કીધેલા "ઇરાં શા
				હા" નાંમનાં આતશબેરાંમ કે જે હાલે ઊદવારામાંછે તેને ૧૧૫૨
				મું—મુંબઇના કોટમાંના બનાજી લીમજીવાલાં આદરાંનને
				૧૫૨ મુ—કોટમાંનાં માંણેકજી શેઠનાં આદરાંનને ૧૪૫ મું—તા
				રાપોરમાંની વીકાજીની દરેમેરને ૫૨ મું—તથા એજ શેઠની
૧૦—આબાં ...	મોમ	૨૮	૬	શોલાપુર, દખણહેદરાબાદમાંની દરેમેહેરને ૨૯ મુ—કરાંચી
૧૧—ખુરશીદ...	બુધ	૨૯	૭	માંની ડો૦ મે૦ વાહાડીઆવાલી દરેમેહેરને ૪ થું વરસ બેઠુ.
૧૨—મોહર ...	ગુરૂ	૩૦	૮	
૧૩—તીર	શુકર	૩૧	૯	શાહાજીઆંનપોરની કતલ, ૧૮૫૭ [નીકલીઆં.
૧૪—ગોસ	શની	૧	૧૦	જુન માસ. મુંબઈ સમાચાર ૧૮૨૦માં, અ૦ શોદાગર ૧૮૫૨માં
૧૫—દેપમેહર ...	રવી	૨	૧૧	કદમીઓનુ દાદાર હોરમજદનું ત્રીજું જશન.
૧૬—મેહર	શોમ	૩	૧૨	કદમીઓના દેએ મહીનાના "મેદીઆરેમ" ઘંબાર સરૂ થયા.
૧૭—શરોશ. ...	મોમ	૪	૧૩	ગનદેવી ગાંમનાં હોરમજી ભીખાજી ચીનાઈનાં આદરાંનને ૫૨ મુ
				તથા મુંબઈના એતવાડીમાંનાં પાલણજી ખરસેદજી કામાનાં
૧૮—રશન	બુધ	૫	૧૪	આદરાંનને ૪ થું વરસ. [એ દીને શુરજ ઘરંણછે.
૧૯—ફરવરદીન...	ગુરૂ	૬	૩૦	શેનશાહીઓનું ફરવરદીઆંને જાવાનું અશોફરોહરનુ જશન.
૨૦—બેહરાંમ ...	સુકર	૭	૧	મુંબઈના કોટમાં પીઠાંનાં મોહલામાંનાં જેહાંગીર નશરવાંનજી વા
૨૧—રાંમ	શની	૮	૨	હાડીઆનાં આદરાંનને ૧૦મું તથા પુણાની નાંહાન પેટમાંના
૨૨—ગુવાદ ...	રવી	૯	૩	શે૦ રતનજી પટેલનાં આદરાંનને ૨૯ મું વરશ—જેઠ માસ.
૨૩—દેપદીન ...	શોમ	૧૦	૪	કદમીઓનું દાદારઅહુરમજદનું ચોથું જશન. [ચાંદરાત.
૨૪—દીન	મોમ	૧૧	૫	
૨૫—અરશેસવંગ	બુધ	૧૨	૬	પેશવા સરણ થયો, અને માલેગાંમ હાથ આવેઉં, ૧૮૧૮.
૨૬—આસતાદ ..	ગુરૂ	૧૩	૭	મુંબઇનાં બારાંમાં ૪ ઇંગરેજોએ તરકટથી "આરેરા"વાંહાંણ
૨૭—આસમાંન..	શુકર	૧૪	૮	ગોવાલીઅરમાં કતલ, ૧૮૫૭. બાલીયું,૧૮૭૦.
૨૮—જમીઆદ..	શની	૧૫	૯	મુંબઇમાં મોટું તોફાંન થયું, ૧૮૩૭ માં.
૨૯—મારાસફંદ .	રવી	૧૬	૧૦	બંગાલને વડી પરેશીડેનશી ઠેડવી, ૧૭૭૩.
૩૦—અનેરાં ...	શોમ	૧૭	૧૧	લારડ કાંનીંગ ગુજરયો, ૧૮૬૨

માહા ૧૦ મો દે એ શેહેનશાહી શને ૧૨૪૧ યજદજરદી.

પારશીઓના તીથે રોજ—તેના નાંમ શાથે.	વાર.	ઇંગરેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરથોશતીઓનો રોજ ૧ થી ૩૦ શુધી, માહા ૧૧ મો બેહમન કદમી શને ૧૨૪૧ યજદજરદી. ઇંગરેજી તા૦ ૧૮ મા જુનથી તે તા૦ ૧૭મી જુલાઈ ૧૮૭૨ શુધી. હીંદુ શંવત ૧૯૨૮ના જેઠ શુદ ૧૨ થી તે આખાડ શુદ ૧૨ સુધી.
૧—અહુરમજદ	શોમ	૧૮	૧૨	માહા ૧૧ મો કદમી. શેનશાહીઓનું દાદાર અહુરમજદનુ }
૨—બેહમન...	બુધ	૧૯	૧૩	કદમી બેહમનઅમસાસફંદનુ જશન. [પેહેલું જશન }
૩—અરદીબેશત	ગુરૂ	૨૦	૧૪	રાંણી વીકટોરીઆ તખતે બેઠી, ૧૮૩૭.
૪—શેહરેવર....	સુકર	૨૧	૧૫	રાંણી વીકટોરીયાનો ઢંઢેરો નીકલીઓ, ૧૮૩૭.
૫—સફંદારમદ..	શની	૨૨	૧	ફરાંનસ શાથે શુલેહ થાઈ, ૧૮૧૫
૬—ખુરદાદ ...	રવી	૨૩	૨	યજદજરદી ૧૧૫૩માંશર જમશેદજી (પેહેલા)બારોનેટ જનમેઆ.
૭—અમરદાદ.	શોમ	૨૪	૪	શીબાશટીઅન કેનટે નીઊફાંઊનડલેનડ શોધી કાઠીયું, ૧૪૯૪
૮—દેપાદર....	ભોમ	૨૫	૫	શેનશાહીઓનું દે મહીનાનું બીજું જશન. બનાકબરનની લડાઈ, ૧૩૧૪. [વાનો દાહાડો. {
૯—આદર...°.	બુધ	૨૬	૬	હમકારો. મુશલમાંનોના પીર શેખ અબદાલ ગીલાંનીને ગુજર {
૧૦—આબાં....	ગુરૂ	૨૭	૭	રનજીતસીંગ ગુજરયો, ૧૮૩૯. કાંહાંનપોરમાં નાનાશાહેબે બરી {
				[ટીશોમાં કતલ ચલાવી, ૧૮૫૭ }
૧૧—ખુરશીદ...	શુકર	૨૮	૮	પારશીઓના પેગંમબર સપેંતમાંન "જરતોશત"ને ગુજરવાનો }
૧૨—મોહર.....	શની	૨૯	૯	[દીવશ. રાંણી વીકટોરીયાએ તાજ પેહેડયું, ૧૮૩૮ }
૧૩—તીર... ...	રવી	૩૦	૧૦	[લીશ પરણી, ૧૮૬૨ }
૧૪—ગોસ	શોમ	૧	૧૧	જુલાઈ માસ બેઠો. રાંણી વીકટોરીયાની બેટી પ્રીનશેસ એ}
૧૫—દેપમેહર....	ભોમ	૨	૧૨	શેનશાહીઓનું દાદાર અહુરમજદનું ત્રીજું જશન. યજદજરદી ૧૨૩૯ માં એકુબે નીકલતી પારશી વેસીઆ શારૂ બંદોબસત કરવા જરતોશતી અનજુમન મલી હતી.
૧૬—મેહેર......	બુધ	૩	૧૩	શેનશાહીઓનાં "મેદીઆરેમ" ગંબાર. શીવરાતરી.
૧૭—સરોસ.....	ગુરૂ	૪	૧૪	હમકારો.
૧૮—રશન......	શુકર	૫	૩૦	ગીજની ઊપર ઘેરો નાંખેઓ, ૧૮૩૯ માં.
૧૯—ફરવરદીન°.	શની	૬	૧	અખાડ માસ બેઠો. કલકતામાં ગાસલાઈટ થઈ, ૧૮૫૭
૨૦—બેહરાંમ....	રવી.	૭	૨	હમકારો. ચાંદરાત. હીંદુઓનો રથ જાતરાનો ઓછવ.
૨૧—રાંમ.......	શોમ	૮	૩	હીંદુઓનો જગનાથજીનો રથ માંમાંદેવીમાંથી ફરવા નીકલશે.
૨૨—ગુવાદ.....	ભોમ	૯	૪	આઊદનાં પદભશટ રાજનો છુટકો કીધો, ૧૮૫૯. વાશકોડી }
				[ગામા કેપ આફ ગુડહોપ છોડી ગયો, ૧૪૯૭ }
૨૩—દેપદીન....	બુધ	૧૦	૪	શેનશાહીઓનું દાદારઅહુરમજદનુ ચોથુ જશન. બારબોન }
૨૪—દીન.......	ગુરૂ	૧૧	૫	[લીધું, ૧૮૧૦. વેલોરમાં બલવો થયો, ૧૮૦૬ }
૨૫—અરશેસવંગ	શુકર	૧૨	૬	કલકતામાં પેહેલવેહેલી ઈસટીમર બંધાઈને પાંણીમાં ઊતરી, ૧૮૨૩
૨૬—આસતાદ..	શની	૧૩	૭	સીડનીમાં પેહેલ વેહેલી કાંઊનશીલ બેઠી, ૧૮૨૯
૨૭—આસમાંન..	રવી	૧૪	૮	વરસારૂતુ બેઠી. બાસટીલ લીધું, ૧૭૮૯
૨૮—જમીઆદ .	શોમ	૧૫	૯	નાનાશાહેબે કાંહાંનપોરમાં ઈંગરેજ ઓરત, મરદો, તથા છોકરાંઓમાં કતલ ચલાવી, ૧૮૫૭ }
૨૯—મારાસફંદ..	ભોમ	૧૬	૧૧	નાએગાંમમાં વીઠુબાની જાતરા.
૩૦—અનેરાં....	બુધ	૧૭	૧૨	જનરલ હેવલાકે કાંહાંનપોર પાછું છીનવી લીધું, ૧૮૫૭

માહા ૧૧ મો બેહમન શેહેનશાહી સને ૧૨૪૧ યજદજરદી.

પારશીઓના તીશે રોજ—તેના નાંમ સાથે.	વાર.	ઈંગરેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમા જરથોસતીઓના રોજ ૧ થી ૩૦ શુધી—માહા ૧૨ મો શફંદારમદ શને ૧૨૪૧ યજદજરદી. ઈ૦ તારીખ ૧૮ મી જુલાઇથી ૧૬ મી આગશટ ૧૮૭૨ સુધી. હીંદુઓના સંવત ૧૯૨૮ ના આખાદ સુદ ૧૩ થી શરાવણ શુદ ૧૨ શુધી.
૧—અહુરમજદ	ગુરૂ	૧૮	૧૩	માહા ૧૨ મો સફંદારમદ કદમી.
૨—બેહમન....	શુકર	૧૯	૧૪	શેનશાહીઓનું બહમન અમશાસફંદનું જશન. કતવાની બાદ
૩—અરદીબેશત	શની	૨૦	૧૫	હમકારો. સાવકોની આસાડી પુરણેમ. [લડાઇ, ૧૭૬૩ માં.
૪—શેહરેવર ...	રવી	૨૧	૧	ની લડાઇ, ૧૮૧૨
૫—સફંદારમદ.	શોમ	૨૨	૨	કદમીઓનું સફંદારમદ અમસાસફંદનું જશન. શાલે માંનકા
૬—ખુરદાદ....	મોમ	૨૩	૩	[ટી સથાપી ૧૬૯૬
૭—અવરદાદ...	બુધ	૨૪	૪	જીબરાલટર લીધું, ૧૭૦૪ માં. પેહલવેહલી ઇનશુરનસ શોસાઇ
૮—દેપાદર.....	ગુરૂ	૨૫	૫	હીંદુસથાંનના દેશીઓ પેહેલ વેહેલા પેટીટજુરીમાં બેઠા, ૧૮૨૮.
૯—આદર......	શુકર	૨૬	૬	હમકારો. બંગાલના દખણ ભાગ ઉપર ધરથીકંપ થયો, ૧૮૫૪
૧૦—આબાં	શની	૨૭	૮	મનીલા લીધું, ૧૭૬૨ માં. આટલાંટીકમાં લંગર નાંખેઊં, ૧૮૬૬.
૧૧—ખુરશીદ...	રવી	૨૮	૯	ફરેંચ બખેડો થયો, ૧૮૩૦
૧૨—મોહર ...	શોમ	૨૯	૧૦	
૧૩—તીર.......	મોમ	૩૦	૧૦	
૧૪—ગોસ	બુધ	૩૧	૧૧	આસાંમને હીંદુસથાંનનાં રાજમાં જોડયું, ૧૮૨૯
૧૫—દેપમેહર...	ગુરૂ	૧	૧૨	આગશટ માસ બેઠો. ૧૮૪૯ માં સમાચાર દરપણ નાંમનું
				ગોજુંદુ ગુજરાતી વરતમાંન પેહેલ વેહેલું પ્રગટ થ
				યું તે ૧૮૬૮ માં અખબારે શોદાગર સાથ જોડા
				યું. ઇનકમ ટાકસનો ધારો ચાલુ થયો ૧૮૬૦.
૧૬—મેહેર	શુકર	૨	૧૩	માહારાજા ગુલાબશીંગ ગુજરયો, ૧૫૫૭. ફરેંચ અને પરૂશીઆ
				નો વચેની પેહેલવેહેલી લડાઇ સારબરક ખાતે થઇ, ૧૮૭૦
૧૭—સરોશ......	શની	૩	૧૪	હમકારો. ગોવાલીઅર લીધું, ૧૭૮૦
૧૮—રશન......	રવી	૪	૩૦	બરીટીશ લશકર જાવામાં ઊતરયું, ૧૮૧૧
૧૯—ફરવરદીન.	શોમ	૫	૧	સરાવણ માસ. ચાંદરાત. હીંદુઓનો પુંજાપાતરીનો મહી
				[નો. કાબુલ ઊપર ઘેરો નાંખેઓ ૧૮૪૦
૨૦—બેહરાંમ....	મોમ	૬	૨	હમકારો. મુંબઇના પરેલમાંનાં દાદાભાઇ પેસતનજી વાહડીઆ
૨૧—રાંમ	બુધ	૭	૩	[નાં આદરાંનને ૩૯ મું વરશ. ડીયુક આફ એડીનબરો
૨૨—ગુવાદ....	ગુરૂ	૮	૪	બટેવીઆ લીધું, ૧૮૧૧ [જનમેઓ ૧૮૪૪
૨૩—દેપદીન.....	શુકર	૯	૫	હીંદુ નાગપાંચમ. બેનડા લીધું, ૧૮૧૦
૨૪—દીન.... ..	શની	૧૦	૬	ફરેંચોએ પાંનડીચેરી આગલ હાર ખાધી, ૧૭૭૭.
૨૫—અરશેસવંગ	રવી	૧૧	૭	
૨૬—આસતાદ...	શોમ	૧૨	૮	મુંબઇમાં પેહેલવેહેલી પારશી મેટરીમોનીઅલ કોરટ બેઠી ઇશ
				વી ૧૮૬૬. કદમી જરતોશતીઓનાં મુકતાર એ દીનથી
૨૭—આસમાંન...	મોમ	૧૩	૯	સરૂ થયાં. અમદનગર વેલેશલીને તાબે થયું, ૧૮૦૩.
૨૮—જમીઆદ..	બુધ	૧૪	૧૦	છાપવાની શોધ થઇ, ૧૪૩૪
૨૯—મારાસફંદ	ગુરૂ	૧૫	૧૧	કદમીઓનું મીનો મારેસફંદનું જશન.
૩૦—અનેરાં...	શુકર	૧૬	૧૨	

માહા ૧૨ મો સફંદારમદ શેહનશાહી સને ૧૨૪૧ યજદજરદી.

શેહનશાહી પારશીઓના તીશ રોજ—તેના નાંમ સાથે.	મુસલમાની તારીખ	વાર.	અંગરેજી તારીખ	હીંદુ તીથ	કદમી જરતોશતીઓના ગાથા ૧ લો માહા ૧૨ માથી રોજ ૩૦ મો માહા ૧ લો ફરવરદીન કદમી સને ૧૨૪૨ યજદજરદી. તા૰ ૧૭ મી આગશટથી તા૰ ૨૦ મી સપટેમબર ૧૮૭૨ શુધી. હીંદુઓનાં સંવત ૧૯૨૮ નાં શરાવણ શુદ ૧૩ થી તે ભાદરવા વદ ૩ શુધી.
૧—અહુરમજદ	૧	શની	૧૭	૧૩	ગાથા ૧ લો અહુનુઅદ કદમી—હપશપથમેદેમ ઘંબાર કદમી.
૨—બેહમન.....	૨	રવી	૧૮	૧૫	ગાથા ૨ જો ઓસતુઅદ કદમી. હીંદુઓની બલેવ
૩—અરદીબેસત	૩	શોમ	૧૯	૧	ગાથા ૩ જો. મુંબઇનાં ગોવાલીઓના, શુનાબાઇની વા
૪—શેહરેવર....	૪	ભોમ	૨૦	૨	ગાથા ૪ થો કદમી. [ડીમાનાં આદરાંનની શાલગરે.
૫—સફંદારમદ..	૫	બુધ	૨૧	૩	શેનશાહીનુ સફંદારમદનુ જશન. દોશાભાઇ શેઠ મુનશી મુજ
૬—ખુરદાદ....	૧	ગુરૂ	૨૨	૪	કદમીઓનું નવું વરશ—(પંતી) ૧૨૪૨. [રવા,૧૨૩૯
૭—અમરદાદ..	૨	શુકર	૨૩	૫	[શટરાશબરગ ઉપર ઘેરો નાખેઓ. ૧૮૭૦.
૮—દેપાદર.....	૩	શની	૨૪	૬	કદમીઓનો રપીથવન ઉજવાનો દીવસ. તથા હમકારો.
૯—આદર.....	૪	રવી	૨૫	૭	શેહેનશાહીઓનો હમકારો. હીંદુઓની ગોકલ આઠમ.
૧૦—આબાં.....	૫	શોમ	૨૬	૮	તરીકોમાલી લીધું, ૧૭૯૫.
૧૧—ખુરશીદ...	૬	ભોમ	૨૭	૯	કદમીઓનો ખુરદાદશાલ.
૧૨—મોહર......	૭	બુધ	૨૮	૧૦	કદમી અમરદાદશાલ(વરાવો). ગોલાંમગીરી નાબુદ કીધી,૧૮૩૩
૧૩—તીર.......	૮	ગુરૂ	૨૯	૧૧	ગોવાલીઆ અગીઆરસ. બજરગેટ પર ભીમેશવરની જાતરા.
૧૪—ગોશ.......	૯	શુકર	૩૦	૧૨	કદમી હમકારો. [શેટેથી રાંણીને સવાધીન થયું,૧૮૫૮.
૧૫—દેપમેહર....	૧૦	શની	૩૧	૧૩	[ઓ ૧૮૬૫. હીંદુશથાંનનુ રાજ ઇશટ ઇનડયા કંપની
૧૬—મેહર......	૧૧	રવી	૧	૧૪	સપટેમબર માસ. પારશીનાં લગનનો ધારો અમલમાં આ
૧૭—સરોશ	૧૨	શોમ	૨	૩૦	શેનશાહીઓનો સરોશરોજનો હમકારો.
૧૮—રશન.	૧૩	ભોમ	૩	૧	ભાદરવા માસ. શેનશાહ નેપોલીઅન જરમનોને શરનથયો,
૧૯—ફરવરદીન...	૧૪	બુધ	૪	૧	આંદરાત. [૧૮૭૦.
૨૦—બેહરાંમ....	૧૫	ગુરૂ	૫	૨	ને ૯૦ મુ વરસ, તથા કોટેકોટનાં કદમી આદરાંનનુ જશન.
૨૧—રાંમ	૧૬	શુકર	૬	૩	કલકતામાંનાં રૂ૰ કાવશજી બનાજીનાં આદરાંનને ૩૨ મુ, ત
					થા ભીડીબજારમાંનાં મેલા પટેલનાં આદરાંનની શાલગરેહ.
૨૨—ગુવાદ......	૧૭	શની	૭	૪	કદમીઓનો હમકારો. બાહેરકોટનાં દાદીશેઠના આતશબેરાંમ
૨૩—દેપદીન.....	૧૮	રવી	૮	૫	ફરંગીઓનો મેહેમનો ફેશતો.
૨૪—દીન	૧૯	શોમ	૯	૭	કદમીઓનું ફરવરદીઆંનનું જશન. ગવરી લાવવાનો દીવશ.
૨૫—અરશેસવંગ	૨૦	ભોમ	૧૦	૮	કરેલવાડીમાંનાં કા૰ બે૰ બનાજીના આદરાંનને વરશ ૩૦ મું.
૨૬—આસતાદ...	૨૧	બુધ	૧૧	૯	શેનશાહીઓનાં મુખતાર સહરૂ થયાં. ગવરી નાંખશે.
૨૭—આસમાન. .	૨૨	ગુરૂ	૧૨	૧૦	પાંનડીચેરીમાં ફરેંચોએ પેહેલ વેહેલું રાજ ચલાવયું, ૧૭૪૬.
૨૮—જમીઆદ..	૨૩	શુકર	૧૩	૧૧	નાશક તરીમબકની જાતરા માસ ૧૩ શુધીની સરૂ થઇ.
૨૯—મારાસફંદ.	૨૪	શની	૧૪	૧૨	શેનશાહી મીનોમારાસફંદનું જશન. સરદ રૂતુ બેઠી.
૩૦—અનેરાં.....	૨૫	રવી	૧૫	૧૩	હીંદુસથાંનના છાપાખાંનાવાલાઓને છુટાપણું મલેઊં, ૧૮૩૫.
૧—અહુનુઅદ	૨૬	શોમ	૧૬	૧૪	શેનશાહીઓના ગાથા ઘંબાર સરૂ થયા.
૨—ઓસતુઅદ	૨૭	ભોમ	૧૭	૧૫	હીંદુ સરાધ બેઠાં. મોટા કોલાબા તથા શેખમબરૂમનો ઓરશ.
૩—શપેંનતોમદ	૨૮	બુધ	૧૮	૧	મુંબઇટાપુ બીનઆરલશ પાદશાહાને પલલાંમાંઆપેઊં, ૧૬૬૨
૪—વોહુ ખશથર	૨૯	ગુરૂ	૧૯	૨	આઊદના શુબેદાર અને ગવરનર જનરલ વચે શુનારના કોલક
૫—વહીસ્તો યસ્ત	૩૦	શુકર	૨૦	૩	[રારો ઊપર શહી થઇ.

૧૨૪૧ નાં વરશનું રોજ સાથે વાર જોવાનું પંચાંગ.

૧—ફરવરદીન.
(તા૦ ૨૨ મી શપટેમબરથી તે ૨૧ મી અકટોબર ૧૮૭૧ શુધી)

વાર					
શુકર	૧	૮	૧૫	૨૨	૨૯
શની	૨	૯	૧૬	૨૩	૩૦
રવી	૩	૧૦	૧૭	૨૪	
શોમ	૪	૧૧	૧૮	૨૫	
ભોમ	૫	૧૨	૧૯	૨૬	
બુધ	૬	૧૩	૨૦	૨૭	
ગુરૂ	૭	૧૪	૨૧	૨૮	

૨—અરદીબેશત.
(તા૦ ૨૨ મી અકટોબરથી તે ૨૦ મી નવેમબર ૧૮૭૧ શુધી)

વાર					
રવી	૧	૮	૧૫	૨૨	૨૯
શોમ	૨	૯	૧૬	૨૩	૩૦
ભોમ	૩	૧૦	૧૭	૨૪	
બુધ	૪	૧૧	૧૮	૨૫	
ગુરૂ	૫	૧૨	૧૯	૨૬	
શુકર	૬	૧૩	૨૦	૨૭	
શની	૭	૧૪	૨૧	૨૮	

૩—ખોરદાદ.
(તા૦ ૨૧ મી નવેમબરથી તે ૨૦ મી ડીશેમબર ૧૮૭૧ શુધી)

વાર					
ભોમ	૧	૮	૧૫	૨૨	૨૯
બુધ	૨	૯	૧૬	૨૩	૩૦
ગુરૂ	૩	૧૦	૧૭	૨૪	
શુકર	૪	૧૧	૧૮	૨૫	
શની	૫	૧૨	૧૯	૨૬	
રવી.	૬	૧૩	૨૦	૨૭	
શોમ	૭	૧૪	૨૧	૨૮	

૪—તીર.
(તા૦૨૧ મી ડીશેંબર ૧૮૭૧થી તે ૧૯ મી જાનેવારી ૧૮૭૨ શુધી)

વાર					
ગુરૂ	૧	૮	૧૫	૨૨	૨૯
શુકર	૨	૯	૧૬	૨૩	૩૦
શની	૩	૧૦	૧૭	૨૪	
રવી	૪	૧૧	૧૮	૨૫	
શોમ	૫	૧૨	૧૯	૨૬	
ભોમ	૬	૧૩	૨૦	૨૭	
બુધ	૭	૧૪	૨૧	૨૮	

૫—અમરદાદ.
(તા૦ ૨૨ મી જાનેવારીથી તે ૧૮ મી ફેબરવારી ૧૮૭૨ શુધી)

વાર					
શની	૧	૮	૧૫	૨૨	૨૯
રવી	૨	૯	૧૬	૨૩	૩૦
શોમ	૩	૧૦	૧૭	૨૪	
ભોમ	૪	૧૧	૧૮	૨૫	
બુધ	૫	૧૨	૧૯	૨૬	
ગુરૂ	૬	૧૩	૨૦	૨૭	
શુકર	૭	૧૪	૨૧	૨૮	

૬—શેહેરેવર.
(તા૦ ૧૯ મી ફેબરવારીથી તે તા૦ ૧૯ મી મારચ શુધી)

વાર					
શોમ	૧	૮	૧૫	૨૨	૨૯
ભોમ	૨	૯	૧૬	૨૩	૩૦
બુધ	૩	૧૦	૧૭	૨૪	
ગુરૂ	૪	૧૧	૧૮	૨૫	
શુકર	૫	૧૨	૧૯	૨૬	
શની	૬	૧૩	૨૦	૨૭	
રવી	૭	૧૪	૨૧	૨૮	

૭—મેહેર.
(તા૦ ૨૦ મી મારચથી ૧૮ મી એપરેલ ૧૮૭૨ શુધી.)

વાર					
બુધ	૧	૮	૧૫	૨૨	૨૯
ગુરૂ	૨	૯	૧૬	૨૩	૩૦
શુકર	૩	૧૦	૧૭	૨૪	
શની	૪	૧૧	૧૮	૨૫	
રવી	૫	૧૨	૧૯	૨૬	
શોમ	૬	૧૩	૨૦	૨૭	
ભોમ	૭	૧૪	૨૧	૨૮	

૮—આવાં.
(તા૦ ૧૯ મી એપરેલથી તે તા૦ ૧૮ મી મે ૧૮૭૨ શુધી.)

વાર					
શુકર	૧	૮	૧૫	૨૨	૨૯
શની	૨	૯	૧૬	૨૩	૩૦
રવી	૩	૧૦	૧૭	૨૪	
શોમ	૪	૧૧	૧૮	૨૫	
ભોમ	૫	૧૨	૧૯	૨૬	
બુધ	૬	૧૩	૨૦	૨૭	
ગુરૂ	૭	૧૪	૨૧	૨૮	

૯—આદર.
(તા૦ ૧૯ મી મેએથી તે ૧૭ મી જુન ૧૮૭૨ શુધી)

વાર					
રવી	૧	૮	૧૫	૨૨	૨૯
શોમ	૨	૯	૧૬	૨૩	૩૦
ભોમ	૩	૧૦	૧૭	૨૪	
બુધ	૪	૧૧	૧૮	૨૫	
ગુરૂ	૫	૧૨	૧૯	૨૬	
શુકર	૬	૧૩	૨૦	૨૭	
શની	૭	૧૪	૨૧	૨૮	

૧૦—દેએ.
(તા૦ ૧૮ મી જુનથી તે તા૦ ૧૭ મી જુલાઈ ૧૮૭૨ શુધી.)

વાર					
ભોમ	૧	૮	૧૫	૨૨	૨૯
બુધ	૨	૯	૧૬	૨૩	૩૦
ગુરૂ	૩	૧૦	૧૭	૨૪	
શુકર	૪	૧૧	૧૮	૨૫	
શની	૫	૧૨	૧૯	૨૬	
રવી	૬	૧૩	૨૦	૨૭	
શોમ	૭	૧૪	૨૧	૨૮	

૧૧—બેહમન.
(તા૦ ૧૮ મી જુલાઈથી તે તા૦ ૧૬ મી આગશટ ૧૮૭૨ શુધી)

વાર					
ગુરૂ	૧	૮	૧૫	૨૨	૨૯
શુકર	૨	૯	૧૬	૨૩	૩૦
શની	૩	૧૦	૧૭	૨૪	
રવી	૪	૧૧	૧૮	૨૫	
શોમ	૫	૧૨	૧૯	૨૬	
ભોમ	૬	૧૩	૨૦	૨૭	
બુધ	૭	૧૪	૨૧	૨૮	

૧૨—શ્પંદારમદ.
(તા૦ ૧૭ મી આગશટથી તે તા૦ ૨૦ મી શપટેમબર ૧૮૭૨ શુધી)

વાર						
શની	૧	૮	૧૫	૨૨	૨૯	
રવી	૨	૯	૧૬	૨૩	૩૦	
શોમ	૩	૧૦	૧૭	૨૪		૧
ભોમ	૪	૧૧	૧૮	૨૫		૨
બુધ	૫	૧૨	૧૯	૨૬		૩
ગુરૂ	૬	૧૩	૨૦	૨૭		૪
શુકર	૭	૧૪	૨૧	૨૮		૫

જરતોશતીઓને લગતી જાંણવાજોગ વીગત.

જરતોશતીઓનાં આતશબેહેરાંમોની ટીપ.

ઠેકાંણાં.	કોણે પરેલાં યાને બંધાવેલાં.	યજદજરદીઓઓમાં વરશમાં બાંધેલું.	શેનશાહી કે કદમી.
૧—ઉદવાડામધે........	શેઠ દાદાભાઈ વાહાડીઆજી	૯૦	શેનશાહી
૨—નવશારી મધે	શેઠ ખરશેદજી દેશાઈજીએ.	૧૧૩૫	”
૩—મુંબઈમાં કરેલવાડી.	શેઠ કાવશજી બેરાંમજી બનાજી...	૧૨૧૫	કદમી.
૪—મુંબઈમાં ચરનીવાડી	શેઠ હોરમજજી બમનજી વાડીઆજી......	૧૨૦૦	શેનશાહી.
૫— ” બાહેર કોટ	દાદીભાઈ નશરવાંનજી શેઠનાં	૧૧૫૨	કદમી.
૬—શુરતમાં	શેઠ દાદાભાઈ નશરવાંનજી મોદી........	૧૧૯૩	શેનશાહી
૭—શુરતમાં	શેઠ પેશતનજી દાદાભાઈ વકીલ........	૧૧૯૩	કદમી.

જરતોશતીઓનાં આતશ આદરાંનોની ટીપ.

ઠેકાંણાં.	કોણે પરેલાં યાને બંધાવેલાં.	યજદેજર દીઓઆં વરશમાં.	શેહેનશાહી કે કદમી.
૧—અમદનગર	જમશેદજી પેશતનજી પલાંનટી	૧૨૧૭	શેનશાહી.
૨—એલાવ	જમશેદજી બરજોરજી મીશતરી	૧૨૩૯	”
૩—કરાંચી	દોશાભાઈ મેરવાંનજી વાડીઆનાં એશીઓએ.	૧૨૩૮	”
૪—કલકતા	નવરોજી શોરાબજી ઉમરીગર..	૧૧૯૦	”
૫—કલકતા	રૂશતમજી કાવશજી બનાજી......	૧૨૧૦	”
૬—ગનદેવી	હોરમજી ભીખાજી ચીનાઈ	૧૧૯૦	”
૭—તારાપોર	વીકાજી મેહેરજીભાઈ	૧૧૯૦	”
૮—થાંણાં	રૂશતમજી કાવશજી પેટલે બાવાજીની નદીએતે ..	૧૧૯૮	”
૯—દખણ હેદરાબાદ ..	વીકાજી મેહેરજી	૧૨૧૩	”
૧૦—દીવ	જેહાંગીર નશરવાંનજી વાડીઆજી	૧૧૯૯	”
૧૧—નવશારી	શર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ..........	૧૨૨૨	”
૧૨—પુણાં મધે	શર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ..........	૧૨૧૫	”
૧૩—પુણાં (નાંનાંનીપેંટમાં)	શોરાબજી રતનજી પટેલ	૧૨૧૩	”
૧૪—ભાઠાં ગાંમમાં .. .	શોરાબજી તથા નવરોજી કુરાંમજી મીશતરી...	૧૨૩૧	”
૧૫-મુંબઈ, કાંદાવાડોમોલો	નશરવાંનજી હીરજી કુરાંની............	૧૨૧૭	”
૧૬— ” કોટમાં,...	ખરશેદજી માણેકજી શરાફ.............	૧૧૮૬	”
૧૭— ” કોટમાં...	ગોદાવરા મોબેદો કાજે પંચાએતે બાંધેલું.........	૧૧૯૬	”
૧૮— ” કોટમાં...	માણેકજી નવરોજજી શેઠનાં	૧૦૯૭	”
૧૯— ” કોટમાં...	જેહાંગીર નશરવાંનજી વાડીઆજીનીબેટી	૧૨૩૨	”
૨૦— ” કોટમાં...	બનાજી લીમજી	૧૦૯૦	”

ઠેકાણું.	કોણે પરહેલાં યાને બંધાવેલાં.	યજદેજરદી કીઆં વરશમાં.	શેનશાહી કે કદમી.
૨૧—મુંબઇમાં કોટેકોટ.	દાદીભાઈ નશરવાંનજી દાદીશેઠ...	૧૧૭૩	કદમી.
૨૨— " કોલાબે.	જીજીભાઈ દાદાભાઈ ...	૧૨૦૫	શેનશાહી.
૨૩— " એતવાડી	પાલણજી ખરશેદજી કાંમા...	૧૨૩૮	,,
૨૪— " એતવાડી	કાવશજી માંણેકજી આશબરનર	૧૨૦૨	કદમી.
૨૫— " ગરાંટરોડ.	એરવદ શોરાબજી હોરમજી રાંનજી ...	૧૨૩૭	શેનશાહી.
૨૬— " ગેલવાડમાં	ખરશેદજી મનચેરજી લંગડાનાં ...	૧૨૧૭	,,
૨૭— " ચરનીવાડી	હોરમજી બમનજી વાહાડીઆજી...	૧૧૭૬	,,
૨૮— " ચોપાટી...	શોરાબજી વાછા ગાંધીની નઈ એતે...	૧૨૨૭	કદમી.
૨૯— " ડનકનરોડ.	હોરમજી ધનજીભાઈ પેટેલ...	૧૨૦૩	શેનશાહી.
૩૦— " વે.ભીતલાવ	આવાંબાઈ તે અ૦ ખ૦ વાડીઆની ધ૦ ...	૧૨૩૨	,,
૩૧— " પરેલ...	દાદાભાઈ પેશતનજી ...	૧૨૦૩	,,
૩૨— " બાહારકોટ	મનચેરજી બમનજી શેઠનાં...	૧૧૯૨	,,
૩૩— " બાહારકોટ.	શાપુરજી શોરાબજી કપાવાલા...	૧૨૨૮	,,
૩૪— " ભીંડીબજાર	મેરવાંનજી પેટેલ...	——	,,
૩૫— " ભીંડીબજાર	બમનજી મેરવાંનજી મેવા વાલા...	૧૨૨૧	,,
૩૬— " મજગાંમ...	ફરાંમજી નશરવાંનજી પેટેલ ...	૧૨૧૬	કદમી.
૩૭— " મજગાંમ...	નાનાભાઈ જમશેદજી શપલાની નદીઅતે ...	૧૨૩૬	શેનશાહી.
૩૮— " માહાલક્ષમી	બેરાંમજી કાવશજી બાતલીવાલા ...	૧૨૩૪	,,
૩૯— " માહાલક્ષમી.	દાદાભાઇ કાવશજી સાએરના છોકરાઓ...	૧૨૧૫	,,
૪૦— " મોઠ ...	નવરોજજી કાવશજી નાલીએરવાલા ...	૧૧૯૧	,,
૪૧—મુંબઇમાં, વાલકેશવર	શોરાબજી ખરશેદજી યુથીના ...	૧૨૩૦	,,
૪૨—સુમારી ...	કુવરજી માંણેકજી મુકાદમ ...	૧૧૯૦	,,
૪૩—સુરતમાં નાનપરામાં.	કાવશજી એદલજી બારાની... ...	૧૨૦૮	,,
૪૪—શુરત (રુશતમપરામાં)	શર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ ...	૧૨૨૪	,,

જરતોશતી જાહેર આતશ દાદગાંઓ.

ઠેકાણું.	કોણે બંધાવેલાં.	કીઆં વરશ	કદમી કે શે.
૧—આંકોલા...	ખાંનબાહાદુર શતુર નોશરવાંનજી જામાસપજી.	૧૨૩૯	શેનશાહી.
૨—કરાંચી ...	શેઠ ડોશાભાઈ મેરવાંનજી વાડીઆ...	૧૨૩૮	,,
૩—નોશારી ...	ચાંગાશા માંગાશા (પાછલથી ખ. દેશાઈએ વધારી	....	,,
૪—મુંબઈમાં કોટમાં..	હોરમજજી ભીખાજી ચીનાઈએ ...	....	,,
૫— ,, કોલાબે..	મેરવાંનજી ફરાંમજી પાંડે ...	૧૨૪૦	,,
૬— ,, ચોપાટી...	શોરાબજી રેડીમણી ...	....	કદમી.
૭— ,, મજગાંમ.	સેઠ બેરાંમજી નશરવાંનજી શીરવાઈ ...	૧૨૩૯	સેનશાહી
૮— ,, મજગાંમ.	મેરવાંનજી ફરાંમજી પાંડે ...	....	,,
૯— ,, મજગાંમ.	ડોશાભાઈ ફરાંમજી પંથકી ...	....	કદમી.
૧૦— ,, માહેમ...	એદલજી શુંના વારા ...	.....	શેનશાહી
૧૧— " બાહેરકોટ	શર જમશેદજી જીજીભાઈ ...	૧૨૨૯	,,

જરતોશનીઓએ બંધાવેલાં દખમાંઓની ટીપ.

ઠેકાંણાં.	કોણે બંધાવેલાં.	યજદેજર્દી શ્રીઆં વરશમાં.	શેનશાહી કે કદમી.
૧—અમદાવાદ	અનજુમને બંધાવેલું	૧૧૭૫	શેનશાહી.
૨—અમદાવાદ	,, ...	૧૨૩૫	,,
૩—ઓરંગાબાદ	વીકાજી મેરજીભાઇ	૧૨૧૩	,,
૪—કલકતા..........	નવરોજજી શોરાબજી ઉમરીગર.	૧૧૯૦	,,
૫—ગનદેવી..	અનજુમનનાં ઉપરાંણાંથી બાંધેલું	૧૦૯૪	,,
૬—ગનદેવી...	,, ,, ...	૧૧૫૯	,,
૭—ગનદેવી	,, ,, ...	૧૨૩૯	,,
૮—જાલના	,, ,, ...	૧૨૪૦	,,
૯—તવરી	,, ,, ...	૧૨૩૪	,,
૧૦—તારાપોર...	,, ,, ...	૧૨૩૫	,,
૧૧—થાંણા........ ...	રશતમજી કાવશજી પટેલ	૧૨૧૨	,,
૧૨—દખણ હૈદરાબાદ..	વીકાજી મેરજીભાઇ	૧૨૧૫	,,
૧૩—નવશારી	હોરમજજી મનચેરજી કેરાંવાલા (બાભા)	૧૧૯૦	,,
૧૪—પુણાં.......	ખાંનબાહાદુર પેશતનજી પદમજી	૧૨૦૮	,,
૧૫—બાલાપુર	વીકાજી મેરજીભાઇ	૧૨૧૩	,,
૧૬—ભરૂચ..............	અનજુમને બંધાવેલું	૧૨૦૩	,,
૧૭—મુંબઇમાં.........	મોદીજીએ બંધાવેલું	૧૦૭૬	,,
૧૮—મુંબઇમાં..	માંણેકજી નવરોજી	૧૧૨૭	,,
૧૯—મુંબઇ	મુંબઇની પારશી પનચાએતે બંધાવેલું	૧૧૬૦	,,
૨૦—મુંબઇમાં........	શેઠ જમશેદજી સપલાનું બાંધેલું	૧૧૮૬	,,
૨૧—મુંબઇમાં...	કરામજી કાવશજી બનાજી..	૧૨૦૨	કદમી.
૨૨—મુંબઇમાં	કાવશજી એદલજી બીશની........	૧૨૧૩	શેનશાહી.
૨૩—રાંદેર........ ...	અનજુમને બાંધેલું	૧૨૨૧	,,
૨૪—સુનધડ વેઆરા ...	,, ...	૧૨૩૨	,,
૨૫—શુરત.......	,, ...	૧૧૯૫	,,
૨૬—શુરત (ભાઠામાં)...	,, ...	૧૧૯૭	,,
૨૭—શુરત	,, ...	૧૧૩૩	,,
૨૮—શોલાપુર...	વીકાજી મેરજીભાઇ	૧૨૧૩	,,
૨૯—શેહેર માંડવી.. ...	....	....	,,

☞ જાંણવું કે એ ઉપરાંત બીજા ૩ આતશ બેહેરામ ઇરાંનમાંછે, તેમજ બીજા ઘણાં એક આદરાંનો તથા દખમાંઓ બાહેર દેશાવરો તરફ છે, પણ તે શઘલાંની વીગત પારશીઓમાં કાલેનડર કાહાડવાનો અશલ ચાલ ન હોવાથી મલી શકતી નથી, તો જો કે ગયાં ૧૨૪ કરતાં આ ૧૨૫ે તેમાં કેટલોક વધારો થએઓછે. કુલે જરથોશતીઓને અરજ કરવામાં આવેછે કે આદરાંનો, દોખમાં વીગરેનાં મકાંનોનાં નાંમ નીશાંન તેનાં શને શુધાં જેવો "જોરાશટરીઅન કાલેનડર"ના બનાવનાર જોગ "ચાબુક પરેશ"માં લખી મોકલશે તેઓનો ઉપકાર માંની તે આવતે શાલનાં કાલેનડરમાં દાખલ કરવામાં આવશે.

જરતોશતીઓએ મુંબઈમાં બાંધેલાં જાહેર વપડાશનાં દરમનાં મકાંનો.

—— o ——

આલબલેસ બાગ— આ નામનું એક આલીશાં મકાંન રોજ ૨૨ મા માહા ૧ લા અને ૧૨૩૮ યજદેજરદીને દીને જરતોશતીઓના જાહેર વપડાશને માટે રૂપીઆ ૧।। ખરચી શેઠ એદલજી ફરાંમજી આલબલેસના પુંનને અરથે બાંધી ખુલ્લું મેલેલછે. એ મકાંન ગીરગાંમ મધે દરીએ કીનારે આવેલછે, અને તેની રજા રૂપીઓ એક લઈને કોટમાંની શેઠ એદલજી ફરાંમજી આલબલેસની આફીસમાંથી આપવામાં આવેછે. એ મકાંનમાં જમન વગેરે કરનારાઓને લગતો બેઠક તેમજ વાસંણ વગેરેનો સારો બંદોબસત કરેલોછે.

એલાહીબાગ— આ નાંમનુ એક બુલંદ મકાંન મુંબઈમા બાહેરકોટ સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટના મોહોલામાં, મરહુંમ સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહેલા) બારોનેટે રૂપીઆ ૭૦ હજારની એક મોટી રકંમ ખરચીને, જરતોશતીઓનાં જમનવાર વગેરેના જાહેર વપડાસ માટે બંધાવી ઈશવી શને ૧૮૩૯ ના મે મહીનાની ૨૦ મી તારીખથી ખોલ્લું મેલેલછે. એ મકાંન વાપડવાની જેઓને અગત હોએચ તેવો સોરટથી ૨૨) લેઈને એજ મકાંનમાંનું માંણુશ હોરમજજી રજા આપેછે.

કાંમા બાગ— એ નાંમનું એક બુલંદ મકાંન ખેતવાડી મધે ૧૫ મી ગલીમાં એક આતશ આદરીઆંન સાથેનું શેઠ પાલણજી ખરશેદજી કાંમાએ રૂપીઆ પોણાંબેલાખની મોટી રકંમ ખરચીને બાંધી તરસટીઓને શવાધીન કરી જરતોશતીઓના વપડાશ માટે રોજ ૧૭ મે માહા ૯ મો શને ૧૨૩૮ યજદજરદીને દીને ખોલ્લું મેલેલછે. એ મકાંન આંમણશાંમણ બે ધણીઓને કાંમ લાગે એવુંછે, તથા તેમાં જમણને લગતાં વાશંણ, તેમજ બેઠકોની મનમાંનતી ગોઠવણછે, અને તેની રજા ૨૧) લેઈને કોટમાંની હાફીશમાંથી શેઠ એદલજી પાલણજી બાટલીવાલા આપેછે.

માંણેકજી શેઠની વાડી— મુમબઈના કોટમાં ગનબાવાના કુવા આગલ અશલ શેઠ માંણેકજી નેરવાંનજી શેઠનાએ બાંધેલી પારશીઓનાં જમનવારની એક વાડી છે. આ મકાંનની મરાંમત થોડાંક વરશો ઊપર પારશી પંચાએતનાં ફંડમાંથી થાએઆથી તેહેને "પંચાએતાની વાડી" કેહેવું નાંમ આપવામાં આવેલ હતું; પણ તે મરાંમતનો ખરચ તેના અશલ મુતવલીઓએ આપી તેનું અશલ નાંમ કાએમ રાખેલછે.

મેહેરવાંનબાગ યાને "પારસી સેનીટેરીઅમ"— આ નાંમનું એક બુલંદ મકાંન મુંબઈમાંનાં મહેશુર સેઠીઆ શેઠ મેરવાંનજી ફરાંમજી પાંડેએ પોતાને ખરચે બંધાવી રોજ ૧૩ મો માહા ૩ જો શને ૧૨૩૫ યજદજરદી, તથા ઈસવી સને ૧૮૬૫ નાં વરસનાં ડીશેમબર મહીનાની ૪ થી તારીખથી જરતોસતીઓનાં વપડાસ કાજે ખોલ્લું મેલીલછે. એ મકાંન મુંબઈમાં વચલે કોલાબે બાંધેલુંછે, અને પારસીઓ, જેઓથી અસુખાકારીને સબે હવા ફેરબદલ કરવાને બની આવતું ન હોય તેઓને એ મકાંનમાં મુફત રેહેવાને માટે ચોકસ મુદતસર જોઈતી જગા આપવામાં આવેછે, તેમજ જે જે પારસીઓને ડાકટરની સહલા જોઈતી હોય તેવોને સલાહ તેમજ દવા પણ મુફત આપવામાં આવેછે. એ મકાંનનાં તરસટીઓ સેઠ દીનશાજી માંણેકજી પીટીટ, શેઠ અરદેસર શાપુરજી પાંડે, તથા શેઠ દારાબજી ફરાંમજી પાંડે છે—અને તેના ઊપરી તથા ડાકટરની જગોપર ડાકટર રસતમજી જમશેદજી નાદરશા એલ. એમ. છે. એ મકાંનની રજા કોટ મધેની ઈંગરેજ બજારમાંની શેઠ દારાબજી ફરાંમજી પાંડેની આફીસમાથી હરેક ડાકટરની સરટીફીકેટ દેખાડવેથી મલેછે.

ધરમશાળા અથવા ઊતારાનું મકાંન—ગીરગાંમના રસતાપર જતાં કરેલવાડી આગલ, અને શેઠ ફરાંમજી કાવશજી બનાજીનાં આતશબેહેરાંમની નજદીક, બાહેરગાંમથી આવતા જરતોશતી મુશાફરોને કાજે એક ધરમશાળાનું બુલંદ મકાંન જરતોશતીઓના માનવંતા અકાબર શેઠ મેરવાનજી ફરાંમજી પાંડેએ બંધાવી રોજ ૧૬ મો માહા ૬ ઠો સને ૧૨૩૫ યજદજરદીને દીનેથી ખોલલું મેલ્યુંછે. એ મકાંનમાં વાસણકુસણ વગેરે મલી આવેછે, અને તેહાં પર દેશથી આવતા જરતોશતીઓ ઊતારો લીએછે.

ધરમશાળા—એ ધરમશાળા મુંબઈમાં ભાઈખલા આગલ તા૦ ૧૧ મી મે ૧૮૪૭ ને દીને ખોલી મુકવાની ક્રીઆ થાઈ હતી. તે બાંધવા પાછલ રૂ૮૫૦૦૦ ખરચેઆછે. આસરે ૩૦૦ ગરીબ માંણસો રહી શકે એવી કુશાદે તે બાંધીછે અને તે સરકારના સુવાધીનમાં આપી છે, જેના ખરચ કાજે રૂ૫૦૦૦૦) સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટે તથા રૂ૨૦૦૦૦) લેડી જમશેદજીએ શેકડા ચીઆગ્નુકા સરકારને આપેઆછે. સરકાર એ થાપણનું વેઆજ તથા બાકીનું પોતાની તરફનું મલીને કુલે રૂ૬૦૦) દર મહીને એ ખાતાં પાછલ ખરચના આપેછે. એ ધરમશાળામાં કુલે વરણનાં મુફલેશો જેવા નાચાર હોયચ તેવોને ખોરાક પોશાક વીગરે હર ગીતની મદદ આપવામાં આવેછે.

જરતોશતીઓએ સથાપેલાં ધરમનાં દવાખાંના.

———o———

જમશેદજી જીજીભાઈ હાસપીટલ—આ નાંમની એક મોટી હાશપીટાલ મરહુંમ નાંમદાર સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ અને માજી ઈસટ ઈનડીઆ કમપની, એ બંનેના ખરચથી, સઘલી કોમના અને સઘલા વરગના દરદી દેશીઓના લાભ કાજે મુંબઈ મધે ભીંડીબજાર નજીક બાબુલાના તલાવની સાંમે બાંધી ઈ શવી અને ૧૮૪૫ નાં મેએ માસમાં વપડાસને માટે ખુલ્લી મેલવામાં આવીછે. એ ઈસપીટાલમાં સઘલા મલી ૨૮૦ દરદીઓ રહી શકે એટલાં બીછાંનાં છે. એજ હાસપીટાલની અંદરની જગામાં એક બાજુએ **આંખની ઈસપીટાલ** પણ છે, જેનો સઘલો ખરચ શેઠ કાવસજી જેહાંગીર રેડીમણી સી. એસ. આઈ. એ આપીઓછે. એમાં ૫૦) દરદીઓ રહી શકે એટલાં બીછાંનાંછે. એ બેઉ ઈશપીટાલમાં દરરોજ મુફત શલાહ તથા દવા પણ મલેછે, અને જેવોને રાખવાં ઘટેછે તેવોનેજ તેહાં રેહેવાને ડાકટર ફરમાવેછે—કે જેમનાં ખાધાપીધા વગેરે સઘલું ઈશપીટાલમાંથીજ મલેછે. **સુવાવડખાંના** તરીકે ઓરતોને માટે એક જુદી હેલાએદી જગોછે, કે જેમાં તીશ બીછાંનાંછે. એજ ઈસપીટાલની શંગાથે નેકનાંમ શેઠજી **રૂસતમજી જમશેદજી જીજીભાઈએ બાંધેલી ઈસપીટાલ** પણ જોડવામાં આવીછે, કે જેમાં ગમે એટલા ઈલાજો લગાડેઆ છતાં દરદ શારૂં નહી થાઈ શખે તેવાં, અથવા જે દરદોથી કંટાલો ઊપજે તેવા દરદીઓને રાખવામાં આવેછે.

શેઠ માંણેકજી નશરવાંનજી પીટીનું ધરંમનું દવાખાંનું—આ દવાખાંનું મુંબઈ મધે માંડવીનાં રસતા ઊપર ઊઘાડવામાં આવેલુંછે, જેહાં દરરોજ ૨૦૦ થી વધારે દરદીઓને મુફત શલાહ તેમજ દવા આપવામાં આવેછે. એ દવાખાંનાનો ખરચ શેઠ દીનશાજી માંણેકજી પીટી પુરો પાડેછે, અને તાંહાં ડાકટરનું કાંમ હીરાજી એદલજી ચલાવેછે.

લવજી વાડીઆનું દવાખાંનું—શઘલી કોમનાં દેશીઓનાં લાભ માટે ઈશ વી શને ૧૮૬૫ નાં જાંનેવારી મહીનાંમાં આએ દવાખાંનું પરેલ મધે ઊઘાડવામાં આવેલુંછે. હેનો શઘલો કારોબાર તથા ખરચ શેઠ અરદેશર હોરમજજી વાડીઆજી ચલાવેછે. એ દવાખાંનાંમાં મુફત દવા તેમજ શલાહ મલેછે, અને તેનાં ડાકટરનું કાંમ મી૦ રુશતમજી નશરવાંનજી ખોરી એલ. એમ. ચલાવેછે.

કોટનું ધરમનુ દવાખાંનુ-આ નાંમે એક દવાખાંનુ ઈશવી સને ૧૮૫૨ નાં શાલમાં સથાપેલુંછે, કે જે હાલે મુંબઈના કોટમાં બરાંમ ઈશતરીટમાંછે. એ દવાખાંનાંમાંથી સઘલી વરણનાં દરદીઓને મુફત દવા તથા સલાહ મલેછે, અને તેનો ખરચ દરદીઓની મરજી માંફકનુ નાંણુ ભરાવાથી તથા કેટલાક શ્રીમંતોની મદદથી ચાલેછે. એ દવાખાંનાંનાં ઊપરી તથા ડાકટરનુ કાંમ મી૦ રુશતમજી કાવશજી બાધુરજી ચલાવેછે, અને તેનાં આંનરરી શેકરેટરી ડાકટર ખરશેદજી ફરાંમજી ખોરીછે.

કુરલાનું ધરમનું દવાખાંનું—કુરલા ગાંમ મધે મરહુંમ શેઠ બમનજી હોરમજજી વાડીઆજીએ આજ લાંમબી મુદત થાહી આ દવાખાંનુ ઊઘાડેલુંછે—કે જેહાં ગરાંટ મેડીકલ કાલેજનો એક ડાકટર કાંમકાજ ચલાવેછે—એ દવાખાંનાંનો લાભ કુરલા તેમજ તેની આશપાસનાં ગાંમોનાં દરદીઓને આપવામાં આવેછે.

ગણદેવીનું ધરમનું દવાખાનું—શેઠ કાવશજી જાંહાંગીરજી રેડીમણીએ ગણદેવીનાં લોકોનાં સુખને ખાતર શને ૧૮૬૫ માં ઊપલાં દવાખાનાંનો પાયો નાંખીઓ હતો, જેને સને ૧૮૬૯ માં માંજીઅરશ નવરોજી દોરાબજી શકલાતવાલા તથા અરદેશરજી ફરાંમજી મુસનાં સવાલાનમાં ત્યાંની થોડીક દવા તથા હથીઆર શુધાં આપી હતી, અને હાલ તેનું કાંમ ફનડ કાહાડીને કરવામાં આવેછે. એ દવાખાંનાના સેકરેટરી સેઠ અરદેશરજી ફરાંમજી મુશ, તથા મેડીકલ એટેનડંનટ ડાકટર ખુરસેદજી જમશેદજી ઊમરીગરછે.

જરતોશતીઓનાં ધરમનાં ફંડો.

—o—

શર જમશેદજી જીજીભાઈનું શુરત તથા નવશારીનું ધરમનું ફંડ—આ ફનડ શર જમસેદજી જીજીભાઈ બારોનેટે ઊભું કીધું હતું. એ ફંડની થાપણ રૂ૧૯૪૦૦૦ નીછે, જેની શેકડે ૪ ટકાની ગવરમેનટ પરાંમિશરી નોટ લીધીછે. એનું વેઆજ સુરત અને નવશારી તથા બીજાં પડોશનાં ગાંમડાંના ગરીબ પારશીઓને વેહેંચવામાં આવેછે.

ઈરાંન દેશનાં ગરીબ જરથોશતીઓની હાલત સુધારનારૂં ફંડ—ઈરાંનનાં ગરીબ જરથોસતીઓની હાલત સુધારવાને શારૂ મુંબઈનાં પારશીઓએ ૧૮૫૫ મ આ ફનડ ઉઘાડેલું હતું, જેનાં તરસટીઓ શેઠ ફરાંમજી નશરવાંનજી પટેલ, શેઠ ખરશેદજી નશરવાંનજી કાંમા, શેઠ ડોશાભાઈ હોરમજી કાંમા, શેઠ મેરવાંનજી ફરાંમજી પાંડે, અને શેઠ દીનશાજી માંણેકજી પીટીછે. આંનરેરી શેકરેટરીનુ કાંમ શેઠ કાવશજી એદલજી પટેલ ચલાવેછે. ફંડની થાપણ ૧૮૬૯ શુધીમાં રૂ૯૦૫૦૦ નેવું હજાર પાંનશોનીછે, જેની પરાંમેસરી નોટો લઈને રાખેલીછે. એ ઉપરાંત રૂ૨૩૦૦૦ ફાલતુ વાપરવા જોગ થાપણમાંછે. એ ફનડનાં ઈરાંનમાં આડતીઆ ભાઈ માંણેકજી લીમજી આંતરીઆ છે.

ચીનનાં જરથોશતીઓનાં ધરમનું ફંડ—આએ ફંડનાં નજદીક ૨૭૦૦૦ ડાલરછે, એની મતલબ ચીનનાં ગરીબ જરથોશતીઓને આશરો આપવાની, અને કજા એલાહીએ કોઈ ગરીબ જરથોશતીનું મરણ થાએતો તેની પાછલ ધરતો ખરચ તથા આંધલા, પાંગલા અને લાચાર ચીનાઓને મદદ કરવાનીછે. હેનાં શેકરેટરી શેઠ બપુજી પાલણજી ચાંનજીછે, અને તરશટી શેઠ ચનજીભાઈ રતનજી બારીઆનીછે.

પારશી પંચાતનાં તરશટીઓનાં હાથમાં ધરમનાં મુખીય ફંડ.

તરશટીઓ.

રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઈ.	ખરસેદજી ફરદુનજી પારખ.
હીરજીભાઈ હોરમશજી શેઠનાં.	દીનશા માણેકજી પીટીટ.
મેહેરવાનજી ફરામજી પાંડે.	સેકરેટરી—નશરવાનજી મેહેરાંમજી.

	રૂપીઆ.
૧—મુમબાઈનાં ગરીબ, અને લાચાર પારશીઓને મહીને અથવા કોઈની વખતે મદદ કરવાનું ફંડ	† ૫૧,૪૫૫
૨—મુકતારનાં દીવશોમાં બાહાર ગામનાં ગરીબ, લાચાર તથા આંધલા પારશીઓને મદદ કરવાનું ફંડ	૩૦,૪૭૧
૩—ગરીબ, લાચાર, તથા આંધલાઓને વાશતે મરનાર શર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટનું ફંડ	૧૦,૨૫૭
૪—મુકતારના દીવશોમા શુરતનાં ગરીબ, લાચાર, તથા આંધલાઓને મદદ કરવાને મરનાર ફરદુનજી શોરાબજી પારખનું ફંડ	૨૧,૯૮૪
૫—ઊદવારાનું અનજુમનનું ફંડ—આએ ફંડની આવક ઊદવારાના ગરીબ પારશીઓને તથા મોબેદોને દર વરશે વેહેંચવામાં આવેછે	૩૨,૭૦૧
૬—મુમબાઈનાં ગરીબ, લાચાર, તથા આંધલાઓને મદદ કરવાને શારૂ મરનાર જાંગીરજી ખરશેદજી લીકીમનું ધરમનું ફંડ	૫૦૦૦
૭—નવશારીનાં ગરીબ, લાચાર, તથા આંધલા પારશીઓને દર મહીને મદદ કરવાને મરનાર શર જમશેદજી જીજીભાઈ બેરોનેટે પોતાની બેહેન બાઈ નવાજબાઈની નાંઈ અને ઊભું કીધેલું ફંડ	૫૧૪૫
૮—નવશારીનાં ગરીબ, લાચાર, તથા આંધલા પારશીઓને દર મહીને મદદ કરવાને બાઈ મીઠીબાઈની નાંઈ અને મરનાર શર જમશેદજી જીજીભાઈ બેરોનેટે ઊભું કીધેલું ફંડ	૨૭૦૬૧
૯—પારશી રવાંનોને અવલમંજલ પોહોચાડવાનાં ખરચનું ફંડ	૨૩૫૯૧૦
૧૦—ડાવેજર લેડી જીજીભાઈ, તથા રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઈ તથા બાઈ પીરોજબાઈએ મરનાર શર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટની યાદગારીમાં ફંડ ઊભું કીધું જેની આવક ઊપલાં (નંબર ૯ વાલાં) પારશીઓનાં રવાંનને અવલમંજલ પોહોચાડવામાં આપેછે	૩૭૦૦૦
૧૧—દખમું સમરાવવાનું ફંડ	૨૮૬૧
૧૨—સાધારણ ધરમનું ફંડ	૧૦૪૦૯૮
૧૩—શેહનશાહીઓનું ધહમબારનું ફંડ	૮૯૭૫૫

† આએ રકમ સવંત ૧૯૨૫ માં બાહાર પડેલા હીશાબની ચોપરી પ્રમાણે ઊપલાં ફંડની શીલકછે.

૧૪—મરનાર શર જમશેદજી જીજીભાઈ બેરોનેટની યાદગારીમાં તેવણની ધણીઆંણી ડાવેજર લેડી આવાંબાઈએ જરથોસતી મદરેશાનું ફંડ ઊભું કીધું, જેની મતલબ પારશી મોબેદોનાં છોકરાવોને જંદ, પેહલવી, સંસકરત, ઈંગ્રેજી તથા બીજી ભાષા શીખવવાને મદરેશાનાં ખરચમાં મદદ કરવાનીછે ૭૫૨૭૭

૧૫—ખરશેદજી ફરદુનજી પારખે પોતાના મુરબી મરનાર જમશેદજી જીજીભાઈ બેરોનેટની યાદગારીમાં ફંડ ઊભુ કીધું, જેની મતલબ ઊપલી જરથોશતી મદરેશાનાં ખરચમાં મદદ કરવાની અને મદરેશાનાં ફતેહમંદ વીદીઆરથીઓને સ્કોલરશીપ તથા સુનાનો ચાંદ આપવાની છે ૫૫૦૦૦

૧૬—બેહરાંમજી માંણેકજી વાહાડીઆએ પોતાનાં મુરબી ખરશેદજી ફરદુનજી પારખનાં માંનની નીશાન દાખલ ઊભુ કીધેલું ફંડ—આએ ફંડની આવક ઊપલી મદરેશાના વીદયારથીઓને સ્કોલરશીપ તથા સુનાનો ચાંદ ભેટ કરવામાં ખરચાયછે... ૧૦૦૦૦

૧૭—પારશીઓનાં છોકરાંવોને ધરમ સંબંધી ગ્નાન આપવાને મુંમબઈ તથા દેશાવરખાતાંની નીશાલોમાં મદદ કરવાનુ ફંડ ૨૯૬૫૨

૧૮—શર જમશેદજી જીજીભાઈ તરાંનશલેશન ફંડ........................ .... ૬૩૦૯૩

૧૯—પારશીઓનાં છોકરાંવોને ધરમ સંબંધી ગ્નાન આપવાને દશતુર એદલજી દારાબજી શનજાનાની યાદગારીમાં ઊભુ થએલું ફંડ ૫૯૦૪

૨૦—પુણા ખાતે એક ગુજરાતી નીશાલ સ્થાપવાને પારશી પુણાનું ધરમનુ ફંડ... ૯૪૯૧

૨૧—સુરત ફારશી મદરેશા ફંડ—શુરતમાં ફારશી મદરેશા ઊભી કરી પારશીઓનાં છોકરાવોને ફારશી શીખવવાનો ખરચ કરવાને માટે ૧૦૦૭૫

૨૨—કાવશજી જાંગીરજી રેડીમનીએ પોતાનાં ગુજરેલાં બેશાઓની યાદગારીને માટે નીચે મુજબનાં ફંડ, મુમબઈનાં ગરીબ લાચાર તથા આંધલાંઓને મદદ કરવા અને પારશી છોકરાંવોને ધરમસંબંધી ગ્નાન આપવામાટે સ્થાપયાંછેઃ—

૧—મરનાર હોમજીભાઈ જીવનજી રેડીમની અને તેની ધણીઆની કુવરબાઈ ૧૦૦૦૦

૨—મરનાર ખરશેદજી અરદેશર દાદીશેઠ અને તેની ધણીઆની બીખાઈજી... ૧૦૦૦૦

૩—મરનાર જાંગીરજી હીરજીભાઈ રેડીમની તથા મરનાર દાદાભાઈ ખરશેદજી દાદીશેઠ ૧૦૦૦૦

ધરમને લગતાં પરચુરણ ફંડ.

૨૩—બમનજી હોરમશજી વાહાડીઆએ પોતાની બેહેન બાઈ આઈમાઓની યાદગારીમાં ઊભું કીધેલું ફંડ ૫૧૫૩

૨૪—કાવશજી ધનજીભાઈ પાંઊવાલાનું ધરમનું ફંડ.................... ૨૫૦૦૦

૨૫—ખરશેદજી બમનજી પારખનું ધરમનું ફંડ ૧૫૦૦૦

૨૬—નશરવાંનજી બમનજી મોદીએ પોતાનાં બાવા બમનજી જમશેદજી મોદી તથા બીજાં શગાંવોની નઈએતે ઊભું કીધેલું ફંડ ૨૫૦૦૦

૨૭—મરનાર ફરાંમજી નશરવાનજી બાતલીવાલા તથા તેવણની ધણીઆંણી નવાજબાઈની યાદગારીનું ફંડ ૧૧૨૫૨

૨૮—મરનાર ધનજીભાઈ ફરાંમજી બાતલીવાલા તથા તેવણની ધણીઆની મરનાર કુવરબાઈની યાદગારીનું ફંડ ૧૧૨૫૨

૨૯—મરનાર રૂશતમજી હોરમશજી જોગાની યાદગારીનું ફંડ ૩૦૦૦૦

૩૦—મરનાર એદલજી ફરાંમજી કરાંનીની યાદગારીનું ફંડ ૨૦૦૦૦

૩૧—મરનાર હોરમશજી કાવશજી મીશતરીની યાદગારીનું ફંડ ૨૦૦૦૦

૩૨—ખાંન બાહાદુર પેશતનજી શેરાબજી પુણેવારાનું ધરમનું ફંડ ૪૩૦૦૦

૧—પારશી શુરતનું ધરમનું ફંડ ૩૧૫૭૦૧

૨—શર જમશેદજી જીજીભાઈનું સુરતનું ધરમનુ ફંડ....................... ૧૩૮૯૯૫

૩—શર જમશેદજી જીજીભાઈનું નવશારીનું ધરમનુ ફંડ....................... ૬૩૯૭૩

મરહુંમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈનું ધરમખાતુ.

આ ધરમ ખાતું ઈશવી શને ૧૮૪૯ નાં વરશમાં મરનાર શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈની પોતાની પુંજીમાંથી તેવણે કરેલાં વીલની રૂઈએ સથાપવામાં આવેલુંછે. એ ધરમ ખાતાંની ને વખતની કુલે પુંજી ૩૨,૧૨,૫૦૦ ની હતી, કે જેમાં રૂપીઆ બે લાખ મરનારની પોતાની પુંજીમાંના, તથા રૂપીઆ બાર હજાર પાંચશો તેમનાં બેશીઓએ મરનારનાં ઉઠમણાંમાં તેમનાં પુન અરથે ભરેલા હતા. આ ધરમખાતાંની મતલબ ગરીબ જરતોશતીઓને આશરો આપવાની, તથા કેલવણી ખાતાંઓ વગેરે બીજાં ધરમનાં કામો કરવાનીછે. એ ધરમખાતાં તરફથી કેટલીક નીશાલો મુમબઈ તથા મુફશીલમા ચાલેછે, અને એક "જંદ અવસતા મદરેશા" નામની સકુલ યજદજરદી શને ૧૨૪૦ નાં શાલમાં મુમબઈમાં ઉઘાડેલીછે.

શર જ. જી. શુરતનુ ધરમનુ ફનડ—આ ફનડનો કારોબાર સુરતમાં ચાર પારશી ધરહશથો ચલાવેછે.

રશતમપુરાનુ પારશી પનચાત અને ધરમનુ ફનડ—આ ફનડનો કારોબાર સુરતમાં છ પારશી ધરહશથો ચલાવેછે.

નાનપુરાનુ પારશી પનચાતનુ ફનડ—આ ફનડનો કારોબાર શુરતમાં પાંચ પારશી ધરહશથો ચલાવેછે.

સુરતનુ પારશી પનચાતનુ ફનડ—એનો કારોબાર સુરતમાં નવ પારશી ધરહશથો ચલાવેછે.

મઊમાં પારશીઓનુ ધરમનુ ફનડ—આએ ફનડની મતલબ મઊનાં ગરીબ અને લાચાર પારશીઓને આશરો આપવાનીછે. એનાં વાલી ખાંન બાહાદુર શેઠ એદલજી રૂશતમજી ધાશ વાલાછે, તથા શેકરેટરી તેમજ ખજાંનચી શેઠ નવરોજી ભીખાજી ખમબાતા છે.

માંણેકજી લીમજી વાલો શુંનાંનો ચાંદ—શેઠ લીમજી માંણેકજી અને શેઠ કવશજી માંણેકજીએ યુનીવરશીટીના વાઈશ ચાનસેલર ઉપર ઈશવી ૧૮૬૩માં એક કાગજ લખીને ચાર ટકાની ૫૦૦૦ રૂપીઆની સરકારી લોન યુનીવરશીટીને આપવાને મરજી બતલાવી હતી તે એવી કબુલાતથી કે તેઓનાં બાવા શેઠ માંણેકજી લીમજીને નામનો એક શુંનાંનો ચાંદ દર વરશે જેકોઈ યુનીવરશીટીનો વીદીઆરથી ચોકશ ઠેરવેલી બાબત ઉપર શઉથી શરશ રેશાલો લખે તેને ભેટ કરવો. આ મુજબ એ ચાંદનુ ઈનાંમ દર વરશ લેવાતી યુનીવરશીટીની પરીક્ષામાં આપવામાં આવેછે.

હોમજી ખરશેદજી વાલુ રૂ૨૦૦ની ચોપડીનું ઈનાંમ—શેઠ હોમજી ખરશેદજી દાદીશેઠે યુનીવરશીટીનાં ચેનશેલર ઉપર ઈ સવી ૧૮૬૩ માં એક કાગજ લખીને એવુ જણાંવેલ હતુ કે "દર વરશે યુનીવરશીટીનાં કોઈબી વીદીઆરથીને શઉથી શરશ લખેલી એક ઈંગરેજી કવીતાને માટે ઈનાંમ આપવામાં અથવા એક ચાંન ભેટ કરવામાં આવેતો આપણાં ઈલાકામાં ગનાનની ખીલવણી થશે, અને ઉનચે દરજેની કેલવણીને અને શુધારાને આગલ વધવાને ઉતેજન મલશે." એવા વીચારથી તેવણે મુમબઈની યુનીવરશીટીને ચાર ટકાની રૂ૫૦૦૦ ની લોન ભેટ કીધીછે, કે જે મધેથી દર વરશની પરીક્ષાને શમે સરસમાં સરસ ઈંગરેજી કવીતા બનાવનારને ઉપલુ ઈનાંમ આપવામાં આવેછે.

કાવશજી જેહાંગીર વાલી લાટીન સકાલરશીપ—શેઠ કાવશજી જેહાંગીર રેડીમણી શી. એશ. આઈ. એ યુનીવરશીટીનાં વાઈશ ચાંનશેલરને એક કાગજની મારફતે, મેટરીકીયુલેશનની પરીક્ષામાં જે લાટીનમાં શઉથી વધારે કાબેલીઅતપણુ બતાવે તેને એક સકાલરશીપ આપવા માટે ચાર ટકાની રૂ૫૦૦૦ ની શરકારી લોન ભેટ કીધી હતી. આ મુજબ એ ઈનાંમ દર વરશે લેવાતી પરીક્ષાની વેલાએ જેઓ યોગીય હોયછે તેઓને મલેછે.

જરતોસતીઓએ સથાપેલાં ધરમનાં કેળવણી ખાતાંઓ.

સર જમશેદજી જીજીભાઈ પારશી બેનીવોલેંટ ઈનસટીટીઊશન.

ઊપલું ધરમ ખાતું મરહુંમ સર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહેલા) બારોનેટે યજદેજરદી શને ૧૨૧૯ તથા ઈશવી સને ૧૮૪૯ માં સથાપીઊં હતું. તેવણે પોતાની ધણીઆંણી લેડી આવાંબાઈ શાથે મશલત કરી તરણ લાખ રૂપીઆની એક રકમ કાહાડી, તથા બંગાલ બેંકનાં ૨૦ શેર આપેઆ, જેમાં પારશી પંચાતે ૩૫ શેર પોતાનાં ઊમેરેઆ. એ રકમની ઊપજ ગરીબ અને લાચાર પારશીઓનાં બચાંને કેલવણી આપવામાં ખરચાએછે. પારશી ટોલાની ગરીબ હાલતથી જે જે દુખો ઊતપન થાએછે, અને કાંમ કરવાની અશકતી અથવાતો બુઢાપાથી જે માઠાં પરીણાંમ ઊપજેછે તે ઘણે દરજે મટાડવાં હેવી એ ખાતાંની શુભ મતલબછે. એ આવકને ૪૦૦ ભાગોમાં વેંહેંચેલીછે, તેમાંથી ૧૮૦ ભાગ મુંબઈમાં છોકરાવો અને છોકરીઓની નીશાલનાં ખરચને માટે વપરાએછે. શુરત, નવશારી, તથા બીજે ઠેકાંણેનાં ઊપીઓગને માટે ૭૦ ભાગ જુદા જુદા કાહાડવામાં આવેઆછે, અને ૧૫૦ ભાગ મુંબઈ, શુરત, અને બીજે ઠેકાંણે લાચાર તથા બુઢા પારશીઓને આશરો આપવાને, અને કોઈને લગન કરી આંપવામાં, અથવા કોઈનાં મરંણનાં ખરચને માટે વપરાએછે. એ નાંણું હીનદુશથાંનની સરકારનાં સવાધીનમાંછે, જે તરણ લાખ રૂપીઆની ઊપર શેંકડે ૬ ટકા વેઆજ આપેછે. શઘલો કારભાર ૧૨ મેમબરોની એક પંચાત ચલાવેછે, એ ૧૨ મેમબરોમાં ચાર મેમબરો તરણ તરણ વરશે વારાફરતી નીકલી જાએછે, જેમાંથી એકને શરકાર ચુંટી કાહાડેછે, અને શરકારની પરવાંનગીથી બાકીનાં તરણને એક પારશીની મંડલી ચુંટી કાહાડેછે, જે મંડલીમાં દરેક જણ દર વરશે ૨૪ રૂપીઆ, અથવા તો ૫૦૦ રૂપીઆની એકંદર રકમ ફંડમાં ભરેછે. મુંબઈમાં છોકરાઓની નીશાલનો શઘલો વહીવટ એક યુરોપીઅન પરીનશીપાલ મી૦ જે. બરજીશનાં ઊપરીપણાં હેઠલ ચાલેછે.

છોકરાઓની ઈશકુલો—મુંબઈમાં શઘલી મલી ૩, તેમાં એક વડી શકુલ તથા બે બરાંચ, યાને શાખા સકુલોછે, અને તેનો લાભ લગભગ ૮૦૦ છોકરાઓ લીએછે. મુફશીલમાં આઠ સકુલોછે, જેમાંની બે શુરતમાં, એક નવશારીમાં, એક ગનદેવીમાં, એક વલશાડમાં, એક બીલીમોરે, એક ઊદવાડે, એક ભરૂચમાં છે, અને તે શઘલી શકુલો મલીને ૪૮૫ છોકરાવો તેનો લાભ લીએછે.

છોકરીઓની ઈશકુલો—મુંબઈમાં ૩ છે, જેમાં શઘલી મલીને ૮૧૭ છોડીઓ કેલવણી લીએછે. મુફશીલમાં ઈશકુલો છે તેમાં ૩ શુરતમાં, એક નવશારીમાં, એક વલશાડમાં, એક ગનદેવીમાં, અને એક બીલીમોરામાંછે—અને તે શઘલી શકુલો મલીને એકંદર શુમારે ૪૦૦ છોડીઓ તેનો લાભ લીએછે.

ઊપલી ઈનશટીટીઊશનનાં શરનશીન—હાંનરેબલ શર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ.
„ શેકરેટરી—મી૦ નશરવાંનજી બેરાંમજી.

જરતોશતી છોકરીઓની નીશાલ મંડલી.

આએ મંડલી ૧૮૫૮ નાં મારચ મહીનામાં ઊભી થઈ હતી, અને તેની મતલબ પારશી ઓની છોકરીઓને ગુજરાતીમાં અગતની કેલવણી આપવાનીછે. એ મંડલીનાં શવાધીનમાં શઘલા મલીને રૂ૫૪૨૦૦ ની થાપણછે, અને તેમાંથી ઓરત શીક્ષકનાં સુધારાને માટે તથા શા કાલરશીપ અને ઈનાંમોને માટે રૂ૪૫૦૦ જુદા રાખીઆછે, અને બાકીનાં ઈશકોલનાં ખરચને માટે વાપરવામાં આવેછે. એક કમીટી એ છોડીઓની સકુલોની દેખરેખ કરેછે, કે જે શકુલો મુંબઈમાં અસલ સટુડેંટશ લીટરરી અને શાંઈનટીફીક શોશાઈટીએ સથાપી હતી. ઊપલી ત્રણે સકુલોમાં શઘલી મલી ૫૦૦ થી વધારે છોડીઓ કેલવણી લીએછે. એક સકુલ કોટ મધે, બીજી ચરણીવાડી મધે, અને ત્રીજી મજગાંમમાં છે—પેહેલીમાં ૩૧૩, બીજીમાં ૧૪૧ અને ત્રીજીમાં ૭૨ છોડીઓ તા૦ ૧ લી આગશટ ૧૮૭૦ શુધીમાં કેલવણી લેતી હતીઓ. ચંદ નવાડી મધેની સકુલ પારશી સ્ત્રીઓનાં શીક્ષકપણાંથી ચાલેછે. ઊપલી મંડલીના આંનરરી સેક રેટરી મી૦ જેહાંગીર હોરમજજી છે.

મુલ્લાં ફીરોજ મદરેસા.

આ મદરેશા યજદેજરદી સને ૧૨૨૩ નાં સાલમાં સથાપવામાં આવી હતી, કે જે હાલમાં મુંબઈમાં કોટ મધે કાંમાજીનાં મોહોલામાં છે. એ મદરેશાની મતલબ જરતોશતીઓમાં જંદ તથા ફારસી ભાષાનાં જ્ઞાનનો ફેલાવો કરવાનીછે. ગરીબ છોકરાઓને મુફત કેલવણી મલેછે. જેઓ જંદ અને પેહેલવી શીખેછે તેઓને એ મદરેશાનાં ફંડમાંથી પાંચ રૂપીઆની માશીક શકાલરશીપ યાને પગાર આપવામાં આવેછે. એ મદરેશાનાં શેકરેટરી શેઠ મનચેરજી કાવશજી શાપુરજી લંગડા (મનશુખ) છે. વડા માશતર એરવદ એદલજી નસરવાંનજી કાંગા છે.

મરહુંમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈની જંદ અવસતા મદરેશા.

આ મદરેશા શને ૧૮૭૦ નાં સપટેમબર માશની તારીખ ૧ લીએ મુંબઈમાં કોટમાં ઊઘાડ વામાં આવીછે. એ મદરેશાનો ખરચ મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈનાં ધરમ ખાતાંમાંથી કરવામાં આવેછે, એ મદરેશામાં જંદ અવસતા પઢવા તેમજ જરતોશતી ધરમની સઘલી ક્રી રીઆ મારગો શીખાડવામાં આવેછે. એક વરગ ફારશી શીખનારાઓનો પણ છે. શઘલા મલી ૧૦૦ થી વધારે છોકરા એ મદરેશાનો લાભ લીએછે, અને તેહાંનાં વડા માશતર દશતુર જમ શેદજી શોરાબજી કુકાદારૂછે. એ મદરેશાની દેખરેખનું કાંમ શેહેનશાહી પંથનાં વડા દસતુરજી શાહેબ જામાસપજી મીનોચેરજી ચલાવેછે.

ગણદેવીની અંગરેજી તથા ગુજરાતી નીશાલ.

નેકનાંમ શેઠ કાવશજી જેહાંગીરજી રેડીમણી શી. એશ આઈ. એ ગણદેવી મધેનાં જરથુશતીઓના છોકરાઓને ઈંગરેજી કેલવણી આપવાને માટે એ સકુલ ઈશવી સને ૧૮૬૪ માં સથાપી હતી, પણ ત્યાર પછી છ વરસ ચલાવીઆ બાદ સને ૧૮૭૦ માં પોતાને હસતગ બંધ કરી મીસીઅરશ નવરોજજી દોરાબજી સકલાત વાલા તથા અરદેશરજી ફરાંમજી સુશનાં સ વાધીનમાં આપી હતી. જેનો ખરચ હાલ ફંડ ઊઘરાવી ચલાવામાં આવેછે. એ સકુલમાં શીખ વવાનુ કાંમ મી૦ શોરાબજી મનચેરજી અને રતીલાલ છોટેલાલનાં ઊપરીપણાં હેઠલ ચાલેછે. એજ ઈંગરેજી નીસાલ જોડે એક ગુજરાતી વરગ સથાપીએછિ અને તે મી૦ વંદરાવનદાશ તુ લશીદાશનાં હાથ હેઠલેછે. બેઊ વરગ મલીને આસરે ૧૨૫ છોકરાઓ તેનો લાભ લેછે. એનાં શેકરેટરી શેઠ અરદેશર ફરાંમજી સુશ છે.

શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈની ઈંગરેજી તથા ગુજરાતી જંડ શાલા.

આ સાળા મુમબઈનાં ખેતવાડી મધે શેઠ કાવશજી માણેકજી આસબરનરની દરેમેહેરની પડોશમાંછે. એ સાલાનો ખરચ મરહુમ શેઠ જીજીભાઈ દાદાભાઈનાં ધરમ ખાતાંમાંથી આપ વાનાં આવેછે. એ સાળાનો લાભ ખેતવાડી મધેનાં જરતોશતીઓનાં બાલકો લીએછે, છોકરાંવા શેઠોથી કશીબી લવાજમ લેવામાં આવતો નથી.

કાવસજી જેહાંગીર રેડીમણીની જરતોશતી છોકરીઓની નીશાલ.

આ નીશાલ પેહેલવેહેલી આજ થોડાંક વરશ ઊપર શેઠ કાવશજી જેહાંગીર રેડીમણી શી. એશ. આઇ.એ મુમબઈ મધે ખેતવાડી તરફ ઊઘાડી હતી—જે થોડાંક વરશ શુધી ચલાવીને પાછલથી બંધ પાડીઆથી કેટલાક ખેતવાડીનાં જરતોશતીઓએ આગેવાની કરી શેઠ કાવશજી જેહાંગીર શેઠે તેમજ બીજા જરતોશતીઓ શેઠે નાંણુ ભરાવીને એક ફંડ ઊભુ કરી એ સકુલ ચાલુ કીધીછે. આ સકુલ ખેતવાડી મધે એદલજી શુનાંવાલાની વાડીમાં હાલ છે—કે જે ધ રમથે પોતાનુ મકાંન કેલવણીનાં ઉતેજન ખાતર એક વરશ શુધી મુફત વાપરવાને આપેલછે. એ સકુલનો લાભ ખેતવાડી, ખમબાલા, ચોપાટી, તથા તાડદેવની મલી આસરે ૧૦૦ છોકરીઓ લીએછે. એ સકુલમાં આવતી છોકરીઓ શેઠોથી રૂ૧) તથા રૂ૦॥ તેમજ રૂ૦। તેમનાં માં બા પોની શકતી મુજબ પગાર તરીકે લેવામાં આવેછે. એ સકુલને લગતાં ફંડનાં નાંમી શેકરેટરી શેઠ અરદેશર ફરામજી મુશ છે.

ફરાંમજી નશરવાંનજીની ગુજરાતી તથા ઈંગરેજી નીશાલ.

ઈશવી સને ૧૮૫૯ માં સ્થાપેલી એ નીશાલ મુમબઈમાં ખેતવાડી મધેની પાંચમી ગલીમાં છે. સઘલી કોમનાં છોકરાવોને એ નીશાલમાં દાખલ કરવામાં આવેછે. એનો ખરચ એ નીશાલ સ્થાપનાર શેઠ ફરાંમજી નશરવાંનજી પટેલ આપેછે. બધા મલીને ૧૮૦ છોકરાવો કેલ વણી લેછે. એમાં પાંચ શીક્ષકોછે, જેમાં હેડ માસતર મી० રૂશતમજી મેહેરવાંનજી ભરૂચાછે.

શર જમશેદજી જીજીભાઈ સકૂલ આફ આરટ એંડ ઈનડશટરી.

નાંમદાર શર જમશેદજી જીજીભાઇ (પેહેલા) બારોનેટે ઊપલું ખાતું ઈશવી સને ૧૮૫૭ ના મારચ માસમાં સથાપેલછે, જેની મતલબ દેશીઓના જુવાંન છોકરાઓને હુંનરની ઊતમ કેલવણી આપવાનીછે. કેટલાક છોકરાઓને પોતાનો અભીઆસ જારી રાખવાનાં ઊતેજન દા ખલ ચોકસ દરમાયો પણ એ ખાતાંમાંથી મલેછે. એ ખાતાંની સકુલ મુંબઈ મધેનાં મેદાંન માં ધોબીઘાટની સાંમણેનાં જુફડાંઓમાંછે, અને તેના સેકરેટરી મી० વીનાઈક વાસુદેવજી છે.

કાવશજી જેહાંગીર એલફીનસટન કાલેજ બીલડીંગ.

મુમબઈમાં પરેલ રોડ ઊપર વીકટોરીઆ બાગીજીઆમની શાંમણે.

એલફીનશટન કાલેજને શારૂ એક લાએક ઇમારત ઊભી કરવાને શેઠ કાવશજી જેહાંગીર રેડીમણી શી. એશ. આઈ. એ સરકારને ૨,૦૦,૦૦૦ રૂપીઆની ભેટ આપી હતી, કે જે ઇમા રત ગએ શાલ તઈયાર થાઈ છે.

શર જમશેદજી જીજીભાઈ પુણાં કાલેજ.

(ઇસવી ૧૮૬૦ થી મુંબઇની વીદયાલયને નાંમે ઓલખાયલી)

આ કાલેજને વાસતે એક લાયક ઇમારત બાંધવાને શારૂં ઇશવી સને ૧૮૬૩ નાં શાલમા હાલના પારસી બારોનેટ હાંનરેબલ સર જમશેદજી જીજીભાઈ શી. એસ. આઇ. એ નાંમદાર સરકારને રૂપીઆ એક લાખ આપેઆ હતા.

પુણાં શીવીલ એનજીનીઅરીગ કાલેજ

શેઠ કાવશજી જેહાંગીર રેડીમણી શી. એશ. આઈ. એ કાલેજની ઈમારતનાં બાંધકામમાં મદદ કરવા નામદાર શરકારને ૫૦,૦૦૦ રૂપીઆ આપેઆ હતા, કે જે ૧૮૬૮ નાં શાલમ ૧,૦૮,૦૦૦ રૂપીઆની કીમતે પુરી થઈ હતી.

કાવશજી જેહાંગીર નવશારી જરતોશતી મદરેશા.

ઇશવી સને ૧૮૫૬ નાં શાલનાં અકટોબર માશમાં ઊપલી મદરેશા સથાપવામાં આવી હતી, જેની મુખીય મતલબ એવીછે કે ફકત જરતોશતીઓનાંજ છોકરાઓને ગુજરાતી તથા ઈંગ્રેજી કેલવણી આપીને મેટરીકાઊલેશનની પરીક્ષા પસાર કરી શકે એવા કામેલ કરવા. એ નીશાલમાં ફકત ગુજરાતી શીખનારાઓ પાશેથી રૂ૦ાા તથા ઈંગ્રેજી અને ગુજરાતી બેઉ શીખનારાઓ પાશેથી રૂ૧) માશીક લવાજમ લેવામાં આવેછે. શઘલા મલી છ શીક્ષકોછે. જંદ શીખવવાનો પણ એક વરગ જુદા શીક્ષકનાં હાથ હેઠલ કાહાડેલોછે. એ નીશાલ સંગાથે એક કસરતશાલા પણ છે. એનો કારભાર નવસારીમાં એક મંડલી ચલાવેછે. એ નીશાલનો માશીક ખરચ રૂપીઆ ૩૫૦) નો થાયછે, જે પારશીઓ વચે એક ફંડ ઊભું કરીને ચલાવામાં આવેછે.

નવશારીની છોકરીઓની નીશાલ.

તા૰ ૧ લી આગશટ સને ૧૮૭૦ શુધીમા છોકરીઓની શંખીઆ ૬૭ ની, તથા શીક્ષકની શખીઆ ૨) ની હતી. છોકરીઓને તીજા શરકારી ગુજરાતી શટેનડરડ પેર શીખવવામાં આવેછે. એ નીશાલમાં શીવતાં તથા કશતી વણતાં પણ શીખાડવામાં આવેછે. એ નીશાલ એક પારશી ઘરહશથનાં આશરા હેઠલ ચાલેછે.

કરાંચીની પારશી વીરબાઈજી સકુલ.

આ સકુલ ઇસવી સને ૧૮૫૪ માં ઊઘાડવામાં આવીછે, અને તેના ખરચ સારૂ કરાંચીનાં માઊનીસીપલખાતાં તરફથી દર માસે રૂ૫૦) મલેછે. એ નીશાલમા આશરે ૧૦૦ છોકરાવો કેલવણી લીએછે. એને લગતી એક કસરતશાલા પણ છે, જેના ઊશતાદ મી૰ ફરદુનજી નશરવાંનજી મજગાંમવાલા છે. એ નીશાલના શેકરેટરી તરીકેનુ કાંમકાજ મી૰ પેસતનજી બેરાંમજી કોટવાલ તથા ફકીરજી એદલજી માસતર (ભરૂચા) સાથે મલીને ચલાવેછે.

મઊ જોરાશટરીઅન સકુલ.

આ નીશાલ મઊના જરથોશતીઓએ પોતાને ખરચે દરેક કોમના લોકોને વાસતે ઊઘાડી છે. એ નીશાલમાં આવતા છોકરાઓની સંખેઆ ૭૦ નીછે. અને તેના આનરરી શેકરેટરી તથા ખજાંનચી તરીકે ખાંનબાહાદુર શેઠ એદલજી પેસતનજી ઘાસવાલાછે.

મઊની દેશી છોડીઓની નીશાલ.

છોકરીઓની શંખીઆ ૩૧

શેકરેટરી તથા ખજાંનચી—નવરોજી બેહેરાંમજી ખમબાતા.

હેડ માશતર—ફરાંમજી હોરમજી માડન.

ઈનડોરની પારસી સકુલ.

આ સકુલ ઇનદોરનાં તમામ પારસીઓએ સથાપેલાં એક ફંડમાંથી ચાલેછે, અને તેના માસતર મી૰ દાદાભાઈ હોરમજજી માંદનછે.

મુંબઈની કશરત શાલા.

એ સાલા ઈશવી ૧૮૫૯ માં સથાપવામાં આવી હતી, કે જે હાલે બુમબઈમાં મેદાંનમાંછે. આએ ખાતાંનો વહીવટ ૧૨ ધરહશથોની એક મંડલી ચલાવેછે, જેમાં, મેરવાંનજી નશરવાંનજી ભાવનગરીઆ સરનશીન; પેશતનજી દાજીભાઈ ઊનવાલા શેકરેટરી; ખરશેદજી નશરવાંનજી કાંમા ખજાંનચી, અને કેખશરો નવરોજી કાબરા ઊપરીછે. એનો ખરચ દેશી ધરહશથોની દર વરશે નાંણાંની મેઠ તથા એનાં ફનડમાં મદદ કરીઆથી ચાલેછે. એ શાલા દરરોજ શહવારે ૫ થી તે ૭॥ વાગા સુધી ઊઘાડી રેહેછે, અને શાંજનાં ૫ થી ૭ વાગા શુધી ચાર શીક્ષકોના હાથ હેઠલ આશરે ૨૦૦ છોકરા કશરત શીખેછે. એજ ખાતાંને લગતો એક દડાની રમતનો વરગ છે. હાલ ૨૪૩૬૦ નુ ફંડ હાથમાંછે, અને દરમહીને ખરચ આશરે ૩૧૦— નો છે.

જરતોશતી જાહેર મંડળીઓ.

—— o ——

શહાનુમાએ માજદીઆશના શભા.

આ શભા ઈશવી ૧૮૫૧ નાં શાલમાં મુંબઈમાં ઊભી થાઇ હતી. એ શભાની મતલબ જરતોશતી ફીરકામાં જુદ્દીનોની જે રસમો મેલાઈ છે તે રસમો દુર કરીને તેઓને મજદીઆશની મેહજબનાં ખરાં ફરમાંનો વીશે જાંણીતા કરવાનીછે. એ શભાનુ ફનડ રૂપીઆ દશથી તે ૧૧ હજાર સુધીનુછે, અને તેનો કારોબાર વીશ ધરહશથો ચલાવેછે. એ સભાનાં પેહેલા મદદગારો શેઠ નવરોજી ફરદુનજી, પરોફેશર દાદાભાઈ નવરોજી, તથા શેઠ શોરાબજી શાપુરજી બંગાલી હતા. હાલની મેનેજીંગ કમીટીમા, શરનશીન શેઠ શેહેરાબજી શાપુરજી બંગાલી, તથા ખજાંનચી શેઠ ખરશેદજી નશરવાંનજી કાંમાજી છે. શેકરેટરીનુ કાંમ શેઠ પેશતનજી દાજીભાઇ ઊનવાલા ચલાવેછે. આ શભા તરફથી આગલ ઘણાં ભાશાંણો થયાંહતાં, અને ગએ વરશે પણ એ શભા તરફથી એક ભાશાંણ શેઠ ખુરશેદજી રૂશતમજી કામાજીએ "આદરનાં જશન" ઊપર કરેલ હતું.

જરતોશતી ધરમની ખોલ કરનારી મંડલી.

આ મંડલી આજ થોડાંક વરસ થયાં શેઠ ખરશેદજી રૂશતમજી કાંમાજીએ સથાપીછે. એ મંડલાની મતલબ તેનાં નાંમ મુજબનુ કાંમ કરવાનીછે, અને તેનો ખરચ સબસકરીપશન માંથી કરવામાં આવેછે. એ મંડલી જરતોશતીઓનાં દરેક મહીનાંનાં અહુરમજદ, દેપાદર, દેપમેહેર તથા દેપદીન રોજે મલેછે. એનાં પરમુખ દા० એરચજી શોરાબજી મેહેરજી રાંણાં, તથા મુનશી એરવદ કાવશજી એદલજી કાંગા છે.

જરતોશતી જ્ઞાન વરધક મંડલી.

આ મંડલી ઈશવી શને ૧૮૬૯ નાં મારચ માશમાં ઊભી થાઈ હતી. એ મંડલીમાં હાલ પચીશ શભાશદોછે, અને તેની થાપણ ૬૦ રૂપીઆની છે. એ મંડલીનો ચાલુ ખરચ શભાશદોનાં પગારની આવકમાંથી કરવામાં આવેછે, અને તેનો વહીવટ ૭ ધરશથોની એક કારોબાર મંડલી ચલાવેછે. એનાં પરમુખ મી० શાપુરજી ભીમજીભાઈ તારાપોરવાલા, તથા મંતરી મી० શોરાબજી કાવશજી ખંભાતાછે.

મુંબઈની પારશી વઈદક મંડલી.

આ મંડલી, કે જેનુ ઇંગરેજી નાંમ "બોમબે પારશી મેડીકલ કલબ" કરીને છે, તે ઇશવી શને ૧૮૬૯ નાં શાલમાં મુમબઇની ગરાંટ મેડીકલ કાલેજનાં વીદ્યારથીઓ તથા મુંબઇની પાઠશાલાનાં વઇદકી શનદીઓથી ઊભી કરવામાં આવીછે. એ મંડલીમાં વીશ મેમબરોછે, અને તેનાં શરનશીન ડાકટર ડોશાભાઇ બેજનજી, તથા નાએબ શરનશીન ડાકટર ખરશેદજી ફરાંમજી બારી છે. એનાં શેકરેટરીનુ કાંમ ડાકટર બેરાંમજી નવરોજી ચલાવેછે.

જરતોશતીઓએ સથાપેલાં પુસતકખાંનાં.

ફરાંમજી કાવશજી ઈનશટીટીઊટ અને મુંબઈ નેટીવ જનરલ લાઈબરેરી—આ પુસતકખાંનુ મુમબઇ મધે ધોબીતલાવની પોહોશમાંછે. એ પુસતકખાંનાંમાં આસરે ૬૦૦૦ ચોપડીઓછે. એનાં આસરે ૨૫૦ મેમબરોછે. એ પુસતકખાનાંમાં તરણ વરગો મેમબરોનાં કીધેલાછે. પેહેલા કલાશનાં મેમબરો શેઠેથી દર માશે રૂ૨, બીજા કલાશનાઓ શેઠેથી રૂ૧ તથા તરીજા વરગનાં મેમબરો શેઠેથી દર માશે રૂ૦॥ લેખે દર તરણ માસનો લવાજમ આગપર લીધામાં આવેછે. મેનેજીગ કમીટીનાં પરમુખ શેઠ ફરાંમજી નશરવાંનજી પટેલ, શેકરટરી શેઠ અરદેશર ફરામજી મુશ તથા લાઇબરેરીઅન મી૦ ધનજીભાઇ મેરવાંનજી કરાકાછે.

ફોરટ રીડીંગરૂમ એંડ લાઈબરેરી—આ પુસતકખાંનુ ઇશવી શને ૧૮૫૬ માં મુમબઇ મધે સથાપવામાં આવેલુંછે કે જે હાલે મુમબઇનાં કોટમાં બેરાંમજી હોમજી લેનમાં છે. એ પુસતકખાંનાંનાં મુરબી શેઠ ફરાંમજી નશરવાંનજી પટેલછે—અને મેમબરોની શંખેઆ આશરે ૨૩૦ નીછે. એ પુસતકખાંનાંમાં મેમબરોનાં ૩ વરગ કરેલાછે. પેહેલા વરગ વાલાઓ શેઠેથી રૂ૧॥, બીજા વરગ વાલાઓ શેઠેથી રૂ૦॥, અને તરીજા વરગ વાલાઓ શેઠેથી ૬ આંન દર માશે લેવામાં આવેછે. એ પુસતકખાંનાના શેકરેટરી મી૦ દીનશાજી એદલજીછે.

મુલાં ફીરોજ કેતાબખાંનુ—આ કેતાબખાંનુ આજ કેટલુંક થયું મુમબઇ મધે સથાપવામાં આવેલુંછે, કે જે હાલે કોટમાં કાંમાવાલા મોહોલામાંછે. એ કેતાબખાંનાંમાં જરતોશતીઓને લગતાં કદીમ પુસતકોનો શંગરહછે, અને તેનો ઊપીઓગ કરવાની દરેક જરતોશતીઓને છુટછે. એ કેતાબખાંનાનાં શેકરેટરી મી૦ ખરશેદજી નશરવાંનજી કાંમાછે, તથા લાઇબરેરીઅન દા૦ એરચજી શોરાબજી મેહેરજીરાંણા છે.

બાહેરકોટ ઈમપરૂવમેંનટ લાઈબરેરી—આ પુસતકખાંનુ ઇશવી શને ૧૮૬૯ ના શાલનાં નવેમબર માશમાં કેટલાક બાહેરકોટવાશી જુવાંનોની કોશેશથી ઊભાડવામાં આવેલું છે. એ પુસતકખાંનુ હાલમાં મુમબઇ મધે મુંબાદેવી નજીક ખારાકુવા આગલનાં નંબર ૩૨૨ વાલાં મકાંનમાંછે. એ પુશતકખાંનાનો આશરે ૧૦૦ મેમબરો લાભ લીએછે. એ પુસતકખાંનાંમાં મેમબરોનાં બે વરગો કીધાછે. પેહેલા વરગનાં મેમબરો શેઠેથી રૂ૧ તથા બીજા વરગવાલાઓ પાશેથી રૂ૦॥ દર માશે લેવામાં આવેછે. એ પુસતકખાંનાનાં પરમુખ શેઠ ફરાંમજી રતનજી ખરાદી, નાએબ પરમુખ શેઠ કાવશજી એદલજી પટેલ, ખજાનચી શેઠ દાદાભાઇ પાલણજી પગીનાં, તથા આંનરેરી શેકરેટરી શેઠ હોરમજી દારાબજી શેઠનાંછે.

ધનજીભાઈ ફરાંમજી રીડીંગ રૂમ એંડ લાઈબરેરી—આ પુશતકખાંનું ઈશવી શને ૧૮૬૦ નાં જુન માશમાં મુમબઈ મધે નેકનાંમ શેઠ ધનજીભાઈ ફરાંમજી પટેલનાં આશરા હેઠલ સથાપવામાં આવેઊંછે. એ લાઈબરેરીનાં મેમબરોની શંખેઆ લગભગ ૧૦૦ નીછે. મેમબરોનાં બે વરગ કરેલા છે. પેહેલા વરગ વાલાઓ શોટેથી દર માશે રૂ૧) તથા બીજા વરગ વાલાઓ શોટેથી રૂ૦॥ લેવામાં આવેછે. એ લાઇબરેરીના વારશીક ખરચ શારૂ તેનાં વાલી તરફથી દર વરશે રૂ૩૦૦) મલેછે. એ પુસતકખાંનાંનાં પ્રમુખ ડાકટર ફરાંમજી શાપુરજી તથા શેક્રેટેરી મી૰ રૂશતમજી મેરવાંનજી માશતરછે.

સુરત નાનપરા નેટીવ રીડીંગ રૂમ—આ પુસતકખાંનુ સુરતના નાંનપુરા મધે તારીખ ૬ ઠી એપરીલ ૧૮૬૮ ને દીનથી ઊઘાડવામાં આવેલુછે. એ પુસતકખાંનાનાં મેમબરોનાં બે વરગો કરેલાછે. પેહેલા વરગ વાલાઓ પાશેથી રૂ૧ તથા બીજા વરગ વાલાઓ શેઠેથી રૂ૦॥ દર માશે લેવામાં આવેછે. એનાં પરમુખ શેઠ પાલણજી હોરમજી અથુગર, તથા આંનરેરી શેક્રેટેરી અને ખજાનચી શેઠ પાલણજી બેજનજી કોટવાલનાં છે.

રૂશતમપુરા જરતોશતી રીડીંગરૂમ—આ પુસતકખાંનુ ઈશવી શને ૧૮૬૭ નાં શાલમાં શુરત મધે રૂશતમપરામાં તેહાંના જરતોસતીઓની કોશેશથી સથાપવામાં આવેઊછે. એનાં પરમુખ દશતુર ખરશેદજી બરજોરજી, તથા આંનરરી શેક્રેટરી શેઠ પાલણજી બાપુજી શેઠનાં છે.

કરાંચી પારશી રીડીંગ રૂમ—ઈશવી શને ૧૮૬૮ નાં શાલમાં કરાંચીનાં જરતોશતીઓની કોશેશથી આ પુસતકખાંનુ સથાપવામાં આવેઊછે. એનાં ૪૦ મેમબરોછે, અને માશીક લવાજમ ચાર આંનાથી તે એક રૂપીઆ શુધીનો લેવામાં આવેછે. એ પુસતકખાંનાના શેક્રેટરી શેઠ એદલજી ફકીરજી માશતર (ભરૂચા)છે.

એડન પારશી લાઈબરેરી—આ પુશતકખાંનુ ઈશવી શને ૧૮૭૦ નાં શાલમાં કરાંચીનાં એક ચંચલ જરતોશતી શેઠ કાવશજી દીનશાજીની કોશેશથી ઊઘાડવામાં આવેઊં હતુ. એનાં પરમુખ શેઠ કાવશજી દીનશા; શેક્રેટેરી અને ખજાંનચી, શેઠ ડી. એમ. લાલકાકા અને શોરાબજી પેશતનજી, તથા આંનરેરી લાઈબરેરીઅન શેઠ પેશતનજી શોરાબજી હતા, પણ ગએ વરશથી એ પુશતકખાંનુ પાછુ બંધ પડેલું જણાંએચ.

'બોંમબે યુનીવરસીટી' યાને મુંબઈની પાઠશાળા

—o—

મુંબઈની યુનીવરસીટીનાં જરતોશતી 'ફેલો'.

વીદ્યા શોધક ફેલો.

ખરશેદજી નશરવાંનજી કાંમા.
ખરશેદજી રૂશતમજી કાંમા.
દાદાભાઈ નવરોજજી.
ધનજીભાઇ ફરાંમજી પટેલ.
પીરોશા મેરવાંનજી મેતા, એમ.એ.
પેસુતનજી બેરાંમજી દસતુર.
શોરાબજી પેશતનજી ફરાંમજી.
શોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઈ
શોરાબજી શાપુરજી બંગાલી.
હોશંગજી જામાસપજી દસતુર.

નેઆય શાસ્ત્રી ફેલો.

ડોશાભાઈ ફરાંમજી.
ફરાંમજી નશરવાંનજી પટેલ.
માણેકજી ખરશેદજી.
રશતજી જમશેદજી જીજીભાઈ.
હાંનરેબલ બેરાંમજી જીજીભાઈ.
નવરોજી ફરદુનજી.

વઈદક શાસ્ત્રી ફેલો.

શર જમશેદજી જીજીભાઈ બેરો.
મનચેરજી બેરાંમજી કોલા.

યંત્ર શાસ્ત્રીક ફેલો.

કાવશજી જેહાંગીર રેડીમણી.
ખાંન બાહાદુર પદમજી પેશતનજી.

“મેટરીકીઊલેશન”—યુનીવરસીટીમાં દાખલ થવાની પરીક્ષા.

આ પરીક્ષા જેવોએ પશાર કીધી હોયછે તેઓનેજ ગરાંટ મેડીકલ કાલેજમાં વઈદું શીખવા દાખલ કરેછે.

F. E. A. યાને લીટલગો, ફટલે ફરશટ ફકજામીનેશન આવ આરટશ.

એલંમની ઊશતાદગીરીની પેહેલી પરીક્ષા આ કેહેવાએછે. એ પરીક્ષા મેટરીકાયુલેશન પસાર કરીયા બાદ બે વરશ કાલેજમાં અભીઆશ કરવા પછે આપવી જોઈએછે. એ પરીક્ષામાં છેશવી ૧૮૭૧ ના જાનેવારી માશ શુધીમાં નીચલા જરતોશતીઓ પશાર થયાછે:—

એદલજી શોરાબજી શરાફ.
કાવસજી એદલજી મોદી.
કાવશજી મનચેરજી મીશતરી.
જમશેદજી ફરદુનજી માદન.
જેહાંગીર એદલજી દાવર.
દાદાભાઈ જમશેદજી આલપાઈવારા.
દાદાભાઈ નશરવાંનજી નાંણાંવટી.
નશરવાંનજી જમશેદજી રતનાગર.
નશરવાંનજી નવરોજી ખંબાતા.
નશરવાંનજી હીરજીભાઈ પટેલ.
પાલણજી આદરજી મીશતરી.
પેશતનજી એદલજી બોઈશ.
ફરદુનજી કાવશજી મુલાં.
ફરાંમજી નવરોજી દાદીબરજોરનાં.
ફરાંમજી મનચેરજી જામાશપ આશાનાં.
બમનજી પીરોજશા કનટરાકટર.
બરજોરજી ખરશેદજી.
બરજોરજી રૂશતમજી મોદી.
શોરાબજી મનચેરજી તાવરનવારા.
હોરમજી મનચેરજી ચીજગર.

B. A. યાને બેચલર આવ આરટસ

એટલે એલંમની સાગીરદી. આ પરીક્ષા આપેઆ બાદ કાયદાનો અભીઆસ થાઈશકેછે. એ પરીક્ષામાં ૧૮૭૧ નાં જાનેવારી માસ શુધીમાં નીચલા જરતોશતીઓ પસાર થયાછે:—

અરદેશર ફરાંમજી બાશવારા.
એદલજી દોરાબજી તલાટી.
[illegible] ખુશરો એદલજી મોદી.
ખરશેદજી માંણેકજી શરાફ.
જમશેદજી ખરશેદજી દુબાશ.
દાદાભાઈ નશરવાંનજી વાહાડીઆ.
દોરાબજી એદલજી જીમી.
નવરોજી દોરાબજી ખંડાલેવારા.
ફરાંમજી રૂશતમજી વીકાજી.
પીરોજશા દાદાભાઈ ભેદવાર.
બમનજી પીરોજશા કનટરાકટર.
બરજોરજી જમશેદજી કોલા.
બેરાંમજી ફરાંમજી પટેલ.
મનચેરજી ફરાંમજી પટેલ.
માંણેકશા જેહાંગીરશા તાલેયારખાં.
માણેકજી નશરવાંનજી નાંણાંવટી.
રતનશા એરચશા કોહીઆર.

M. A. યાને માશતર આવ આરટસ

એટલે એલમની ઊશતાદગીરીનો એતાબ. આ પરીક્ષા આપેઆ બાદ પણ ઊપલી કીશમનો અભીઆસ થાઈ શકેછે. એ પરીક્ષામાં ગયા ૧૮૭૧ નાં જાનેવારી માશ શુધીમાં નીચલા જરતોસતીઓ પસાર થયાછે:—

ખરશેદજી રૂશતમજી દાદાચાંનજી.
જમશેદજી અરદેશર દલાલ.
જમશેદજી જીવણજી ગજદર.
જમશેદજી નવરોજી ઊનવારા.
દાદાભાઈ શોરાબજી પટેલ.
પીરોજશા મેરવાંનજી મેતા.
બમનજી એદલજી મોદી.
બરજોરજી એદલજી મોદી.
રૂશતમજી મેરવાંનજી પટેલ.
શાપુરજી હોરમજી પાટક.
હોરમજી જેહાંગીર ભાભા.
હોરમજી પેશતનજી બેનેટ.
હોરમજી રતનજી શરાફ.

LL. B. યાને બેચેલર આવ લાસ

એટલે કાયદાની સાગીરદીનો ખેતાબ. બી. એ. અથવા એમ. એ. થયા બાદ કાયદા શીખવવાનાં વરગમાં બે વરશ શુધી અઠવાડીઆંમાં તરણ વખત સાંહાંજનાં હાજર રહી અભીઆસ કરવાથી આ પરીક્ષા આપવામાં દાખલ થવાયછે, અને આ પરીક્ષા પાસ કીધા બાદ બે વરશ શુધી દર રોજ હાઈ કોરટમાં હાજરી આપીઆથી બારીશટર પણ થવાયછે. આ પરીક્ષામાં ગયા ૧૮૭૧ નાં જાનેવારી માસ શુધીમાં નીચલા જરતોશતીઓ પશાર થયાછેઃ—

અરદેશર ફરાંમજી ધાશવાલા. બી. એ.
બારશેદજી રશતમજી દાદાચાંનજી. એમ. એ.
જમશેદજી અરદેશર દલાલ. એમ. એ.
ફરાંમજી રશતમજી વીકાજી. બી. એ.
માંણેકશા જેહાંગીરશા, બી. એ.
માંણેકજી નશરવાંનજી નાંણાંવટી. બી. એ.
રતનશા એરચશા કોહીઆર. બી. એ.
રશતમજી મેરવાંનજી એમ. એ.
શાપુરજી હોરમજજી પાટક એમ. એ.

L. M. યાને લાઈશેનશીએટ આવ મેડીશન

એટલે વઇદાની શનદ મેલવેલા હકીમ. આ ખેતાબ મેટરીકયુલેશનની પરીક્ષા પાશ કરીયા બાદ, ચાર વરશ તુલીક ગરાંટ મેડીકલ કાલેજમાં અભીઆશ કરીયા પછી પરીક્ષા આપેઆથી મલેછે. એજ પરીક્ષા આપનારાઓને આગલ G. G. M.C. એટલે કે ગરાંટ મેડીકલ કાલેજના ગરાજુએટનો ખેતાબ મલતો હતો. એલ. એમ. ની પરીક્ષામાં ગયા જાનેવારી ૧૮૭૧ સુધીમાં નીચલા જરતોશતીઓ પશાર થયાછેઃ—

કએખુશરો રશતમજી વીકાજી.
નશરવાંનજી જેહાંગીર લાંમના
બરજોજી બેરાંમજી.
રશતમજી જમશેદજી નાદરશા
રશતમજી નશરવાંનજી બોરી.

M. D. યાને ડાકટર આવ મેડીસીન

એટલે વઇદાંની ઊશતાદગીરીનો ખેતાબ. આ ખેતાબ બી. એ. ની અને ઊપલી એલ. એમ. ની પરીક્ષાઓ આપીઆ બાદ, બે વરશ શુધી અભીયાશ કરી પરીક્ષા આપવે મલેછે. એ પરીક્ષામાં નીચલા બે જરતોશતીઓ પશાર થયાછેઃ—

મનચેરજી બેરાંમજી કોલા, ઊતર પરગણાંના શીતલાખાતાંના સુપરીનટેનડેનટ. } શકાટલંડમાં પરીક્ષા આપીછે
રશતમજી બેરાંમજી આલપાઈવાલા, શીંધની ઘોડશવાર રીજમીટના શરજન. }

જરતોશતીઓને નાંમદાર શરકાર તરફથી મલેલા માનવંતા ખેતાબો

નીચલા જરતોશતીઓને આપણી આજમ મેહેરબાંન માહા રાંણી વીકટોરીઆ તરફથી માંનવંતા ખેતાબો મલેઆછેઃ—

સર—નાઈટ—બા રોનેટ—સટાર આ ફ ઈનડીઆનાં કમપેનીઅન.

(મરહુંમ) શેઠ જમશેદજી જીજીભાઈને પેહેલવેહેલાં ઈશવી શને ૧૮૪૨ માં તા० ૩ જી મારચે "સર નાઈટ" નો ખેતાબ મલેઓ હતો. ઈંગ્રેજ શરકારથી "નાઈટ" નો જે ખેતાબ બક્ષવામાં આવેછ તે તે મરહશયની હઈઆતી સુધીજ હોયછે, અને તે સબબથી કરી જનાબેઅલી માહારાંણી વીકટોરીઆએ સર જમશેદજીની માહાભારત ખુબીની યાદગારી વંશપરમપરા ચાલુ રાખવાનાં શુભ હેતુથી તેમને ૧૮૫૮ નાં ઇશવી શાલમાં "બારોનેટ" નો ખેતાબ બક્ષેઓ, કે જે

વંશપરમપરા ચાલુ રેહેશે. એ મુબારક ખેતાબનાં મોભાની જાલવણી કીજે મરહુંમ શર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટે રૂ૨૫૦૦૦૦૦) ની ૨ કમ શરકારમાં અનામત મેલીછે, કે જેના દર શાલનાં વેઆજનાં રૂપીઆ ૧૦૦૦૦૦) એક લાખ અદરહુ ખેતાબ ધરાવનારાઓને મલેઆ જાશે. શર જમશેદજી જીજીભાઈ (પેહેલા) બારોનેટ રોજ ૨૨ મા માહા ૭ મા શને ૧૨૩૮ યજદજરદીને દીને હક થાવાથી એ ખેતાબો તેવોનાં પેહેલા પુતર શેઠ ખરશેદજી જમશેદજીને મલેઆછે, જેવો હાલ (બીજા) શર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટને નાંમે મશહુર છે એ માંનવંતા બીજા સર જમશેદજીને ગયાં ૧૨૪૦ યજદજરદીનાં શાલમાં "સટાર આફ ઈન ડીઆનાં કમપેનીઅન" નો ખેતાબ નાંમદાર માહારાંણીએ બખશેઓ છે.

સ્ટાર આફ ઈનડીઆનાં કમપેનીઅન. શેઠ કાવશજી જાંહાંગીરજી રેડીમણીને ઈશવી શને ૧૮૬૯ નાં જુન માશમાં "કમપેનીઅન આફ ધી સટાર આફ ઈનડીઆ" નો ખેતાબ મલેઓછે.

ખાંન બાહાદુર. પુણેવાલા દસતુરજી શાહેબ નોશરવાંનજી જમાશપજી જામાસપ આસાનાં.

„ પુણે વાલા શેઠ પદમજી પેશતનજી.

„ શેઠ ફરાંમજી નશરવાંનજી પુણેવાલા.

„ શેઠ બરજોરજી મેરવાંનજી ફરેજર—શુરત વાલા.

„ શેઠ એદલજી પેશતનજી ધારા વાલા—પુણાં.

„ શેઠ એદલજી પેશતનજી મઉ વાલા. આ અમલદારને આપેલો ખેતાબ નીભાવવા શારૂ શરકારે દર માશે રૂ૫૦) નો લવાજમ આપવાં કરવા ઉપરાંત શુંનાંનો ચાંન ભેટ કીધેલ.

ખાંન શાહેબ. ખરશેદજી પાલણજી, ગુજરાત જીલ્લાનાં ઈનસપેકટીંગ પોશટ માશતર

„ દીનશાજી પેશતનજી દસતુર.

હાલની જરતોશતી નાટક મંડલીઓ.

મંડલીનું નાંમ.	ક્યારે શથાપી	માલેકોનાં નાંમ.
આલફરેડ નાટક મંડલી.........	૧૨૩૯	મીશીઅરચ માંણેકજી જીવણજી માસતર, તથા ખરશેદજી કાવશજી બાપાશેલા.
ઈરાંની નાટક મંડલી	૧૨૪૦	અરદેશર અશકુંદીઆરજી તથા બીજાઓ.
જોરાશતરીઅન થાએટરીકલ કલબ	૧૨૨૫	ધનજીભાઈ રૂશતમજી, દાદાભાઈ મનચેરજી, પેશતનજી દાદાભાઈ, અને કુવરજી નવરોજી.
પ્રીનશ આલબરટ....	૧૨૩૯	દીનીઆરજી મેરવાંનજી ઈરાંની.
પારશી એલફીનશટન ડરામેટીક કલબ	૧૨૩૩	કુવરજી શોરાબજી નાજર——શેકરેટરી.
પારશી આપેરા, કાંનશરટ, એંડ બરલેશક કમપની.............	૧૨૪૦	નશરવાંનજી દોરાબજી આપએખતીઆર.
પારશી બારોનેટ કલબ	૧૨૪૦	એદલજી બેરાંમજી ફારબસ.
વીકટોરીઆ નાટક મંડલી	૧૨૩૭	દાદાભાઈ રતનજી.
દેશાવર ખાતે.		
કરાંચી પારશી થીએટરીકલ કલબ...	૧૮૬૫	ડીરેકટર, ફરદુનજી નશરવાંનજી મજગાંમ વારા.
કરાંચી જોરાશટરીઅન કલબ	૧૮૬૮	પીરોશા ખરશેદજી, મેનેજર.

મુંબઈમાં જરતોશતી છાપાખાંના—તેમાં છપાતાં વરતમાંનો તથા ચોપાંનીઆં—તે શાથે તે છાપાખાંનાંનાં ઠેકાંણાં—તથા તેમનાં માલેકોનાં નાંમ.

છાપાખાંનાંનાં નાંમ.	તેમાંથી નીકલતું વરતમાન અથવા ચોપાંનીઉં	છાપાખાંનાંનાં ઠેકાંણાં	છાપાખાંનાંનાં માલેકોનાં નાંમ.
અખબારે શોદાગર	અખબારે શોદાગર પતર	કોટમાં બજારગેટ ..	દાદાભાઈ કાવશજી.
આપએતીઆર	પજદાં પરસત તથા પારશી પંચ પતરો ...	કાલબાદેવીપર	નશરવાંનજી દોરાબજી.
આલફરેડ............		પાંચધોણીપર	માંણેકજી જીવણજી તથા રૂશતમજી શાપુરજી.
ઈમપીરીઅલ...........		કાલબાદેવી.......	નવરોજજી ફરાંમજી.
કમરશીઅલ		બજારગેટ........	ડોશાભાઈ એદલજી.
ચાબુક પ્રેસ	મુમબઈ ચાબુક પતર	ધોબીતલાવ	નં ૩૦ તથા બીજાંઓ.
જામે જમશેદ	જામે જમશેદ પતર..............	મોદીખાંને......	શાપુરજી પેશતનજી.
ઝોરાસટરીઅન..		કાલબાદેવી......	બાપુજી માંણેકજી માશતર.
દફતર આશકારા.	રાસત ગોફતાર—વેપાર પતર—અને તનદરોશતી—સ્ત્રી બોધ, તથા નુરે એલમ ચોપાંનીઆં.	બજારગેટ	મીશીઅરશ બેરાંમજી ફરદુનજીની કમપની.
દાદી પ્રેસ...		કાલબાદેવી........	બેરાંમજી કાવશજી મોદી.
દુરબીન....		બજારગેટ	ખરશેદજી ટેમુલજી.
પ્રીનટરસ............		બજારગેટ...	ફરાંમજી ખરશેદજી.
પારસી પ્રીનટીંગ	દુભાસિઓ ચોપાંનીઉં તથા આર્ય મિત્ર પતર.	પાંચધોણી	પાલણજી નશરવાંનજી ખંબાતા
ફ્રોરટ પ્રીનટીંગ		હોરાબજાર	જીવણજી ફરાંમજી—કાવશજી પેશતનજી—માંણેકજી ધનજીભાઈ—તથા રૂશતમજી બમનજી.
બોંમબે મરચંટ		હોરાબજાર-------	બરજોરજી, અને માંણેકજી.
બોંમબે જનરલ પ્રીનટીંગ..		બજારગેટ......	ખરશેદજી શોરાબજી ચાંનદારૂ.
યુનીયન	મુંબઈ શમાચાર—તથા લોક મિતર પતરો.	ધોબીતલાવ	નાંનાંભાઈ રૂશતમજી, તથા માંણેકજી બરજોરજી.
રીપોરટર		હોરાબજાર	મેરવાંનજી નવરોજી દાબુ.
સનડે રીવીઉ	સનડે રીવીઉ—તથા મુંબઈ દારૂત પતરો.	ચરનીવાડી	ખરશેદજી રૂશતમજી ઈજનેર,

મુંબઈની પારશી ચીફ મેટરીમોનીઅલ કોરટના ડેલીગેટોના નાંમ.

અરદેશર ફરાંમજી સુશ.
એદલજી રૂશતમજી રીપોરટર.
એદલજી હીરજી તારાપોર વાલા.
ખરશેદજી નશરવાંનજી કામા.
ખરશેદજી ફરદુનજી પારખ.
ખરશેદજી રૂશતમજી કામા.
જમશેદજી જીજીભાઈ હાંનરેબલ, શર, બારોનેટ.
જામાશપજી મીનોચેરજી દસતુર.
દાદાભાઈ રૂશતમજી બનાજી.
દાદાભાઈ હોરમજી થાણેવાલા.
દીનશા માંણેકજી પીટીટ.
દોરાબજી રૂશતમજી કલીઆંણી.
ધનજીભાઈ ફરાંમજી પટેલ.
નશરવાંનજી માંણેકજી પીટીટ.
પેશતનજી નવરોજજી પોંચાજી.
પેશતનજી બેરાંમજી શંજાણાં દસતુર.
ફરાંમજી નશરવાંનજી પટેલ.
મનચેરજી ફરાંમજી કામા.
મનચેરજી હોરમજી કામા.
મેરવાંનજી ફરાંમજી પાંડે.
મેરવાંનજી માંણેકજી શેઠનાં.
રૂશતમજી કાવશજી થાણેવાલા.
શોરાબજી પેશતનજી ફરાંમજી.
શોરાબજી રૂશતમજી મુલાંફીરોજ, દસતુર.
શોરાબજી શાપુરજી બંગાલી.
હોમજી ખરશેદજી દાદી.
હોરમજી બમનજી વાહાડીઆ.

પુણાની પારસી મેટરીમોનીઅલ કોરટના ડેલીગેટોનાં નાંમ.

અરદેશર ખરશેદજી.
એદલજી હોરમજી થાણેવારા.
જેહાંગીર માંણેકજી ચીનાઈ.
ટેમુલજી દાદાભાઈ.
ટેમુલજી મનચેરજી દસતુર.
દોરાબજી પદમજી.
દોરાબજી પેશતનજી ઘાશવારા.
ધનજીભાઈ જમશેદજી.
ફરામજી નશરવાંનજી ખાંન બાહાદુર.
મેરવાંનજી દાદાભાઈ.
હોશંગજી જામાસપજી દસતુર.

*૦ એક ડેલીગેટ ખાંન બાહાદુર બરજોરજી ભીખાજી હતા, પણ તેવણ ગએ વરશે ગુજરવાથી આ કાલેનડર છપાતાં શુધીમાં બીજા કોણને તેમની જગાપર નેમેઆ તે જણાયું નથી.

શુરતની પારસી મેટરીમોનીઅલ કોરટના ડેલીગેટોનાં નાંમ.

કએખુશરો હોરમજજી આલપાઈવારા.
નશરવાંનજી કએખુશરો દસતુર.
નશરવાંનજી જમશેદજી દસતુર.
પેસતનજી બરજોરજી એંટી,
ફરાંમજી જામાસપજી ભાવનગરી.
બમનજી બેહેરાંમજી વકીલ.
બેરાંમજી પેશતનજી ડાકટર.
માંણેકજી ખરશેદજી ડાકટર.
રશતમજી ખરશેદજી મોદી.
રશતમજી શોરાબજી દલાલ.
શાપુરજી શોરાબજી મોગલ.
શોરાબજી માંણેકજી મોદી.
હોરમજી નાનાભાઈ.

*૦ આ ડેલીગેટોમાં બે અમદાવાદનાં તથા ૪ ભરૂચનાં જરતોશતીઓને પણ શામેલ કીધાછે—અને શુરત, ભરૂચ, તથા અમદાવાદની એ એકુજ કોરટ ગણાંયછે.

કરાંચીની પારસી મેટરીમોનીઅલ કોરટના ડેલીગેટોનાં નાંમ.

અરદેશર ગુશતાદજી વાહાડીઆ.
જેહાંગીર જમશેદજી રાજકોટ વાલા.
દીનશા પીરોજશા મીન વાલા.
દીનશા માંણેકજી મીન વાલા.
ધનજીભાઈ હોરમજજી ઘડીઆલી.
પેશતનજી બેરાંમજી કોટવાલ.
પેશતનજી હોરમજજી ઘડીઆલી
બેરાંમજી ફીરોજશા મીન વાલા.
બેરાંમજી મેહેરવાંનજી કોટવાલ.
શાપુરજી હોરમજી પોશ વાલા.
હોરમજી દાદાભાઈ ઘડીઆલી.
હોરમજી શોરાબજી કોઠારી.

જરતોશતી દસતુરોનાં નાંમ.

ખરશેદજી બરજોરજી દારાબ પાલંણુનાં, સુરત વાશી નવશારીઆ અથોરનાંનોનાં વડા દસતુ[ર—શુરત, રશતમપરામા.
જમશેદજી શોરાબજી કુકાદારૂ દસતુર—મુમબઈનાં બાહેરકોટ, સાપુરજી કપાવાલાની દરેમેહેરમાં.
જામાસપજી મીનોચેરજી જામાસપ આસાનાં—શેનસાહીઓના વડા દસતુર, મુમબઈનાં કોટમાં.
દીનશાજી પેશોતનજી—ભરૂચનાં વડા દસતુર, ભરૂચ ગધે કોટમાં.
નશરવાંનજી કઐખુશરો, દસતુર—શુરતમાં.
નશરવાંનજી જાંમાસપજી જાંમાસપ આસાનાં—ખાંન બાહાદુર દસતુર, પુણાંમાં.
પેશુતનજી બેરાંમજી સંજાંણા—વાડીઆજી વાલાં આતશબેરાંમનાં દશતુર, મુંબઈમાં ચરનીવાડી.
ફરાંમજી બેજનજી—ફરાંમજી કાવશજી વાલાં આતશબેરાંમનાં દસતુર મુંબઈ, આલફરેડ રોડ.
મનચેરજી દારાબજી, વડા દસતુર—ઊદવાડામાં.
માહીઆરજી કેકોબાદજી મેહેરજી રાંણાં દસતુર—નવશારીમાં.
રશતમજી બેરાંમજી શંજાંણાં—કલાઆણાંનાં વડા દસતુર.
શોરાબજી રૂસતમજી મુલાં ફીરોજ—કદમીનાં વડા દસતુર, મુમબઈમાં દાદીશેઠનાં આતશબેરાંમમાં.
હોરમજજી જામાસપજી જામાસપ આસાનાં, દસતુર—શીકંદરાબાદમાં.
હોશંગજી જામાસપજી દસતુર—પુણાંમાં.

જરતોશતી કાંઊનશીલરો

યાને નાંમદાર ગવરનરની મુંબઈની ધારા બાંધનારી સભનાં પરજાની તરફનાં નાંમી મેમબરો.

હાંનરેબલ સર જમશેદજી જીજીભાઈ બારોનેટ સી. એસ. આઈ.
હાંનરેબલ શેઠ બેહેરાંમજી જીજીભાઈ દાદાભાઈ.

જરતોશતી "જશટીશ આફ ધી પીશ" યાને સુલેહનાં અમલદારો.

અરદેશર ખરશેદજી દાદીશેઠનાં.
અરદેશર ફરાંમજી મુશ.
અરદેશર હોરમજી વાહાડીઆ.
કાવશજી જેહાંગીર રેડીમણી.
કાવશજી માંણેકજી લીમજી.
ખરશેદજી કાવશજી આશબરનર.
ખરશેદજી નશરવાંનજી કાંમા.
ખરશેદજી ફરદુનજી પારખ.
ખરશેદજી રૂશતમજી કાંમા.
જમશેદજી જીજીભાઈ શર, બા॰
જમશેદજી ધનજીભાઈ વાડીઆ
ડોશાભાઈ ફરાંમજી કાંમા.
ડોશાભાઈ ફરાંમજી કરાકા.
દાદાભાઈ પેશતનજી વાડીઆ.
દીનશા માંણેકજી પીટી.
ધનજીભાઈ ખરશેદજી શરાફ.
ધનજીભાઈ ફરાંમજી પટેલ.
નવરોજી નાંનાંભાઈ ફરાંમજી.
નવરોજજી ફરદુનજી.
નશરવાંનજી ચાંદાભાઈ.
નશરવાંનજી માંણેકજી પીટી.
નાંનાંભાઈ બેરાંમજી જીજીભાઈ
પીરોશા મેરવાંનજી મેતા, ઍમ ડી
ફરાંમજી નશરવાંનજી પટેલ.
બમનજી ફરાંમજી કાંમા.
બમનજી જીજીભાઈ દાદાભાઈ.
બેરાંમજી જીજીભાઈ હાંનરેબલ.
બેરાંમજી દાદાભાઈ.
બેરાંમજી નવરોજી ડાકટર.
મનચેરજી નવરોજજી બનાજી.
મનચેરજી પેશતનજી વાડીઆ.
મનચેરજી બેરાંમજી કોલા, ઍમ ડી
મનચેરજી ફરામજી કાંમા.
મનચેરજી હોરમજી કાંમા.
માંણેકજી ખરશેદજી શરાફ, જડજ
મેરવાંનજી ફરાંમજી પાંડે.
મેરજીભાઈ બાપુજી વીકાજી.
રૂશતમજી જમશેદજી જીજીભાઈ
લીમજીભાઈ માંણેકજી લીમજી.
શોરાબજી જેહાંગીર શેઠનાં.
શોરાબજી ફરાંમજી પટેલ.
શોરાબજી જમશેદજી જીજીભાઈ
શોરાબજી પેશતનજી ફરાંમજી.
શોરાબજી શાપુરજી બંગાલી.
હીરજીભાઈ હોરમજી શેઠનાં.
હોમજી ખરશેદજી દાદી.
હોરમજી દાદાભાઈ વકીલ.

માંણેકજી રૂશતમજી બનાજી, કલકતાનાં જશટીશ આફ ધી પીસ.

મુંબઈનાં જરતોશતી શરકારી ઓધેદારોનાં નાંમ.

એદલજી નવરોજી મોદી, હાઈ કોરટ તથા મેટરીમોનીઅલ કોરટનાં નાજર—કોટ હારનબી રો
એદલજી રૂશતમજી રીપોરટર, ભાડુતી ગાડીઓનાં છાપાનાં કલેકટર—ધોબીતલાવ.
કેપ્તાન આર. વીકાજી, એલ. એમ. શરકારનો આશીશટંટ કેમીકલ આનેલાઇજર, તથા
વડી કોલેજનો.........—કરેલવાડી.
જમશેદજી ધનજીભાઈ વાડીઆ, ગોદીનાં શરવેઅર તથા માશતર બીલડર—કોટ, હોરાબજાર.
જમશેદજી રૂશતમજી શેઠનાં, હાઈ કોરટનાં આશીશટનટ ટરાંશલેટર અને ઈનટરપ્રીટર—કોટમાં.
ડોશાભાઈ ફરામજી કરાકા- ઈનકમ ટેકશનાં કલેકટર (પોલીશનાં તરીજા મેજીશતરેટ)--ગીરગાંમ.
દાદાભાઈ રૂશતમજી બનાજી, મશકત ખાતેનાં આકટીંગ કાંનશલ.
ફરાંમજી માણેકજી, હાઈ કોરટનાં આશીશટનટ ટરાંનશલેટર એંડ ઈનટરપરીટર—હોરા બજાર.
ફરાંમજી આર. વીકાજી બી. એ, એલ. એલ. બી. મેટરીમોનીઅલ કોરટનાં કલારક. ચરનીરોડ
બરજોરજી કાવશજી જાલનેવાલા, હાઈ કોરટનાં આશીશટનટ દુભાશીઆ—કોટમાં, મરીન લાઈન..
મેરાંમજી દાદાભાઈ, જાઈંટ ઈશટાક કમપનીનાં તથા પારશીઓનાં લગનનાં રેજીશટરાર.
મનચેરજી બમનજી, હાઈ કોરટનાં ગુજરાતી ટરાંનશલેટર એનડ ઈનટરપરીટર—બાહેરકોટ.
માણેકજી ખરશેદજી ફરાકુઅેર, શમાલકાજ કોરટનાં બીજા જડજ—મલબાર હીલ.
મેરજીભાઈ બાપુજી વીકાજી, મુમબઈની કશટમનાં આશીશટનટ કમીશનર—ગોવાલીઆતલાવ
રશતમજી અરદેશર વાહાડીઆ, ગોદીનાં આશીશટનટ બીલડર—પરેલ.
લીમજી નવરોજી બનાજી, કાંમચલાઊ કરાંઊનનો ડીપાઊટી કલારક તથા જડજીશ કલારક અ
ને આશીર્વાદ લેનારો કમીસનર.
શાપુરજી જામાસજી ભાવનગરીઆ, કાંમચલાઊ કશટમનાં આશીશટનટ કમીશનર.
હોરમજી બાપુજી વીકાજી, આશીશટનટમીઉનીશીપાલ કમીશનર અને છાપાનાકલેકટર—મલબારહીલ

દેશાવરોનાં જરતોશતી શરકારી અમલદારોનાં નાંમ.

એદલજી ડોશાભાઈ, બોરશદનાં માંમલતદાર—ખેડા કલેકટરેટમાં.
એદલજી પેશતનજી પ્રાશ વાલા, (ખાંન બાદુર) કમીશરીએટ ડીપારટમેંટનાં વડા કલારક—મઉ.
એદલજી બમનજી, ખેડાનાં ડીશટરીકટ ડેપીઊટી કલેકટર—ખેડા.
કએખુશરો હોરમજી આજપાઈવાલા, શુરત ખાતેનાં શરકારી અદાલતનાં વકીલ—શુરતમાં.
કાવશજી એદલજી મશાણી, વાગરા મધે બીજા કલાશનાં શબારડીનેટ જડજ.
કુવરજી કાવશજી મવાવાલા, નીમચનાં ગવરમેંટ કલેકટર.
કુવરજી કાવશજી શબાવાલા, ડીપીઊટી કલેકટર એનડ માજીશતરેટ—થાંણા.
કુવરજી કેયાજી, પલીર તથા કાઠીઆવાડ પોલીટીકલ એજંટનાં ટરાંનશલેટર—કાઠીઆવાડ.
ખરશેદજી નશરવાંનજી, નાશકનાં મીઊનીશીપલ કમીશનર.
ખરશેદજી પાલણજી લાલકાકા, (ખાંનશાહેબ) ગુજરાત દીવીજનનાં ઈનશપેકટીંગ પોશટ માશ
તર—અમદાવાદ.
ખરશેદજી બાપુજી વીકાજી, નાનદોરનાં સરકારી તાલુકદાર, અને બાઊનડરી શેટલમેંટ આફીસર
ખરશેદજી રૂશતમજી થાંણેવાલા, કલીઆંણીમાં શબારડીનેટ જડજ.
ખરસેદજી રશતમજી ખમબાતા—ડીશાનાં પોશટ માશતર.

જમશેદજી અરદેશર વાહાડીઆ, મીઉનીશીપલ કમીશનર—કરાંચીમાં
ટેમુલજી હોરમજજી આંજમ, કુમટાનાં બીજા કલાશનાં શબારડીનેટ જડજ—કુમટા.
દીનશા કાવશજી બાલીઆ, ડેપીઉટી જેલર—કરાંચીમાં.
દીનશા જીવણજી, જાંઈટ રેલવે માજીશતરેટ—ગુલબરગા.
દીનશા પેશતનજી દસતુર—ખાનબાહાદુર, ખેડાનાં શદરઅમીન.
દીનશા માણેકજી મોદી, જેલર—પંચમાહાલ.
દીનશા શોરાબજી ચીનાઈ, એલીચપોર ડીશટરીકટનાં એકશટરા આશીશટેનટ કમીશનર.
દીનશા શોરાબજી, ફેરશકલાશ એકશટરા આશીશટનટ કમીશનર—દખણ હેદરાબાદ
દોરાબજી કાવશજી હાથીદારૂ, દખણ બરાર જેલનાં જેલર—ઊમરાવટી.
ધનજીભાઈ કાવશજી, સતારા ખાતે ડીશટરીકટ ડીપીઉટી કલેકટર એનડ માજીશતરેટ.
ધનજીશા હોરમજી કરાકા, કાઠીઆવાડના એકશટરા આશીશટનટ પોલીટીકલ એજેંટ—રાજકોટ
નવરોજી બેરામજી આલપાઈવાલા, બેલગાંમ ખાતે હુજુર ડીપીઉટી કલેકટર એનડ માજીશતરેટ.
નશરવાંનજી ધનજીભાઈ, મહીકાંઠાની પોલીટીકલ એજનશીનાં શબ આશીશટનટ શરજન.
પેશતનજી જેહાંગીર ખાનશાહેબ, શટલમેંટ આફીશર તથા આશીશટંટ રેવેનીઉ કમીશનર—નારથર
પેશતનજી બરજોરજી, સુરત તાલુકામાં બીજા કલાશના શબારડીનેટ જડજ. [ન ડીવીજન
ફરદુનજી નશરવાંનજી દાશકી, રાજકોટની ટાંઉન જેલનાં જેલર—રાજકોટ.
ફરામજી નશરવાંનજી, ખાનદેશના ડીશટરીકટ ડીપીઉટી કલેકટર.
ફરામજી ભીખાજી ભોશનાં, આશીશટેનટ પોલીટીકલ એજેનટ—મેવાર.
ફરામજી રશતમજી દેશાઈ—આશીશટેનટ કનશરવેટર આફ ફારેશટશ—કોટરી.
ફરામજી શોરાબજી મવરાંવાલા, નવાનગરનાં પોશટ માશટર—કાઠીઆવાડ.
બમનજી એદલજી મોદી, ખેડા ડીસટરીકટના ડેપીઉટી કલેકટર.
બમનજી જાંમાસપજી દસતુર, તીજા કલાશનાં આશીશટેનટ કમીશનર—બરાર.
બરજોરજી માણેકજી, ડેપીઉટી કનશરવેટર આફ ફારેશટ—નીરમલ—દખણ.
બેજનજી નવરોજી આગા, કાંમ ચલાઊ ફોજદાર—કરાંચીમાં.
બેરામજી જામાસપજી દસતુર જામાશપઆસાનાં, આંકોલા ડીશટરીકનાં પેહેલા કલાશનાં આશીશટે
નટ કમીશનર તથા ખાંમગાંમની શમાલકાજ કોરટનાં આફીશીએટીંગ જડજ—આંકોલા.
બેરામજી માણેકજી, રાએછોર દોઆબ જીલાનાં ફરસટ કલાશ તાલુકદાર—નીજામ હેદરાબાદ.
બેરામજી મેરવાંનજી કોટવાલ, મીઉનીશીપાલ કમીશનર—કરાંચીમાં.
બેરામજી હોરમજી કરાકા, ઊતર ડીવીજનનાં બાંઉનડરી કમીશનર—કાઠીઆવાડ.
મનચેરજી બેરામજી કોલા, એમ ડી, સુપરીનટનડેનટ આવ વેકશીનેશન—નારથરનડીવીજન,શુરત
માણેકજી કાવશજી એંટી, ભરૂચનાં આકટીંગ ડેપીઉટી કલેકટર અને મેજીશતરેટ.
માણેકજી રૂશતમજી બનાજી, ઈરાંનનાં શાહનાં કલકતા ખાતેનાં એલચી—કલકતા.
રતનજી જમશેદજી લાલકાકા, મેલ શુપરીનટેનડેનટ—અમદાવાદ.
રતનજી જામાશજી, તીજા કલાસના આશીશટંટ કમીશનર—બીરારમાં.
રતનજી જામાસપજી દસતુર જામાસપ આશાનાં, ઊમરાવટી ડીશટરીકનાં પેહેલા કલાશનાં આ
રતનજી નશરવાંનજી કોથાવાળા—અમદાવાદનાં જેલર. [શીશટેનટ કમીશનર
લીમજીભાઈ નશરવાંનજી લીબાંઊવાલા, લાહોરનાં એકશટરા આશીશટનટ કમીસનર.
શોરાબજી જેહાંગીર પારખ, શબ આશીશટેનટ શેટલમેંટ આફીશર—નારથરન ડીવીજન.
હીરજીભાઈ ડોશાભાઈ કોઠાવાળા, ખેડાની મીઉનીશીપાલીટીનાં શેકરેટરી—ખેડા.
હોરમજજી નશરવાંનજી બોરી, ડીપીઉટી ઈનશપેકટર આવ પોલીશ—મુલતાંન.

જરતોશતી બારીસ્ટરો.

ખરશેદજી માણેકજી શરાફ.
દાદાભાઈ ડોસાભાઈ કામા.
પીરોશા મેરવાનજી મેતા—કોટમાં.
ભીમજી નવરોજજી બનાજી.
હોરમજી અરદેશર વાડીઆ.
હોરમજી પેશતનજી બેનેટ.

જરતોશતી (સોલીશીટર) વકીલો

ગાંધીભાઈ જાંગીરજી વાછા ગાંધીનાં–કોટમાં.
પેશતનજી દીનશા–કોટમાં મેડો ઈશતરીટમાં.
શાપુરજી હોરમજજી પાટક – કોટમાં.

જરતોશતી પલીડરો.

કેરશાશજી રૂશતમજી—કોટમાં બજારગેટ.
જાંગીરજી મેરવાનજી—વીકટોરીઆ બાલડીંગ.
દાદાભાઈ ફરામજી.
નશરવાનજી નવરોજી—બજારગેટ.
માણેકશા જેહાંગીર તાલેયારખાં—કાલબાદેવી.
માણેકજી નસરવાનજી નાણાંવટી.
શાવકશા શોરાબજી દાવર—કાલબાદેવી.
શોરાબજી બેજનજી—કાલબાદેવી.
હોરમજી દાદાભાઈ—બજારગેટ.

જરતોશતી (ગરાડીએટ) ડાકટરો

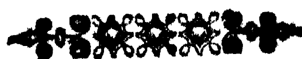
અરદેશર જમશેદજી ભાજી વાલા—મજગાંમ.
એદલજી નશરવાનજી–ગનબાવાલેન કોટ.
કએખુશરો રૂશતમજી વીકાજી—ગીરગાંમ રોડ.
કાવશજી નવરોજી મેહેતા—કોટમાં.
કાવશજી પેશતનજી (ભરૂચા) ચરનીવાડી.
કાવશજી હોરમજી ડાકટર—ચીરાબજાર.
ખરશેદજી ફરામજી—ચરનીવાડી.
જીજીભાઈ બેજનજી—બાહેર કોટ, ભુલેશવર.
ડોશાભાઈ બેજનજી—કોટમાં, હોરાબજાર.
દાદાભાઈ જામાશજી—કાવશજી પટેલ ઈશતરીટ.
નશવાનજી જેહાંગીર લાંમના ફ. લ. ફ. મ., મેહેમ.
પાલણજી પેશતનજી—હોરાબજાર, કોટ.
પેશતનજી મનચેરજી–બાહેરકોટ એલાહીબાગ.
પેશતનજી નવરોજજી—બાહેરકોટ.
ફરદુનજી બેરામજી શીરવઈ—ચરનીવાડી.
ફરામજી શાપુરજી—ખેતવાડી.
બરજોરજી ફરામજી—બાર કોટ એલાહીબાગપાશે
બરજોરજી દોરાબજી વેલાતવાલા–કોટ.
બરજોરજી બેરામજી, એલ. એમ. (શુરત)
બેરામજી નવરોજજી—માદીખાને, કોટ.
મનચેરજી શોરાબજી—હારનબાગે, કોટમાં.
માણેકજી આદરજી—ગીરગાંમ બેકરોડ.
રૂશતમજી કાવશજી બાધુરજી—કોટમાં ચકલાપર
રૂશતમજી જમશેદજી નાદરશા.એલ. એમ—કોટ
રૂશતમજી મેરવાનજી—બાહેરકોટ મોટાઓલામાં.
રૂશતમજી નશવાનજી બોરી, એલ. એમ, ચરની વાડી.
શોરાબજી રતનજી–કરેલવાડી.
હીરાજી એદલજી—ધોબીતલાવ, કુકરબજાર પાશે

સબ આસીસટંટ સરજનો.

કાવશજી પેશતનજી—ધુલીઆકોટમાં.
કુવરજી દોરાબજી—કુરલામાં.
કેખુશરો રૂશતમજી વીકાજી–મુંબઈની કાલેજમાં
જમશેદજી બેરામજી—નવશારી.
ડોસાભાઈ પેસતનજી—સુરત.
નસરવાનજી ધનજીભાઈ—માહીકાંઠા.
પેશતનજી બમનજી—વલસાડ.
બરજોજી અરદેશર—શાવંતવારી.
રતનજી હોરમજી—અમદાવાદ.

જરતોશતી કવેસરો.

"જાબુલી રૂસતમ"—રૂશતમજી કાવસજી સુરતી, મુમબઈના ખેતવાડીના પારશી વાડામાં.
"નોશીરવાન"—નસરવાનજી દોરાબજી આપએખતીઆર, કાલબાદેવી રોડ ઊપર.
"બંદે ઓદા"—દાદાભાઈ એદલજી પોંચખાંનાવારા, ધોબીતલાવ, વાંણીઆ વાડીમાં.
"મંનસુખ"—મનચેરજી કાવસજી સાપુરજી લંગડાનાં, મુમબઈમાં પરેલ રોડ.
"રૂસતમ ઈરાંની"—રૂસતમ ગુસતાસપ ઈરાંની, મુમબઈના ખેતવાડી બેક રોડપર.

યજદજરદી શને ૧૨૦૧ થી શને ૧૩૦૫ સુધીના વરશોના કોઈપણ શેહેનશાહી માશમા રોજ કહે કહે વારે પડેલા અથવા પડશે તે જોઈ કાહાડવાનો કોઠો.

યજદજરદી શનેનો કોઠો.															૧ ફરવરદીન	૨ અરદીબેહેસ્ત	૩ ખોરદાદ	૪ તીર	૫ અમરદાદ	૬ શેહેરેવર	૭ મેહેર	૮ આવાં	૯ આદર	૧૦ દેહે	૧૧ બેહમન	૧૨ અસફંદારમદ	તીશ રોજ તથા ગાથાનો કોઠો				
૧૨૦૧	૧૨૦૮	૧૨૧૫	૧૨૨૨	૧૨૨૯	૧૨૩૬	૧૨૪૩	૧૨૫૦	૧૨૫૭	૧૨૬૪	૧૨૭૧	૧૨૭૮	૧૨૮૫	૧૨૯૨	૧૨૯૯	રવી	ભોમ	ગુરૂ	શની	શોમ	બુધ	શુકર	રવી	ભોમ	ગુરૂ	શની	શોમ	૧	૮	૧૫	૨૨	૨૯
૧૨૦૨	૧૨૦૯	૧૨૧૬	૧૨૨૩	૧૨૩૦	૧૨૩૭	૧૨૪૪	૧૨૫૧	૧૨૫૮	૧૨૬૫	૧૨૭૨	૧૨૭૯	૧૨૮૬	૧૨૯૩	૧૩૦૦	શોમ	બુધ	શુકર	રવી	ભોમ	ગુરૂ	શની	શોમ	બુધ	શુકર	રવી	ભોમ	૨	૯	૧૬	૨૩	૩૦
૧૨૦૩	૧૨૧૦	૧૨૧૭	૧૨૨૪	૧૨૩૧	૧૨૩૮	૧૨૪૫	૧૨૫૨	૧૨૫૯	૧૨૬૬	૧૨૭૩	૧૨૮૦	૧૨૮૭	૧૨૯૪	૧૩૦૧	ભોમ	ગુરૂ	શની	શોમ	બુધ	શુકર	રવી	ભોમ	ગુરૂ	શની	શોમ	બુધ	૩	૧૦	૧૭	૨૪	ગા.૧
૧૨૦૪	૧૨૧૧	૧૨૧૮	૧૨૨૫	૧૨૩૨	૧૨૩૯	૧૨૪૬	૧૨૫૩	૧૨૬૦	૧૨૬૭	૧૨૭૪	૧૨૮૧	૧૨૮૮	૧૨૯૫	૧૩૦૨	બુધ	શુકર	રવી	ભોમ	ગુરૂ	શની	શોમ	બુધ	શુકર	રવી	ભોમ	ગુરૂ	૪	૧૧	૧૮	૨૫	ગા.૨
૧૨૦૫	૧૨૧૨	૧૨૧૯	૧૨૨૬	૧૨૩૩	૧૨૪૦	૧૨૪૭	૧૨૫૪	૧૨૬૧	૧૨૬૮	૧૨૭૫	૧૨૮૨	૧૨૮૯	૧૨૯૬	૧૩૦૩	ગુરૂ	શની	શોમ	બુધ	શુકર	રવી	ભોમ	ગુરૂ	શની	શોમ	બુધ	શુકર	૫	૧૨	૧૯	૨૬	ગા.૩
૧૨૦૬	૧૨૧૩	૧૨૨૦	૧૨૨૭	૧૨૩૪	૧૨૪૧	૧૨૪૮	૧૨૫૫	૧૨૬૨	૧૨૬૯	૧૨૭૬	૧૨૮૩	૧૨૯૦	૧૨૯૭	૧૩૦૪	શુકર	રવી	ભોમ	ગુરૂ	શની	શોમ	બુધ	શુકર	રવી	ભોમ	ગુરૂ	સની	૬	૧૩	૨૦	૨૭	ગા.૪
૧૨૦૭	૧૨૧૪	૧૨૨૧	૧૨૨૮	૧૨૩૫	૧૨૪૨	૧૨૪૯	૧૨૫૬	૧૨૬૩	૧૨૭૦	૧૨૭૭	૧૨૮૪	૧૨૯૧	૧૨૯૮	૧૩૦૫	શની	શોમ	બુધ	શુકર	રવી	ભોમ	ગુરૂ	શની	શોમ	બુધ	શુકર	રવી	૭	૧૪	૨૧	૨૮	ગા.૫

શમજણ—યજદજરદી શને ૧૨૪૧ ના ફરવરદીન મહીનાંમાં રોજ ૬ ઠો કીહે વારે આવશે તે જુવોઃ—પરથમ નંબર ૧ લા કોઠામાંથી શને ૧૨૪૧ શોધો, તેહેની શરતે ચાલતાં ૧૨ માશનાં કોઠામાં ફરવરદીનનાં ખાંનાંમાં શુકરવાર આવેછે, તેવારે શમજવું જે એ વરશનાં ફરવરદીન માશનો રોજ ૧ લો શુકરવારે આવશે. હવે ૩૦ રોજ તથા ગાથાનાં કોઠામાં રોજ ૧ લાને લગતું ૧૨ માશનાં કોઠામાંથી કોઇપણ માશનું ખાંનું કે જેમાં પેહેલો શુકરવાર આવતો હોએ તે પકડો, જેમકે મેહેર મહીના વાલાં ખાંનાંમાં શુકરવારછે તો તે ખાંનાંને ફરવરદીન માશનું મનમાં ધારી તેહેની શરતે રોજ ૬ ઠો જોતા ઊતરો કે જેથી તે દીને બુધવાર તમારા જોવામાં આવશે, તેહેવારે શમજવું કે ૧૨૪૧ નાં ફરવરદીન માશમાં રોજ ૬ ઠાને દીને બુધવાર આવશે. એ મુજબ શારીપેઠે ધીઆંન આપીને જોવાથી થોડા વખતમાં શમજણ પડશે.

પા૦ બે૦ કોટવાલનાં

ખગોલ વીદ્યાને લગતી જાંણવાજોગ બાબદો.

(લખનાર—મી૦ પાલણજી બેજનજી કોટવાલના; સુરતવાસી.)

"ગુડ ફ્રાઈડે"

"ગુડ ફ્રાઈડે" ઈંગરેજ લોકોનાં તેહેવારોમાંનો એક મુખીઆ તેહેવાર ગણાંયછે. હેને "ગુડ ફ્રાઈડે" એટલા માટે કેહેછે કે, એ શુકરવારને દીને ઈંગરેજ લોકોનાં પેગમબર કરાઈશટે ફાંશી જઈ માંણશ જાતનુ પાપમાંથી તારંણ કરેઉં હતું અને તેટલા માટે એ દીવશને ઈંગરેજ લોકો ઘણો પવીતર ગણેછે. હેની પછાનો રવીવાર તે "ઈશટર શનડે" કેહેવાએછે. "ગુડ ફ્રાઈડે"ને શરવે કોંમ વાલા જાંણેછે, અને એ દીવશ ઊપર શઘલી શરકારી, તેમજ ખાંનગી આફીશોમાં રજા આપવામાં આવેછે. એ દીવશ દર વરશનાં એક ચોકશ શુકરવારે આવેછે, પણ તેને માટે દર વરશે કંઈ એકજ તારીખ મુકરર હોતી નથી તોએ પણ કોઈબી વરશે તારીખ ૨૦ મી મારચની આગમજ તથા તા૦ ૨૩ મી એપરેલની પછી કોઈ પણ દીવશે તેહેનો જોગ આવતો નથી, અને હરએક વરશમાં કઈ તારીખે "ગુડ ફ્રાઈડે" આવશે એ ગણતરી કાઢવાને ઘણાંખરા દેશીઓ તેમજ જાંણવામેલ ઓછી કેળવણી પાંમેલા કરીશટીઅનો પણ અનજાંણ્યાં હોએછે. "ગુડ ફ્રાઈડે" શોધી કાઢવાની રીત આપણાં દેશીઓમાં બરોબર માલુંમ નહીં હોવાથી આપણાં ગુજરાતી પંચાંગ વાલાઓ કોઈ કોઈવાર પોતાનાં પંચાંગોમાં ભુલ કરી દીએછે, માટે હવેથી કોઈવાર તેવોને ભુલ નહી પડે તેટલા માટે, તથા બીજાઓને શારૂ ઊપીઓગી ધારી, ઘણીક મેહેનતે ઈશવી શન ૧૮૫૦ થી ૧૮૯૯ શુધીમાં આવતા ગુડ ફ્રાઈડે નું એક લીશટ તઈયાર કરીને જાહેરમાં મેલઊંછે, તે શરવેને ઊપીઓગી થાઈ પડશે, હેવી આશા રાખવામાં આવેછે:—

ઈશવી ૧૮૫૦ થી ૧૮૯૯ શુધીના વરશોના 'ગુડ ફ્રાઈડે' ના દીવશો.

૧૮૫૦	મારચ	—૨૯	૧૮૬૩	એપરેલ	— ૩	૧૮૭૬	એપરેલ	—૧૪	૧૮૮૯	એપરેલ	—૧૯
૧૮૫૧	એપરેલ	—૧૮	૧૮૬૪	મારચ	—૨૫	૧૮૭૭	મારચ	—૩૦	૧૮૯૦	"	— ૪
૧૮૫૨	"	— ૯	૧૮૬૫	એપરેલ	—૧૪	૧૮૭૮	એપરેલ	—૧૯	૧૮૯૧	મારચ	—૨૭
૧૮૫૩	મારચ	—૨૫	૧૮૬૬	મારચ	—૩૦	૧૮૭૯	"	—૧૧	૧૮૯૨	એપરેલ	—૧૫
૧૮૫૪	એપરેલ	—૧૪	૧૮૬૭	એપરેલ	—૧૯	૧૮૮૦	મારચ	—૨૬	૧૮૯૩	મારચ	—૩૧
૧૮૫૫	"	— ૬	૧૮૬૮	"	—૧૦	૧૮૮૧	એપરેલ	—૧૫	૧૮૯૪	"	—૨૩
૧૮૫૬	મારચ	—૨૧	૧૮૬૯	મારચ	—૨૬	૧૮૮૨	"	— ૭	૧૮૯૫	એપરેલ	—૧૨
૧૮૫૭	એપરેલ	—૧૦	૧૮૭૦	એપરેલ	—૧૫	૧૮૮૩	મારચ	—૨૩	૧૮૯૬	"	— ૩
૧૮૫૮	"	— ૨	૧૮૭૧	"	— ૭	૧૮૮૪	એપરેલ	—૧૧	૧૮૯૭	"	—૧૬
૧૮૫૯	"	—૨૨	૧૮૭૨	મારચ	—૨૯	૧૮૮૫	"	— ૩	૧૮૯૮	"	— ૮
૧૮૬૦	"	— ૬	૧૮૭૩	એપરેલ	—૧૧	૧૮૮૬	"	—૨૩	૧૮૯૯	મારચ	—૩૧
૧૮૬૧	મારચ	—૨૯	૧૮૭૪	"	— ૩	૧૮૮૭	"	— ૮			
૧૮૬૨	એપરેલ	—૧૮	૧૮૭૫	મારચ	—૨૬	૧૮૮૮	મારચ	— ૩૦			

"વીનશ" ઈઆને શુકર શેતારાના અશત તથા ઊદયના દીવશો.

શુકર શેતારો ખુલી આંખે કોઈવાર શાંજની વેલાએ આકાશ તરફ નજર કરતાં શઘળા તારાઓમાં શઊથી વધારે ચકચકીત અને મોહટો દેખાયછે. એ શેતારો ૨૫૨ દીવશ, ઈઆને ૮ મહીના ને ૧૨ દીવશ શુધી શુરજનાં આથમવા પછી શાંજની વેલાએ પશચીમ દશામા દેખાયા કરેછે, તેવારે એ શાંહાંજનો શેતારો કેહેવાયછે. અને એ મુદત પછી તેહેનો અશત થાયછે, કેમકે એ વખતે એ શેતારો, પરથવી તથા શુરજની વચે આવવા માંડેછે, માટે શુરજના કીરણોનાં તેજમાં તે ઢંકાઈ જાયછે. તેથી ૭૨ દીવશ ઈઆને ૨ મહીના અને ૧૨ દીવશ સુધી આપણી નજરે પડતો નથી. એટલી મુદત પછી જેવારે તેહેનો પાછો ઊદય થાયછે, તેવારે દરરોજ શહવારનાં સુરજ ઊગવાની આગમજ થોડા કલાક શુધી દેખાયા કરેછે જેવારે તે શહવારનો શેતારો કેહેવાયછે. એ વખતે તે શહવારનો શેતારો થઈને ૨૫૦ દીવશ, ઈઆને ૮ મહીના ને ૧૦ દીવશ શુધી દરરોજ શહવારમાં નજરે પડેછે, અને તેવાર પછી પાછો તેહેનો અશત થાયછે, એ અશતની વખતે શુકર તથા પરથવીની વચે શુરજ આવેછે. એ અશત થવા પછી શુકર ૯ દીવશ શુધી નજરે પડતો નથી, અને એ ૯ દીવશ પછી શાંજરે શુરજ આથમવા પછી પાછો શાંજનાં આપણી નજરે પડવા માંડેછે અને તે ઊપર જણાવવા મુજબ ૨૫૨ દીવશ શુધી દેખાયા કરેછે—એ પરમાંણે શુકર જેવારે શાંહાંજનો શેતારો થાયછે તેવારે ૨૫૨ દીવશ અને શહવારનો શેતારો થાયછે તેવારે ૨૫૦ દીવશ એ મુજબ દેખાયા કરેછે. અને શાંજનાં અશત પછી ૯ મે દીવશે શહવારનાં અને શહવારનાં અશત પછી ૭૨ મે દીવશે શાંજનાં આપણી નજરે પડેછે.

રૂતુનાં માહા નક્ષતરો.

રૂતુનાં માહા નક્ષતરોનો પણ બાર રાશીની મીશાલે ઈંગરેજી તારીખ શાથે સંબંધ હોવાથી તે દર વરશે હેઠલ જણાંવવા પરમાંણે ઈંગરેજી તારીખો ઊપર શરૂ થાએછે; પણ જેવારે "લીપ ઈઅર" આવનાર હોયછે તેવારે એકાત દીવશ આગલ પાછલ થાએછે. જોશી લોકોનાં વેહેમ પરમાંણે કોઈ ને કોઈ રૂતુને શારૂ નક્ષતર જોવાની જરૂર પડતી હોએ, અને તે શખશ પાશે જો પંચાંગ નહી હોએતો આ ટીપનો ઊતારો પોતાની પાશે રાખશે તો તે તેહેને બહુ ઊપયોગી થઈ પડસે:—

તારીખ.		તારીખ	
૯ મી જાનેવારી	ઊતરાશાડ.	૩ જી જુલાઈ	પુનરવશુ.
૨૨ મી જાનેવારી	શરવણ.	૧૭ મી જુલાઈ	પુશ.
૪ થી ફેબરવારી	ધનેશટા.	૩૧ મી જુલાઈ	અશલેશા.
૧૭ મી ફેબરવારી	શતારીકા.	૧૪ મી આગશટ	મઘા. +
૧ લી મારચ	પુરવાભાદરપદ.	૨૮ મી આગશટ	પુરવાફાલગુણી.
૧૫ મી મારચ	ઊતરાભાદરપદ.	૧૧ મી શપટેમબર	ઊતરાફાલગુણી.
૨૮ મી મારચ	રેવટી.	૨૪ મી શપટેમબર	હશત.
૧૧ મી એપરેલ	અશવની. *	૮ મી અકટોબર	ચીતરા.
૨૪ મી એપરેલ	ભરણી.	૨૧ મી અકટોબર	શવાતી.
૮ મી મેએ	કરતીકા.	૩ જી નવેમબર	વીશાખા.
૨૨ મી મેએ	રોહીણી.	૧૮ મી નવેમબર	અનુરાધા.
૫ મી જુન	મરગશર.	૧ લી ડીશેમબર	જેશટા.
૧૯ મી જુન	આરૂદરા.	૧૪ મી ડીશેમબર	મુલ ‡
		૨૭ મી ડીશેમબર	પુરવાશાડ.

* મેશનો શુરજ તથા અશવની માહા નક્ષતર એકજ દીવશ તથા વખતે બેશેછે.

+ શહીનો શુરજ તથા મઘા માહા નક્ષતર એકજ દીવશ તથા વખતે બેશેછે.

‡ ધનનો શુરજ તથા મુલ માહા નક્ષતર એકજ દીવશ તથા વખતે બેશેછે.

મુંબઈ, શુરત વીગરેને લગતાં દેશોમાં ૧૨ માશની રૂતુ વીશે એક જાંણવા જોગ ખોલાશો.

વરશ એકનાં ૩૬૦ દીવશ ગણી તેહેનાં તરણ રૂતુને માટે ૩ ભાગ કરીએતો ૧૨૦ દીવશ શીઆલાનાં, ૧૨૦ દીવશ હુંનાલાનાં, તથા ૧૨૦ દીવશ વરશાદનાં ગણાએછે. ૧૨૦ દીવશના પણ ૩ ભાગ કરીએતો ૪૦ દીવશ થાએછે, તેવારે શમજવું કે દર એક રૂતુમાં ૪૦ દીવશ શુધી તે રૂતુ પોતાનું બલ દેખાડેછે, અને બાકીનાં દીવશ નરંમ ગરંમ નીકલી જાએછે. ૪૦ દીવશનાં પણ ૩ ભાગ કરીએતો ૧૩ અથવા ૧૪ દીવશ થાએછે, તેવારે શમજવું કે દરએક રૂતુ જે ૪૦ દીવશ પોતાનું બલ દેખાડેછે તેહેમાં ૧૩ અથવા ૧૪ દીવશ શુધી તે પુરેપુર પોતાનું બલ દેખાડી લીએછે. ઇઆને આખાં વરશની ૩ રૂતુઓ પોતાનો પુરેપુરો જોશ ફક્ત ૧૩ અથવા ૧૪ દીવશ લગી જણાવેછે.

રૂતુના દરએક માહા નક્ષતરો પણ ૧૩ અથવા ૧૪ દીવશની મુદતનાં ગણાએછે.

મુંબાઈ, શુરત તથા અમદાવાદ વીગરેને લગતાં દેશોમાં દીનમાંન તથા રાતમાંન ઈઆને દીવશ તથા રાતની વધ ઘટ વીશેનો ખુલાશો.

(હીનદુ લોકોની ગણતરી પ્રમાંણે.)

તા૦ ૨૦ મી મારચે દીનમાંન તથા રાતમાંન બનપે બરોબર ૩૦ ઘડીના થઇને તા૦ ૨૧ મીથી દીવસ વધતો જાએછે.

તા૦ ૨૧ મી જુનને દીને દીનમાંન વધારેમાં વધારે ૩૨ ઘડી ને ૫૦ પલનુ થઇને તા૦ ૨૨ મીથી ઘટવા માંડેછે.

તા૦ ૨૩ મી સપટેમબરને દીને દીનમાંન તથા રાતમાંન પાછાં બરોબર ૩૦ ઘડીના થઇને તા૦ ૨૪ માથી રાતમાંન વધતું જાએછે.

તા૦ ૨૨ મી ડીશેમબરને દીને દીનમાંન ઓછાંમાં ઓછું ૨૭ ઘડી ને ૧૦ પલનું થઇને તા૦ ૨૩ મીથી વધવા માંડેછે.

મુંબાઈ, શુરત, અમદાવાદ વીગરેને લગતાં મુલકોમાં શુરજને ઊગવા તથા આથમવાનો વખત, તથા દીવશની લંબાઈ ટુંકાઈ વીગરેનો ખુલાશો.

શુરજનો ઊગવાનો વખત વધારેમાં વધારે શહવારના ૬ કલાકને ૩૮ મીનીટ, તે તા૦ ૧૮ મી જાંનેવારીએ—તથા ઊગવાનો વખત ઓછાંમા ઓછો ૫ કલાક ને ૨૨ મીનીટ, તે તા૦ ૬ ઠી જુંનને દીને—જેમાં તફાવત ૧૦ કલાકને ૧૬ મીનીટનો.

શુરજનો આથમવાનો વખત વધારેમાં વધારે સાંજના ૬ કલાકને ૪૦ મીનીટ, તે તા૦ ૬ ઠી જુલાઇને દીને તથા આથમવાનો વખત ઓછાંમા ઓછો ૫ કલાકને ૨૦ મીનીટ, તે તા૦ ૨૩ મી નવેમબરને દીને—જેમાં તફાવત ૧ કલાકને ૨૦ મીનીટનો.

હીનદુ લોકોના ગણીત મુજબ ૧૨ શંકરાંતીનો વરતારો.

ઘણાક લોકોને માટે આપણા જાંણવામાં છે કે તેવોને જેવારે જાંણવું હોયછે કે ફલા ણી રાશીનો શુરજ કેવારે બદલાશે અથવા થશે તો તેવોને વારેવાર પંચાંગ જોવું પોડેછે, પણ જો તેવો હેઠલ મુજબ પોતાની પાશે યાદી રાખેતો વારેવાર પંચાંગ ખોલવાની જરૂર ન પોડે:—

મેશ—એપરેલ માશમાં હમેશાં ૧૧ મી તારીખે થાએછે અને દર ૪ થે વરશે ૧૨ મીએ થાએછે.
વરખ—મેએ માશમાં હમેશાં ૧૨ મી તારીખે ને કોઈવાર ૭ મે વરશે ૧૩ મીએ થાએછે.
મીથુંન—જુન માશમાં ૨ વરશ ૧૨ મી તારીખે થાએછે અને ૨ વરશ ૧૩ મીએ થાએછે.
કરક—જુલાઈ માશમાં ઘણુંકરીને હમેશાં ૧૪ મી તારીખે થાએછે અને દર ચોથે વરશે ૧૫ મીએ થાએછે.
શીહી—આગશટ માશમાં ૨ વરશ ૧૪ મી તારીખે તથા ૨ વરશ ૧૫ મીએ થાએછે.
કનેઆ—શપટેમબર માશમાં ૨ વરશ ૧૪ મી તારીખે તથા ૨ વરશ ૧૫ મીએ થાએછે.
તોલા—અકટોબર માશમાં દર વરશે ૧૫ મી તારીખે થાએછે.
વરશચક—નવેમબર માશમાં દર વરશે ૧૪ મી તારીખે થાએછે.
ધંન—ડીશેમબર માશમાં ૨ વરશ ૧૩ મી તારીખે અને ૨ વરશ ૧૪ મી તારીખે થાએછે.
મકર—જાંનેવારી માશમાં દર વરશે ૧૨ મી તારીખે થાએછે પણ ૪ થે અથવા ૮ મે વરશે ૧૧ મી તારીખે થાએછે.
કુંભ—ફેબરવારી માશમાં હમેશાં ૧૦ મી તારીખે થાએછે અને દર ૪ થે વરશે ૧૧ મીએ થાએછે.
મીન—માચ માશમાં હમેશાં ૧૨ મી તારીખે તથા દર ૪ થે વરશે ૧૧ મીએ થાએછે.

ઉપલો વરતારો કેટલાંક વરશોના અનુભવથી કરેલોછે, એમ છતાં એકાદ દીવશનો ફેર આવેતો તે વધતી ઓછી ઘડીના શબબથી શમજવો.

જરતોશતી વરશ, શને તથા ઘેહે વીશે ખોલાશો.

જરથોશતીઓનું નવું વરશ ફરવરદીન મહીનો અને હોરમજદ રોજથી શરૂ થાએછે—તે શફંદારમદ માહા વહેશતોઈશ્તશત ગાથાએ પુરૂં થાયછે. જરતોશતીઓનો છેલો પાદશાહ ઈઅજદજરદ શેહેરીઆર થાએઓ અને જે દીનેથી તખત ઉપર બેઠો તે દીનેથી ઈઅજદ જરદી શને ચાલુ થાએલોછે. જરતોશતીઓ પોતાની પાદશાહતનાં વખતમો ૧૨૦ વરશે એક માશ અધીક કરતા હતા—પણ છેલો પાદશાહ ઇઅજદજરદ અરબ લોકોનાં હાથ ઉપર મારેઓ ગીઆથી લાઈલાજ થાઇ જેવોને ધરંમ શંબંધી દરદ હતું તેઓ પોતાના ધરંમ જાલવવાને વાશતે પોતાનુ વતન છોડીને જેમ બનીઉ તેમ બીજી ગમ નીકલી જાવા લાગા—કેટલાએકો પાહાડોની કઢંણમો મુકાંમ કરી પોડેઆ, કેટલાકો વીખરાઇ ગીઆ, અને કેટલાએકો હારમાર થાતા હીંદુશથાનમા આવી વશેઆ, તેથી જે ઊગાંમ ઉપર કબાશો કરતા હતા તે મુકી દેવામો આવેઓ અને ૩૬૫ દાહાડાનુ વરશ ચલાવીઊ, જે મુજબ હમણેબી હીંદુશતાંન અને ઇરાંન દેશના જરતોશતીઓ ૩૬૫ દાહાડાનું વરશ કરેઆ જાએછે.

જરતોશતીઓમાં બીજો શને તેવોનાં અશો પેગંમબર જરથોશતનાં વખતથી "જરથોશતી શને" નાં નાંમથીબી ચાલેછે. એ શને ઘણો પુરાંનો અને દુનીયાનો પેહેલો ગણાંયછે. એ શને આજે મુકરર હોએઓ નથી, તોબી વીદવાનો તેણે તરણ હજાર વરશ ઉપરનો ગણે છે. કેટલાકો જરથોશતી શને આર હજારનો પણ ગણેછે.

એક આખા દીવશના (૨૪) કલાકમાં જરતોશતી ધરમ પરમાંણે પાંચ જુદા જુદા પોહોર બદલાયછે, જેને તેવો "ઘેહે" નાં નાંમથી પીછાંણેછે. એ પાંચે ઘેહેના વખતો:—

હાવન—દર રોજ શહવારનાં પોહોરથી તે બપોરનાં ૧૨ કલાક શુધી "હાવન ઘેહે" તથા આવાં મહીનો અને હોરમજદ રોજથી તે શફંદારમદ મહીનાંનાં વહેશતોઈશ્તશત ગાથાનાં દાહાડા લગે બપોરનાં ૧૨ કલાકથી તે ૩ કલાક શુધી "બીજી હાવન" ગેહે કેહેછે.

રપીથવન—ફરઅરદીન મહીનો અને હોરમજદ રોજથી તે મેહેર મહીનો અને અનેરાં રોજ સુધી બપોરનાં ૧૨ કલાક પછેથી તે પાછલા પોહોરનાં ૩ કલાક સુધી રપીથવન ગેહે કેહેછે.

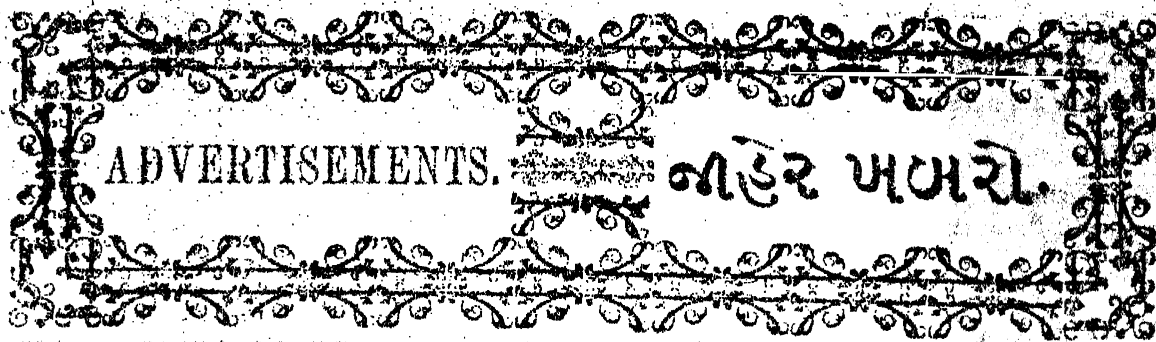
ઓજીરન—દર રોજ પાછલા પોહોરનાં ૩ કલાક પછેથી તે ખોરશેદ આથમેઆ પછે શાંહાંજ શુધી ઓજીરન ગેહે કેહેછે.

અવેશરુથરેમ—દરરોજ શાંહાંજ પડેઆ પછેથી ને રાતનાં ૧૨ કલાક શુધી "અવેશરુથરેમ ગેહે" કેહેછે.

ઓશહેન—દર રોજ રાતનાં ૧૨ કલાક પછેથી તે બાંમદાદ શુધી "ઓશહેન ગેહે" કેહેછે

મુસારો ગણવાનો કોઠો.

	૩૧) ના મહીના લેખે.			૩૨) ના મહીના લેખે.			૩૩) ના મહીના લેખે.			૩૪) ના મહીના લેખે.			૩૫) ના મહીના લેખે.			૩૨૫) ના મહીના લેખે.		
દહાડા.	દીહાડાં.	કલાકાં.	પળ.	દીહાડાં.	કલાકાં.	પળ.	દીહાડાં.	કલાકાં.	પળ.	દીહાડાં.	કલાકાં.	પળ.	દીહાડાં.	કલાકાં.	પળ.	દીહાડાં.	કલાકાં.	પળ.
૧	૦	૦	૬	૦	૧	૧	૦	૧	૭	૦	૨	૨	૦	૨	૮	૦	૧૩	૪
૨	૦	૧	૦	૦	૨	૨	૦	૩	૨	૦	૪	૩	૦	૫	૪	૧	૧૦	૮
૩	૦	૧	૭	૦	૩	૨	૦	૪	૧૦	૦	૬	૫	૦	૮	૦	૨	૮	૦
૪	૦	૨	૧	૦	૪	૩	૦	૬	૫	૦	૮	૬	૦	૧૦	૮	૩	૫	૪
૫	૦	૨	૮	૦	૫	૪	૦	૮	૦	૦	૧૦	૮	૦	૧૩	૪	૪	૨	૮
૬	૦	૩	૨	૦	૬	૫	૦	૯	૭	૦	૧૨	૧૦	૧	૦	૦	૫	૦	૦
૭	૦	૩	૮	૦	૭	૬	૦	૧૧	૨	૦	૧૪	૧૧	૧	૨	૮	૫	૧૩	૪
૮	૦	૪	૩	૦	૮	૬	૦	૧૨	૧૦	૧	૧	૧	૧	૫	૪	૬	૧૦	૮
૯	૦	૪	૯	૦	૯	૭	૦	૧૪	૫	૧	૩	૨	૧	૮	૦	૭	૮	૦
૧૦	૦	૫	૪	૦	૧૦	૮	૧	૦	૦	૧	૫	૪	૧	૧૦	૮	૮	૫	૪
૧૧	૦	૫	૧૦	૦	૧૧	૯	૧	૧	૭	૧	૭	૬	૧	૧૩	૪	૯	૨	૮
૧૨	૦	૬	૪	૦	૧૨	૧૦	૧	૩	૨	૧	૯	૨	૨	૦	૦	૧૦	૦	૦
૧૩	૦	૬	૧૧	૦	૧૩	૧૦	૧	૪	૧૦	૧	૧૧	૯	૨	૨	૮	૧૦	૧૩	૪
૧૪	૦	૭	૫	૦	૧૪	૧૧	૧	૬	૫	૧	૧૩	૧૦	૨	૫	૪	૧૧	૧૦	૮
૧૫	૦	૮	૦	૧	૦	૦	૧	૮	૦	૨	૦	૦	૨	૮	૦	૧૨	૮	૦
૧૬	૦	૮	૬	૧	૧	૧	૧	૯	૭	૨	૨	૨	૨	૧૦	૮	૧૩	૫	૪
૧૭	૦	૯	૦	૧	૨	૨	૧	૧૧	૨	૨	૪	૩	૨	૧૩	૪	૧૪	૨	૮
૧૮	૦	૯	૭	૧	૩	૨	૧	૧૨	૧૦	૨	૬	૫	૩	૦	૦	૧૫	૦	૦
૧૯	૦	૧૦	૧	૧	૪	૩	૧	૧૪	૫	૨	૮	૬	૩	૨	૮	૧૫	૧૩	૪
૨૦	૦	૧૦	૮	૧	૫	૪	૨	૦	૦	૨	૧૦	૮	૩	૫	૪	૧૬	૧૦	૮
૨૧	૦	૧૧	૨	૧	૬	૫	૨	૧	૭	૨	૧૨	૧૦	૩	૮	૦	૧૭	૮	૦
૨૨	૦	૧૧	૮	૧	૭	૬	૨	૩	૨	૨	૧૪	૧૧	૩	૧-	૮	૧૮	૫	૪
૨૩	૦	૧૨	૩	૧	૮	૬	૨	૪	૧૦	૩	૧	૧	૩	૧૩	૪	૧૯	૨	૮
૨૪	૦	૧૨	૯	૧	૯	૭	૨	૬	૫	૩	૩	૨	૪	૦	૦	૨૦	૦	૦
૨૫	૦	૧૩	૪	૧	૧૦	૮	૨	૮	૦	૩	૫	૪	૪	૨	૮	૨૦	૧૩	૪
૨૬	૦	૧૩	૧૦	૧	૧૧	૯	૨	૯	૭	૩	૭	૬	૪	૫	૪	૨૧	૧૦	૮
૨૭	૦	૧૪	૪	૧	૧૨	૧૦	૨	૧૧	૨	૩	૯	૭	૪	૮	૦	૨૨	૮	૦
૨૮	૦	૧૪	૧૧	૧	૧૩	૧૦	૨	૧૨	૧૦	૩	૧૧	૯	૪	૧૦	૮	૨૩	૫	૪
૨૯	૦	૧૫	૫	૧	૧૪	૧૧	૨	૧૪	૫	૩	૧૩	૧૦	૪	૧૩	૪	૨૪	૨	૮
૩૦	૧	૦	૦	૨	૦	૦	૩	[illegible]	[illegible]	૪	૦	૦	૫	૦	૦	૨૫	૦	૦

ADVERTISEMENTS.
જાહેર ખબરો.

MR. SHEWSUNKER NARAYEN.

Photographic Artist.

LATE CURATOR OF THE SIR JAMSETJEE JEEJEEBHAI "SCHOOL OF ARTS."

મી૦ શીવશંકર નારાએણ.

શબી પાડનાર.

શર જમશેદજી જીજીભાઈ સ્કુલ આવ આરટશના આગલા કીઊરેતર.

ઠેકાણું—મેદાન મધે ધોબીતલાવની શામેજે સ્કુલ આવ આરટશના કમપાઊનડની પડોશમાં.

શબી પાડવાનુ મકાંન સવારનાં કલાક ૭ થી તે શાંજનાં ૫ વાગતાં શુધી ઊઘાડુ રેહેશે. એ ઊપલુ મકાંન ફેમેલીઓને સારૂ એકાંત તેમજ શગવડ ભરેલું છે.

શબીઓ—તરેવાર શાઇજની નાંધલી, મોટી મનપશંદ, કીફાયત ભાવે પાડી આપવામાં આવશે. નાંધલી સબીઓ ઊપરથી મોટી પારીઆમાં આવશે.

નાંહલી મોટી શબીઓ તા૦ લોકેટ અને બરોચની સબીઓ વાતર કલર થી રંગીઆમાં આવશે.

જે શાહેબો પોતાનાં મકાંને બોલાવશે તેઓને બીજી વધારે કીમત લીધા વગર પાડી આપવામાં આવશે; તથા બંગલાઓ, ગાડી ઘોડાઓ વીગરેના તરેહવાર "વીઊ"ઓ કીફાએત ભાવે પાડી આપવામાં આવશે.

મુંબઈના તેમજ બીજા દેશાવરના મનપશંદ વીઊઓ. તથા હીંદુઓની મુરતીઓની તરેહવાર જાતની તસવીરો કીફાએત ભાવે મલશે.

એ વગેરે બીજાં કામકાજ શારૂ ધોબીતલાવપર દેવલની સાંમે નંબર ૫૦ વાલાં ઘરમાં **મી૦ માણેકજી કુવરજ[illegible]ને મલવું.**

H. B. DHANAPATELL & CO.

PHOTOGRAPHERS & PORTRAIT PAINTERS.

સસતા ભાવે સબી પાડનાર તથા રંગનાર

હોરમજી બેરામજી ધનાપટેલની કમપની.

ઠેકાણું—મુંબઈના બાહેરકોટ કાલકા દેવીના રસ્તાપર.

ઊપલી કંપની સોખીલી પરજાને જાણ કરેચ કે, મુંબઈમાં બધા સબી પાડનારાઓ કરતાં, અતીઘણી ઓછી કીમતે તરેહુવાર જાતની રંગેલી તથા વગર રંગેલી શબી પાડી આપેચ. તરેહુવાર સબીઓના નમુના દુકાન ઊપર જોવાથી માલમ પડશે. ઓરત તથા મરદનો અંદાજો જલવાએ એવો શારો બંદોબસત કીધોછે. ભાવ દુકાન ઊપર પુછીઆથી માલમ પડશે.

NUSSERWANJEE FRAMJEE

WATCH REPEARER.

નશરવાંનજી ફરાંમજી ઘડીઆલી.

ઠેકાણું—કાલબાદેવીના રસ્તા ઊપર નંબર ૨ ના વાલી દુકાનમાં શેઠ પરેમજી [illegible]ની સાંમ્હે.

આજ ૨૦ વરસ થયાં ઘડીઆલીનું કામ કરેછે.

સવલી તહરાંનાં નાહાનાં મોટાં ઘડીઆલો

જુજ વખતમાં કીફાયત ભાવે સમારી આપવામાં આવેછે.

નવાં શાથે શેકંડ હેંડ ઘડીઆલો વેચાતાં પણ મલેછે.

Clock, Music Box &c. Repearer.

સસતા ભાવે

ક્લાકો અને મીઊજીક બાકસો રીપેર કરનાર.

કાવસજી મનચેરજી.

ઠેકાણું-બાહેરકોટ દાદીશેઠના આતશબેહેરામની શામણે, મંચેરજી રતનજી ભરૂચાના નં. ૧૦૮ વાલા ઘેરમાં

કામ ઘણું કીફાયત તથા શારી રીતે ઊતાવલે કરી આપવામાં આવશે.

"ગુજરાત તથા કાઠીયાવાડ દેશની વાર્તા"

૩ વાલીઉમમાં.

ગુજરાત તથા કાઠીયાવાડ દેશમાં ખાસ ફરી ભાટ ને ચારણ લોકો પાસથી ઊતારી લીધેલી વારતા છપાયછે. દરેક વારતા ઘણી રસભરી, ઈશક અથવા બાહાદુરીના પુર ચીતારથી ભરેલીછે. તેમાં સરવે વારતા અગાઊ છપાયલી નહી તેવી ૭૮ લીધીછે—બાકી છાપેલી અથવા ખાલી બચાંને બોધ દેનારી વારતા લીધી નથી.

કીમત દરેક વાલીઊમની રૂ૩-૪.

ઠેકાણું—ફોબીતલાવપર બાબુક પરેસ તથા કાલબાદેવી ઊપર દોરાબજી જમશેદજી બુકસેલર.

રૂસતમ ઈરાંનીના ગાયન તથા કવીતા ગ્રંથો.

રૂસતમો નાટક ગાયન…………	રૂ૧
રૂસતમી ગાયન (આખો)………	રૂ૨
રૂપાઊ બેતબાજી……………	રૂ૦॥
રૂસતમી ફાગબાજી……………	રૂ૦॥
જરી-બનાવ—પરવાનુ………	રૂ૦॥
પેગામે મોહબત……………	રૂ૧
રૂસતમી કવીતા……………	રૂ૧
ગોપીચંદ આખીઆંન (બ્રીજભાષા)	રૂ૦।
ચતરીકા (ચીનના પાદશાહની દાસ્તાન)	રૂ૧

ઊપલા ગરંથો કાલબાદેવીપરની મેસરસ આતમારાંમ શાગુંન તથા દોરાબજી જમશેદજીની કુંપનીની દુકાનેથી મલશે.

રૂઊના વેપારીઓને અગતની ચોપડી.

(કીંમત રૂ૪)

રૂઊના વેપારીઓની ભલાંમણથી એક અગતની ગુજરાતી ચોપડી "**રૂઊના ભાવનો કોઠો**" એવે નામની "બોંમબે મરચંટ" છાપાખાનાના માલેકોએ છપાવી બાહાર પાડીછે, જેની અંદર દર ખાંડીએ રૂ૭૫ ના ભાવથી તે દર ખાંડીએ રૂ૫૦૦ નાં ભાવ શુધી, તે ૧ ખાંડીથી તે ૫૦૦૦ ખાંડી શુધી અને ૧ રતલથીતે ૭૮૪ રતલ શુધી છુટી છુટી કીમત ટાંકી બતલાવીઆમાં આવીછે, અને દરએક રકમના હીસાબ ગણવામાં ઘણી ચોકસાઈ રાખવામાં આવીછે, જેથી રૂઊના વેપાર કરનારાઓને વગરતસદી લેવે ઘણી સેહેલાઈથી હરએક સંખીઆના હીસાબ જોવાથી મલી સકશે.

લા૦ બરજોરજી અને માંણેકજી,
બોંમબે મરચંટ છાપાખાનાનાં માલેકો.

ઠેકાણું—કોટમાં બોરાબજાર આગલ મરાંમ કંપની [illegible] દોરીઆ ગીતલી ગમાં

થોડા દીવસમાં બાહેર પડશે.—કીમત રૂ ૦॥.

નશીહતે પાહાલંન.

આગમચથી ખરીદનારાવોનાં નાંમ છાપી પ્રગટ કરવામાં આવશે. માટે જેવોએ ઘરાક થવું હોય તેવોએ પોતાનાં નાંમ મુંબઈમાં ધોબીતલાવ ઊપર "ચાબુક પ્રેસ" માં નોંધાવવાં.

ડાકટર દાદાભાઈ જામાશપજી.

ઠેકાણું—શાપુર શેઠના ચકલા તરફ ગામદીઆની અગીઆરી આગલ શેઠ નાહાનાભાઈ સપલાના ઘરમાં. દરદીઓને સલાહ તથા દવા હરકોઈ વખતે આપવામાં આવસે. દીવશે તેમજ રાતના કોઈબી વેલાએ બોલાવીઆથી તરત હાજર થશે. દવાખાનામાં અથવા મા બાપના ઘરમાં આવીને બાળકોને સીતલા કાહાડશે.

ખબર.

બેંડના શોખીઓને હમો નીચે સહી કરનારાઓ નમનતાઈથી જાંણ કરીએચ જે હરેક શેઆદી રામશાની, ઈઆ તેવાજ બીજા દાહડાઓપર સારાં બેંનડો શોધીઆં જલદી મલી સકતાં નથી તેથી તેમ ન થતાં એ બાબેના બંદોબસત કરવો અમોએ માથે લીધોછે, ત એમ જે એ બાબે એક કમપની ઇસથાપવાના વીચાર રાખીઓછે અને તેમાં જે સબસકરાઈબર થાએ તેણે કમપનીને દર મહીને રૂ ૫)પાંચ આપવા એમ ઠેરવીઊંછે. એ સબશકરાઈબરો જે દર મહીને ઊપલું સબસકરીપસન ભરતા આવે તેમને માટે રીતસરનાં બંદોબસતા પણ કીધાછે તેથી જે સાહેબોને એ નવી ઊભી થાતી કમપનીમાં પોત પોતાનું નાંમ દાખલ કરવાની ઈછા હોય તેવોએ ધોબીતલાવપર તલાવની સાંમણે એસ. પેરીસ બેંનડ વાલાની દુકાને, ઈઆ જુના શુનાપોરની ગલીમો ના૦ ૩૪ વાલાં ઘરમાં સનડે રીવીઊ પરેસમાં પુછવું.

(સહી) રતનજી મેરવાંનજી,
[illegible]એસ. પેરીસ. બેનડ માસતર.

THE ECONOMY OF HUMAN LIFE.

બનાવનાર ડોસાભાઈ ફરાંમજી રાંદેરીઆ.

This Book is in every respect adapted for families and schools, and so forcibly are the lessons of wisdom, the attributes of God and rewards of virtue conveyed to the youthful mind in simple but terse language that it is a boon to those who read it—*The Times of India.*

Mr. Dossabhoy who has rendered this book into Gujarati has done great service to moral literature, and the Gujarati people ought to be thankful to him—*Bombay Gazette.*

This Book should be in the hands of every young man and we heartily recommend it to Gujarati readers in general—*Star of India.*

એક ખરેખર સુંદર, સફાઇદાર અને વાંચવા લાઇક પુસતક મી० ડોસાભાઇ ફરાંમજી રાંદેરીઆની કલમથી સણગાર પાંમી બાહાર પડયુંછે. એવાં કીમતી, ઉપયોગી અને નાદર પુસતક ગુજરાતી ભાશામાં કવચીત મળી આવશે.

રાસ્ત ગોફતાર.

જે માબાપો પોતાના બાલકોને બાલપણથી કમારગે જતાં અટકાવી નીતીની રાહ ઉપર ચલાવવાને ઇછતાં હોએ તેમને માટે આવાં પુસતક અગતનાં સાધનોછે.—**મુંબઈ સમાચાર.**

દરેક કુટુંબના આગેવાનોને આ પુસતક ખરીદવાને હમો ભલામણ કરીએ છીએ.—**જામે જમશેદ.**

એ પુસતક સઘલું શીખામણોથી ભરેલુંછે, જે માહેલી દરેક બાબદ નીતીથી પુર, રૂડી સલાહથી ભરપૂર અને ગ્યાનથી ચકચુર જોવામાં આવેછે.

અખબારે સોદાગર.

ગમત અને કીસા કાહણીથી તે હલાદીછે, પણ નીતી અને ગ્યાનથી ભરપુર છે. દરેક દેશી કબીલાઇ ઘરની નકલો રાખવી ઘટારતછે.—**મુંબઈ ચાબુક.**

એ સુંદર પુસતક તેના દેખાવમાં તેમજ તેની બાબદમાં એક ખરો નશીઅતનો બાગ છે, અને તેમાંની નશીહતો તેમજ પાછલા ભાગ ઉપર ઉતારેલી આનાઇ કેહવતો હીરા અને માણકની ખાન કરતાં વધારે કીમતીછે.—**સ્ત્રી બોધ.**

ઉપલું પુશતક મુંબઇ મધે કોટમાં ગરાંમ કંપનીની સાંમે કોરટ પ્રીંટીંગ પરેશમાંથી, તથા બાહેરકોટ આતમાં[illegible]ની દુકાનેથી મળશે. દેશાવરથી મગાવનારાઓએ રૂ૦ા વધુ મોકલવો.

વેલાએતવાલા ડાકટર બરજોરજી દોરાબજી.

જાહેર કરવાને રજા લેચ્ય કે તેવણે પોતાનું ડાકટરપણાંનું કાંમ પાછું મુંબ ઇમાં જારી કરેલછે, અને પોતાનું દવાખાંનું કોટમો કાવશજી પટેલ ઇશિતરીટ માં કાહાડીઉછે.

બાઇડીઓનાં દરદોની જાંણકારી હાલ થોડાંઇક વરશ થયાં યુરોપમો ઘણી વધારે થાઇચ્ય તેહેની વાકેફગારી લનડનની શરવે મોહોટી હાશપીટલમો ફરીઆ થી ફવણુને જે મલીચ્ય તેહેનો લાભ આપણાં ગાંમઠીઓની ગરીબ બાઇડીઓને આ પવા કીજે એવણુ દર મંગળવારે કલાક ૧ થી તે ૩) શુધી તેમને મુફત સલા હા આપેચ્ય તથા એલાજ કરેચ્ય.

જવાન છોડીઓને ચહડતે દરજેની કેલવણી આપવાની
“ મીશ બરજોરજીશ આકેડમી. ”

પારશી ટોલાની ઉધરતી વએની જવાંન છોડીઓને ઇંગરેજી તથા ફરેંચ ભાષાની કેલવણી આપવાની એક “અકેડમી” (મદરેશા) ખંબાલાના રશતા ઉપ ર શેઠ નવરોજજી અરદેશર દાવરનાં જુના બંગલા મધે ઉઘાડવાની ગોઠવણ ક રવામાં આવીછે.

ફ મકતબ મધે ઊપલી ભાષાઓના “લીટરેચર” તથા બીજી વીદ્યાઓ ઉ પરાંત યુરોપીઅન કાયદે “મીઉઝીક” તથા ફલાજ બાનુઓને લાઇકનાં હોનરોની તાલીમ આપવામાં આવશે. વલી ઘર શનશાર ચલાવવા જોગું શઘલું વેહેવાર ઉપીઓગી ગ્નાન, બાગાઇતના કાંમની તથા ઘરશણગારના કામની તથા ખાંનાં પી નાંને લગતાં કાંમની શઘલી અગતજોગ તાલીમ સાથે આપવાની ઉપલાં મકાન માં ખાશ ગોઠવણો રાખીછે. છેલે ફક “લેડી”ફ પોતાના ઘરમાં ઘર તરફની અ ને બાહેર મંડલી તરફની ફરજોમાં શી રીતે વરતવું તે શરવેનું શાધારણ ગ્નાન આપવાની આ મદરેસા મધે શઘલી જોગવાઈ રાખીછે.

આ મદરેશા ડાકટર બરજોરજી દોરાબજીના ધણીઆંણી મીસીશ બરજો રજીના ઊપરીપણાં અને સંભાલ હેઠલ ચાલશે તથા તેમાં કેલવણી આપવાનું કાં મ ડાકટર બરજોરજીની બેટીઓના હાથમાં રેહશે. જેઓએ અગીઆર વરશની મોટી મુદત ઇંગલંડમાં ગુજારી છે અને ચહડતે દરજેની ખાશ તરબીઅત આ કામને લાઇકની હાંશલ કીધીછે.

“મીશ બરજોરજીસ અકાડેમી” માં દશ વરશથી ઊપરની કોઇપણ વએની શીખનારીઓને લેવામાં આવશે અને આ “અકેડમી” સકુલોના શરેશતાના વ ખત તલક ઉઘાડી રેહશે.

ફ વીશે વધારે પુછપરછ કરવી હોયતો **ડાકટર બરજોરજી દોરા બજીને** મલવું.

મુંબઈની તારીખ ૧ લી શપટેમબર ૧૮

The Great Britain Mutual Life Assurance Society.

Empowered by Special Act of Parliament 25 and 26 Vic. Cap. 74.

HEAD OFFICE, 101 CHEAPSIDE, LONDON.

BOMBAY AGENT—THOMAS FISHER PUNNETT, Esq.

Medical Referee.—Surgeon J. H. SYLVESTER, M. D. F.G.S.

ધી ગરેટ બરીટન મીચુચુઅલ લાઈફ આશુરનશ સોસાઈટી.

એ નાંમની વીમાની આફીશ જે માંણશોના જીવનો વીમો ઉતારેછે તે શ્રી લંડન મધે શને ૧૮૪૪ નાં શાલમો હશથાપવામો આવી હતી, અને તેને માટે પારલેમેનટનો એક ખાસ કાએદો બંધાવેલોછે.

એ આફીસનું કાંમ શ્રી લંડન મધે ઘણુજ શારૂં ચાલીઆથી તેની એક શાખા અતરે મુંબઈ મધે કેટલુંક થયું હશથાપવામો આવીછે, કે તેથી કરીને દેશી ગરહશથોને તેનો લાભ લેવાને બની આવે.

નીચે સહી કરનાર મી૦ થાંમસ ફીશર પનેટને એ આફીશના અતરે આડતીઆ ઠેરવીઆછે, અને વઈદક સંબંધી પુછપરછ કરવાને માટે ડાકતર શીલવેટરની નેમણુક કીધીછે.

આ નીચે જણાંવેલા કોઠામો જે ભાવ લખીઆછે તે દરએક હજાર રૂપીએ દર ફક વરશનાં જાંણવા, અને તે મુજબ જેમ જુદી જુદી ઊમરનાં માંણશો જુદી જુદી રકમનો વીમો ઉતરાવશે તે ગણતરી મુજબ લેવામાં આવશે તેની વીગત:—

ઊમર.	નફા શાથેના ભાવ.		વગર નફાનો ભાવ.		પાંચ વરશ શુધી.		શાત વરશ શુધી.	
૨૦	રૂ૦	૩૭	રૂ૦	૩૩	રૂ૦	૨૬	રૂ૦	૨૭
૩૦	,,	૪૪	,,	૪૦	,,	૩૨	,,	૩૨
૪૦	,,	૫૫	,,	૪૯	,,	૩૯	,,	૩૯
૫૦	,,	૬૯	,,	૬૨	,,	૪૮	,,	૪૯

એ આફીશને લગતી બીજી શઘલી પરકારનો વીગતે ખોલાશો તથા છાપેલાં કાગ[illegible]આં તથા રીપોરટની નકલો નીચે સહી કરનારની આ આફીશમાંથી મલશે, [illegible] દેશી ગરહશથોને વીમો ઉતારવાની જોગવાઈ આપવાના હેતુથી અતરે જે શાખા ઊઘાડીચ તેનો લાભ લેવાને અતરેનાં દેશીઓ ચુકશે નહી, ફ્રી આ[illegible] રાખવામો [illegible]છે.

(શહી) ટી. એફ. પનેટ.

મુંબ[illegible] [illegible]શ લેન કોટ [illegible]ની પડોશમો.

MR. BAZONJEE MUNCHERJEE

ARCHITECT & SURVEYOR.

OFFICE AND RESIDENCE—No, 99, QUEEN'S ROAD.

DESIGNING IN VARIOUS STYLES.

ESTIMATING AND SUPERINTENDING BUILDINGS.

SURVEYING ESTATES.

Preparing Plans and Valuations.

CHARGES MODERATE.

ઈજનેરનો ધંધો.

મી૦ બેજનજી મનચેરજી,

આરકીટેકટ અને શરવેઅર

આફીશ તથા રેહેઠાંણ—ધોબીતલાવ મેરીન લાઇનની પાશે
દરીએ કીનારે, કુવીનશ રોડ ઊપર ઘર નંબર ૯૯.

"**દારીક,**" "**આઈઓનીક,**" "**કારીનથીઅન,**" વીગરે જુદી જુદી ધપની તરેહવાર ઇમારતોની બાંધણીનાં ઘર તથા બંગલા અને ઈશપીનીંગ તથા વીવીંગ મીલ એટલે શુતર તથા કાપડ વનવાના કારખાંનાંની બાંધણીના **પલાંનો** તથા "**એશટીમેટ**" ફટલે ખરચના અડશટા ને કાંમની વીગતના "**સ્પેશીફીકેશન**" તથા ઇમારતોની બાંધણીનું ઊપરીપણું તથા ઘર, બંગલા અને વા[illegible]જીફાની જમીનની "**સરવઈ**" ફટલે માપણી કરી તેના પલા[illegible] તથા કીમત[illegible] અડશટા

કીશાએતથી કરી આ[illegible]શે.